ВІВТОРОК, 27 БЕРЕЗНЯ 2007 РОКУ ■ № 53 (4053)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

НАТО готова допомогти нам реформувати Збройні сили

Усі зобов'язання України зі співпраці із структурами НАТО, зокрема із Парламентською асамблеєю альянсу, буде успішно реалізовано. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Олександр Мороз під час учорашньої зустрічі з президентом Парламентської асамблеї НАТО Жозе Леллу. Вони обговорили перспективи співпраці й висловилися за її розширення і поглиблення.

«Ми прагнемо посилення співпраці із Верховною Радою і докладаємо до цього зусиль, адже це хороша можливість обговорювати питання миру, розвитку і прогресу. На цьому ґрунтується альянс», — зазначив Ж. Леллу. Він висловив готовність до обміну досвідом з українським парламентом.

Олександр Мороз погодився з потребою розширення співпраці законодавчого органу і парламентської асамблеї НАТО. Він висловив зацікавленість в обміні досвідом, зокрема з цивільного контролю за діяльністю Збройних сил, а також повідомив, що Україна планомірно скорочуватиме їх чисельність. І в цьому контексті назвав корисним досвід альянсу із захисту прав людей у військовій формі. У свою чергу, Ж. Леллу погодився, що це важлива проблема. «Ми готові допомагати Україні розв'язувати складні питання, пов'язані з реформуванням збройних сил, якщо вона цього потребуватиме», — додав він.

Міліціонери торгували зброєю

Працівники УСБУ в Рівненській області, за словами його керівника Юрія Крапівіна, провели класичну оперативну розробку з виявлення міжрегіональної злочинної групи у складі діючих та колишнього працівників міліції, яка займалась незаконною торгівлею зброєю. Викрито канал постачання зброї особам із кримінального середовища. Прокуратура Рівненської області порушила кримінальну справу за фактом незаконного поводження із зброєю. Але, як запевнив прокурор області Олексій Баганець, буде додатково порушено кримінальні справи за іншими статтями ККУ.

(Закінчення на 6-й стор.).

На знімку (зліва направо): прокурор Рівненської області Олексій Баганець та начальник УСБУ в області Юрій Крапівін під час брифінгу.

Фото автора.

Від продажу «Луганськтепловоза» ми втратили щонайменше 24 мільйони доларів

■ ПРИВАТИЗАЦІЯ

«Управлінська компанія «Брянський машинобудівний завод» стала переможцем конкурсу з продажу 76 відсотків акцій ВАТ «Луганськтепловоз», придбавши їх за 292,505 мільйона гривень (57,9 мільйона доларів США).

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Повідомлення про це Фонд держмайна розповсюдив минулої п'ятниці, й воно мало ефект блискавки в ясну погоду. Заступник глави Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації Олександр Бондар охарактеризував цей факт як безпрецедентний в історії української приватизації, посилаючись на відсутність жодного повідомлення про відновлення конкурсу після судових заборон.

Зі свого боку, брокер компанії Concord Capital Анастасія Назаренко констатувала, що продаж держпакета акцій ВАТ «Луганськтепловоз» відбувся за ціною, яка поступалася ринковій щонайменше на 50 відсотків. Зрозуміло, оскільки його середня біржова (у ПФТС) вартість на цей момент становила щонайменше 82 мільйони доларів США, а не 57,9 мільйона.

Нарешті, сама процедура проведення торгів перевертає всі уявлення про відкритість, неупередженість і змагальність претендентів на купівлю активів монопольного виробника магістральних вантажних тепловозів на нашому ринку. Нагадаємо, в торгах брали участь лише дві російські компанії (Брянський і Деміховський машинобудівні заводи), а українські (ВАТ «Марганецький гірничозбагачувальний комбінат» і ВАТ «Дніпровагонмаш») до торгів не допустили.

■ У НОМЕР

Прем'єр поїде на зустріч з першими людьми Європи

Сьогодні Прем'єр-міністр України Віктор Янукович збирається відвідати з одноденним візитом Брюссель. На ранок заплановано його зустріч із президентом Європейської комісії Жозе Мануелем Баррозу. Потім відбудеться робочий ланч із Верховним представником ЄС з питань загальної зовнішньої політики і політики безпеки Хав'єром Соланою.

У другій половині дня український прем'єр зустрінеться з президентом Європарламенту Хансом-Гертом Поттерінгом, а також проведе півторагодинну зустріч із членами комітету Європарламенту з питань закордонних справ.

Напередодні до Брюсселя поїхав новий міністр закордонних справ України Арсеній Яценюк, котрий на переговорах приєднається до глави уряду.

(Продовження теми на 7-й стор.).

Черкаси стають «на крило»

Після 15-річного «простою» ожили злітні смуги Черкаського аеропорту. За словами заступника міського голови Володимира Невесенка, аеропорт уже сертифіковано на прийняття літаків широкого спектру вантажопідйомності. Перші з них прибудуть сюди незабаром. Здійснюватимуться також чартерні рейси по Україні та у кількох зарубіжних напрямках, **інформує наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

Погано навчаєшся — прощайся зі студентством

«Важко в навчанні, легко в бою», — говорив на прес-конференції міністр освіти і науки Станіслав Ніколаєнко.

За його словами, погані знання є цілком законною підставою для того, щоб попрощатись зі студентською лавою. А «відсів» у вузах був завжди. Останнє нововведення, за його словами, підвищить престиж українських дипломів і саму якість вітчизняної освіти. «Києво-Могилянська академія вже 12 років здійснює цей відбір, і тут немає проблеми», — переконує міністр і туттаки згадує про декілька «але».

(Закінчення на 6-й стор.).

Десятки населених пунктів залишилися без світла

У роботах з відновлення електропостачання в населених пунктах, які були знеструмлені у вихідні дні через шквалисті пориви вітру, задіяно бригади обленерго.

Станом на вчорашній ранок у 1176 населених пунктах електропостачання відновлено. Як зазначили в МНС, унаслідок розгулу стихії є постраждалі і навіть загиблі, пошкоджено покрівлі й елементи конструкцій десятків тисяч будинків. Працюють комісії зі встановлення розмірів матеріальних збитків і проведення першочергових заходів із ліквідації наслідків ураганів. Координацію аварійно-відбудовних робіт здійснюють оперативні групи головних управлінь МНС в областях.

(Продовження теми на 6-й стор.).

КОРОТКО

■ Ренійський і Болградський райони Одеській області завершили сівбу ранніх зернових.

■ У Запорізькій області за одержання 600 доларів хабара затримали депутата місцевої райради *(УНІАН)*.

■ Всеукраїнський фестиваль-конкурс східного танцю відбувся у Чернівцях.

■ Митці Слобожанщини та Криму презентували свої твори галичанам.

■ Ужгородська майстерня оздоблює писанки бісером.

■ Американські лікарі планують провести складну операцію з розділення сіамських близнят.

■ На Хмельниччині під час ДТП постраждали шестеро осіб.

■ Протягом доби в Україні внаслідок пожеж загинули 17 людей.

Лідер фракції Партії регіонів Раїса БОГАТИРЬОВА: «Об'єднавчі процеси, які відбуваються навколо провладної коаліції, дають нам змогу казати, що ми можемо і повинні поєднувати економічні субмоделі Заходу та Сходу для того, щоб успішно перетворити Україну на постіндустріальну демократію з високими стандартами життя» *(прес-служба ПР)*

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту прийняти у першому читанні проект закону про внесення зміни до статті 5 Закону «Про податок на додану вартість» (щодо оздоровлення дітей) *(Інформаційне управління Верховної Ради)*

Народний депутат Михайло МЕЛЬНИЧУК (СПУ): «Реформа ЖКГ неможлива без законодавчого врегулювання питань власності і співвласності» *(прес-служба парламентарія)*

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Радам — владу. Передусім фінансову

Двовладдя в державі щодалі поглиблює дестабілізацію в суспільних процесах, отож влада має належати радам, і задля цього слід прискорити другий етап конституційної реформи. Такими висновками були пройняті виступи учасників форуму депутатів місцевих рад, що пройшов у Херсоні. Півторатисячне зібрання по телефону з борту літака вітав Адам Мартинюк. Шалений буревій, що гуляв над півднем України, так і не дав змогу Першому заступнику Голови Верховної Ради взяти участь у форумі.

Слово учасникам форуму.

Володимир Демьохін, голова Херсонської обласної ради:

— Херсонщина виступила з ініціативою проведення масштабного форуму представників місцевого самоврядування. Проблема, що постає на шляху вирішення питань громади, — відсутність чіткої владної лінії. Доходить до абсурду: голова облдержадміністрації в суді оскаржує вимоги ради заслухати на сесії, як він виконує делеговані повноваження.

Олег Зінченко, сільський голова Новодмитрівки Великоолександрівського району:

— Працюючи сільським головою п'ять років, я кожен день думаю: де взяти кошти? Отож проблему слід вирішувати нагально і вдосконалювати реформу з метою повного фінансового забезпечення. Чому для сільського жителя Київ встановлює прожиткові витрати на рівні 60 грн.? Зараз на сільського голову перекладають функції управління сільським господарством. Треба вносити зміни, але вносити за участі сільських голів. Сільський голова відповідає за все. Потрібен закон про сільських голів. Я хочу працювати, а не бути прохачем.

Олександр Гавриш, міський голова Скадовська:

— Ми не відчуваємо, що впливаємо на життя громади. Взяти таке нагальне питання, як земля. Але цим питанням займаємося не ми, а суди. Суддя пише: зобов'язати голову віддати такому-то скільки-то землі і вимагає проголосувати поіменно. А виконавча служба приходить на сесію і фіксує, хто з депутатів не так проголосував, щоб потім притягти до відповідальності.

Сергій Каністратенко, голова Іванівської районної ради:

— Якщо проаналізувати бюджет нашого району, то власні надходження становлять 14 відсотків від потреби. Хіба може за таких умов працювати самоврядування? Одним з напрямів реформи має стати зміна порядку формування доходної бази місцевих бюджетів. Шлях до цього у закріпленні за ними на довгостроковій основі частки державних податків. Варто збільшити відсоток сум податків, що залишаються на місцевому рівні. Фінансова спроможність забезпечить радам дійсну владу.

Форум депутатів місцевих рад прийняв звернення до Верховної Ради, Президента та Кабінету Міністрів про необхідність прискорення другого етапу реформи.

Алла БРУСИЛОВА.

Олександр МОРОЗ: «Не треба експлуатувати ідеї, які роз'єднують суспільство»

— Я часто буваю на Житомирщині, бо тут, в Ємільчиному, починав свою трудову біографію, — зазначив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, прибувши з робочою поїздкою до Житомира. Під час зустрічі з головою обласної ради Іриною Синявською, головою ОДА Юрієм Павленком, керівниками фракцій облради (на знімку) було обговорено актуальні проблеми взаємодії різних гілок влади та політичних сил.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Відмовитися від старої системи управління

Олександр Мороз не раз повертався до вражень від поїздки на Вінниччину, де побував за два дні до того. За соціально-економічним розвитком сусідня область — у трійці лідерів. А Житомирщина за рейтингом «прописалася» в нижніх рядках списку. О. Мороз переконаний: то тільки здається, що це бідний край, — насправді потенційні можливості регіону великі. Адже в надрах приховуються такі багатства, які рідко де можна знайти. Область багата лісами. Якщо повною мірою цим розпорядитися, відродити льонарство, картоплярство, освоїти виробництво біопалива, використати транзитні можливості області, ситуація значно зміниться.

Але для цього треба розбудити ініціативу, дати можливість територіям розвиватися. Потрібно децентралізувати владу — політична реформа має рухатися так, як намічено. Не може бути повернення до старої системи управління. Голова Верховної Ради переконаний: парламент проголосує за зміни до Конституції, що відкриє шлях до прийняття цілої низки законів. Треба буде переглянути закон про місцеве самоврядування з розширенням функцій і статусу виконкомів, змінити Бюджетний кодекс, податкове законодавство, законодавство про адміністративно-територіальний устрій тощо. Щоб люди бачили: на місцях діє чітко сформована влада, яка працює на задоволення інтересів громади. Тим самим, зазначив О. Мороз, українська система влади буде адаптована до європейської, адже без такого кроку всі слова про євроінтеграцію — порожні розмови. Після цих змін місцева представницька влада перебуватиме під безпосереднім контролем виборців.

Партійного диктату не буде

Олександр Мороз нагадав, що Венеціанська комісія дуже жорстко поставилася до новації про імперативний мандат, котра пройшла через Верховну Раду. Доповідь, яка була зроблена з цього приводу, сприйнята з розумінням. Зареєстровано проект закону про внесення змін до закону про статус депутатів місцевих рад. Голова Верховної Ради переконаний, що він буде прийнятий. А це означає, що партійного диктату, який нав'язується сьогодні деяким на місцях, не буде. Як зазначив О. Мороз, суспільство не повинно брати на себе відповідальність за те, за що мусить відповідати партія: формуючи список кандидатів у депутати, треба думати, кого туди включати.

Де криза?

Олександр Мороз назвав неаргументованими висновки про дисбаланс влади, про кризу тощо. Адже працює інститут Президента, уряд, законодавчий орган, а між Кабінетом Міністрів і Верховною Радою немає непотрібного тертя. Як підтвердження того, що політичної кризи немає, він навів такий приклад: на минулій сесії було прийнято 138 законів, за 108 з них проголосувало більше 300 депутатів.

Жодного імпічменту, запевнив О. Мороз, не буде. Жодного прийняття нового тексту Конституції, а тим паче референдумом, що не передбачено в Конституції, також не буде. Президент демонструє готовність до співпраці. Після зустрічі з ним створено робочу групу, щоб у плані роботи Верховної Ради ті законодавчі акти, які викликають конфлікти, гостру політичну дискусію, перенести на кінець сесії. А наблизити розгляд тих, що є пріоритетними для держави.

Треба дивитися, куди кличуть барабани

Заклики до барабанного бою прискорять формування широкої коаліції національної єдності, переконаний О. Мороз. Відповідаючи на запитання журналістів про його ставлення до «Народної самооборони», Голова Верховної Ради назвав Ю. Луценка безумовно талановитою людиною, яка володіє гострим словом. Але в політиці це не найголовніше, бо треба дивитися, що за словами, тому він переконаний: люди швидко розберуться, що в закликах, які лунають, «суб'єктивного — 99,5 відсотка», бо звучать абсолютно необгрунтовані звинувачення. А мета — боротьба за владу. Водночас обшук на квартирі Луценка було названо абсолютно помилковим, шкідливим ходом, бо «ті, хто ініціював цю справу, вийдуть на нуль у результаті».

Прискорить формування широкої коаліції і те, що серйозним людям ніяково, коли їх змушують захоплювати електрощитову чи по команді то заходити в зал засідань, то виходити з нього. І це замість того, щоб розв'язувати проблеми, які хвилюють виборців.

Олексій КАВУН.

Громада хоче рай побудувати, але можливості не дозволяють

Таку думку висловив заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко минулої суботи в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині. Там, як ми вже повідомляли, відбувся «круглий стіл»: «Проблеми вдосконалення законодавства щодо діяльності місцевого самоврядування в Україні» (на знімку). На розмову до міста прибули голови обласних рад, керівники міст із шести областей.

Фото автора.

— Є ідея, щоб у всіх куточках України ми збирали представників місцевих громад і виробили свої підходи до реформи для запровадження реального демократичного європейського самоврядування. Фактично немає жодного документу стратегічного характеру в цьому полі. Тож саме місцеве самоврядування має взяти ініціативу в руки і напрацювати бачення питання, — наголосив заступник Голови Верховної Ради.

На думку голови Хмельницької обласної ради Івана Гладуняка, необмежені можливості, які є в місцевого самоврядування вже сьогодні, стримуються фінансуванням. Треба прийняти новий закон про комунальну власність і чітко виписати, що саме відноситься до неї, і не вкладати кошти громади в те, що може бути відчужене. Слід унеможливити голосування депутатів із питань, до яких вони мають власний бізнесовий інтерес. Міські голови перенавантажені повноваженнями, їм треба дати можливість працювати суто як керівникам громад.

Голова Чернігівської обласної ради Наталя Романова вважає, що настав час впровадити принцип субсидіарності з повноваженнями на місцях, щоб функції відповідали можливостям, які є на місцевому рівні. На місцях є два центри: міські ради та області, і люди дезорієнтовані, куди саме звертатися з тих чи інших питань. Часто стосунки між радами залежать від особистих взаємин, які не завжди дружні. Система місцевого самоврядування розбалансована.

Як зменшити конфлікт між радою та міським головою? Для Кам'янця-Подільського, сказав міський голова Олександр Мазурчак, такої проблеми не існує. Є інша: фінансування. У місті на 10 тисяч населення 46 лікарів, а в районі — 27. Виходять перекоси. Багато проблем із землею, яку займали військові частини, їх тепер уже нема, а орган місцевого самоврядування не має права взяти цю землю, впорядкувати її.

Віра ШПИЛЬОВА.

Михайло ГЛАДІЙ: «Якщо увійдемо до СОТ і не відстоюватимемо свої позиції — пастимемо там задніх»

■ ХТО Є ХТО

Про законодавчі перспективи

— Ви очолюєте комітет, через який проходять усі законопроекти, що стосуються і аграрного виробництва, і села загалом. Які законодавчі зміни слід очікувати нинішнього року?

— Передусім розглядатиметься великий блок земельних питань. П'ять років Верховна Рада не могла прийняти закон про державний земельний кадастр. Ми нарешті ухвалили цей документ, що стало великим досягненням.

Хоч як це важко, бо багато опонентів, але і законопроект про ринок землі остаточно приймемо. Це відсотків на 80 вирішить проблеми ринку землі, зокрема земель сільгосппризначення. Звісно, крім цього, треба ухвалити ще чимало документів. На розгляді комітету є більш як два десятки законопроектів, присвячених цьому питанню. Слід, приміром, відпрацювати правила проведення земельних аукціонів, внести зміни до законів про іпотеку, про оренду землі стосовно можливості застави земельних паїв для отримання позичок. Сподіваюся, впродовж нинішнього року ці закони будуть прийняті. Далі — Кабмін на їх виконання повинен розробити відповідні процедури, підготувати відповідні служби, щоб із 1 січня 2008 року спокійно запрацював прозорий ринок землі. А доки такого не буде — сотки в селян скуповуватимуть за безцінь. Тому і треба створити своєрідне законодавче дерево...

Ще одне важливе питання. Думаю, нам вдасться підготуватися серйозно до бюджетної резолюції, змінити схему і концепцію фінансування села. Це вже на 2008 рік.

Сподіваюся, 2007-й стане роком започаткування біотехнологій. Йдеться про виробництво у нас етанолу і біодизеля. Потрібно підтримувати цю програму фінансово. Ставимо завдання — підвищити частку біопалива у бензинах до 5—7 відсотків. Об'єднана Європа планує 5,25% додавати до 2010 року, Сполучені Штати вже 15% додають, Бразилія — до 27%.

Власне, якби ми таке законодавче поле створили сьогодні, а потім десь у травні оголосили тендер на будівництво трьох заводів, дали посил для світового бізнесу: «Ласкаво просимо до України! У нас є такі преференції для вас, пільги, приїжджайте, будуйте заводи...» Мало того, сировинну базу Міністерство аграрної політики повинно серйозно відпрацювати. Скільки сіємо кукурудзи, скільки цукрового буряку, скільки ріпаку...

Із досьє

Михайло ГЛАДІЙ, голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики і земельних відносин

Народився: 6 листопада 1952 р. у с. Стрілків Стрийського району Львівської області.

Освіта: Омський ветеринарний інститут (1975 р.), доктор економічних наук, академік Української академії аграрних наук.

Основні етапи трудової діяльності:

1975—1990 рр. — робота на різних керівних посадах в агропромисловому комплексі Новосибірської області, Росія (1975—1978 рр.) та Львівської області (1978—1990 рр.);

1990—1992 рр. — голова Стрийського райвиконкому Львівської області;

1992—1996 рр. — заступник голови Львівської облдержадміністрації і перший заступник голови Львівської облради;

1996—1997 рр. — начальник відділу з питань агропромислового комплексу і продовольства Кабінету Міністрів України;

1997—1999 рр. — голова Львівської облдержадміністрації;

1999—2001 рр. — віце-прем'єр-міністр України;

2001—2002 рр. — голова Львівської облдержадміністрації.

З квітня 2002 р. і понині — народний депутат України.

Заслужений працівник сільського господарства України.

М. Гладій одружений, має двох дорослих дітей і чотирьох онуків.

Перед очима Америка, а думки линуть у село

— Треба розуміти, саме поїздка до Сполучених Штатів дала черговий поштовх до розвитку в Україні відновлювальних джерел енергії. Але повернімося до земельних питань. Ви тепер погоджуєтеся з думкою опонентів аграрної реформи, що поділ колгоспних ланів на частки і відведення їх на місцевості був помилкою?

— Це не була помилка. В Сполучених Штатах навпаки підтвердилося те, що ми зробили правильно...

— Тобто, після запровадження ринку сільгоспугідь піде процес консолідації розпайованих часток?

— Так. Річ у тому, що без приватної ініціативи не можна просуватися вперед, в тому числі і в агровиробництві. Ми зустрічалися з асоціацією фермерів в штаті Айова — люди грамотні, які ведуть фермерську справу. Відомий аграрій Федір Трохимович Моргун ставить питання до голови асоціації: «Скажіть, будь ласка, якби ви стали президентом України або головою Верховної Ради чи керівником уряду, то приватну власність на землю запроваджували б? І взагалі, чи сприймаєте її як рушійну силу на селі?» Відповідь була: «Так, тільки приватна власність, тільки приватна ініціатива, а усе інше — то похідне». Американці вважають, що без цього рухатися вперед досить складно.

Часто журналісти запитують мене: які помилки були допущені під час реформування АПК? Я називаю одну: реформа в нас зупинилася, пройшла лише третину шляху. Ми кинули сільське господарство в такий аморфний стан! Якщо сьогодні хтось бачить інший шлях, чому за 15 років не запропонували?

Окремі члени нашої делегації усе цікавилися в американців: «Що краще: крупне виробництво чи дрібне?» Відповіді прямої не було, мовляв, як де і в залежності від того, хто чим займається. Середнє фермерське господарство у США — 100—120 гектарів. Якщо надто великі, кажуть американці, то вони приносять шкоду, бо не роблять руху уперед. Дуже дрібні — теж не на користь, бо призводять до збитків. Тільки симбіоз, співпраця дає позитив.

Ось японці великі господарства дрібнять, щоб була конкуренція, не було монополізму...

Про свинство у рік Кабана

— На засіданні з нагоди 75-річчя Української академії аграрних наук згадували, що ви свого часу успішно розбудовували Стрийський свинокомплекс на Львівщині. Як зараз поживають там «п'ятачки»? Чи знаходите можливість надавати цьому підприємству допомогу?

— Дуже цікавий історичний шлях пройшло це господарство. Свинокомплекс був збудований у 1986 році.

— Тобто, це відносно нове підприємство?

— Новий комплекс, 54-тисячник. Під моїм керівництвом завершували будівництво. Були досягли вже проектного рівня — постановки 36 тисяч свиней. 54 тисячі — оборот свиней за рік, з реалізацією. Це був потужний комплекс. Причому поруч стояв комплекс на три тисячі великої рогатої худоби. Я там пропрацював три роки, потім — кар'єрне зростання... Так от, це господарство упало до нуля. На жаль, знищили його. Але, на щастя, торік навесні приїхали датчани, викупили комплекс — там було небагато, лише 7 тисяч голів свиней «дожило» до нашого часу. Приватник викупив і продав датчанам. Датчани хочуть вирощувати щороку 60 тисяч свиней. Вірю, що вони це зроблять. Взяли в оренду дві тисячі гектарів землі навколо. Думаю, проект запрацює.

Не стояти розкорякою між СОТ і колгоспом

— Як, на вашу думку, вплине вступ до Світової організації торгівлі на ситуацію у вітчизняному агросекторі?

— Якщо ввійдемо до СОТ і не відстоюватимемо свої позиції, пастимемо там задніх. Нас ніхто звідти не викине, але й ми нічого з того не матимемо. Сам вступ до СОТ — це тільки перший маленький етап. А далі — робота у Світовій організації торгівлі. Боротьба за квоти, ринки... Ми вже тоді будемо рівноправними з американцями, французами, не тільки у обов'язках, а й у правах. І там треба відстоювати свої позиції. Приміром, ми прийняли закон, що дозволяє ввозити до України на пільгових умовах 260 тисяч тонн цукру-сирцю. Країни СОТ поставили вимогу — ми вимушені. Тож давайте порушувати питання — щороку продавати на теренах об'єднаної Європи 300 тисяч декалітрів нашої горілки. Жорстко ставити. Ось поляки у перший рік після вступу заробили великі гроші на картоплі. Бо поставили питання перед країнами Євросоюзу щодо можливості її продавати. І надалі це роблять.

У СОТ ми маємо бути активними, повинні працювати. Дипломатам, посольствам треба активізувати економічні відділи. Якщо вже вирішили інтегруватися, займатися економікою — варто залишатися послідовними. Нам усім необхідно усвідомлювати — повороту назад, до колгоспів, не буде. Треба удосконалювати те, що є. Бо щоб повертатися до колгоспів, треба реанімувати радянську владу, шосту статтю Конституції СРСР... Зробити це вже неможливо. Тому необхідно швидше запровадити ринок землі, щоб у держави і суспільства з'явився інтерес до бізнесу на селі... Повірте, буде нормальний ринок землі — підуть інвестиції, підуть гроші. А хто зараз вкладатиме кошти, як це не його? Дивіться, у промисловості зрушення ідуть, у паливно-енергетичному комплексі ідуть, в банківські сфері ідуть. Згадайте, які банки ще десятиліття тому були. Сміялися над тими банками. А тепер дивіться, які потужні, заробили гроші, працюють, вже й кредити дають, вже пішло. А ми на селі ще заморожені...

Розпитувала **Ілона МРАЧКОВСЬКА.**

■ У НОМЕР

Ігри довкола Конституційного Суду

Учора на прес-конференції перший заступник керівника фракції Партії регіонів Василь Кисельов звинуватив Президента України у тиску на Конституційний Суд.

«У нас є неспростовані докази того, що сім суддів Конституційного Суду сьогодні (тобто учора. — **Авт.**) на 12 годину були запрошені на нараду до Президента України», — сказав Василь Кисельов. Він підкреслив, що з цього приводу вже вийшла заява Комуністичної партії і готується заява Партії регіонів. Перший заступник керівника фракції повідомив, що відповідна інформація надійшла від суддів, які отримали телеграми з таким запрошенням.

Регіонал підкреслив: якщо після наради із суддями буде прийнято рішення, яке стосується розпуску Верховної Ради, проведення парламентських виборів, скасування закону про Кабінет Міністрів і нелегітимності уряду, — ці рішення будуть сприйматися як такі, що прийняті під тиском.

Цікаво, що інформагентства вчора спочатку розповсюдили заяву лідера комуністів Петра Симоненка про те, що суддів КС не пустили у відрядження до Страсбурга, а потім викликали на нараду до глави держави.

Натомість прес-служба Президента країни висловила здивування: ніякої наради із суддями Конституційного Суду ніхто не проводив.

Водночас Василь Кисельов на прес-конференції заявив, що нараду відмінили після зчиненого галасу.

По гарячих слідах можна лише констатувати, що нині розпочалися ігрища довкола Конституційного Суду. І може бути лише два варіанти висновку. Перший — нарада суддів з Президентом таки планувалася, а тому коаліція зіграла на випередження. Другий — коаліціянтам стало відомо, що судді підготували за поданням глави держави невтішний для них висновок, а тому вони знову зіграли на випередження і вирішили таким чином його заблокувати.

Володимир КОРОЛЮК.

Постанова Верховної Ради України

Про звільнення Рибака В. В. з посади Віце-прем'єр-міністра України, Міністра будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Звільнити Рибака Володимира Васильовича з посади Віце-прем'єр-міністра України, Міністра будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 790-V.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Рибака В. В. на посаду Віце-прем'єр-міністра України

Відповідно до частини восьмої статті 83, пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України та статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити РИБАКА Володимира Васильовича на посаду Віце-прем'єр-міністра України.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 791-V.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Яценюка А. П. на посаду Міністра закордонних справ України

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України та статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити ЯЦЕНЮКА Арсенія Петровича на посаду Міністра закордонних справ України.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 792-V.

Постанова Верховної Ради України

Про звільнення Макухи В. О. з посади Міністра економіки України

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Звільнити Макуху Володимира Олексійовича з посади Міністра економіки України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 793-V.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Кінаха А. К. на посаду Міністра економіки України

Відповідно до частини восьмої статті 83, пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України та статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити КІНАХА Анатолія Кириловича на посаду Міністра економіки України.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 794-V.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Яцуби В. Г. на посаду Міністра регіонального розвитку та будівництва України

Відповідно до частини восьмої статті 83, пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України та статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити ЯЦУБУ Володимира Григоровича на посаду Міністра регіонального розвитку та будівництва України.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 795-V.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Попова О. П. на посаду Міністра з питань житлово-комунального господарства України

Відповідно до частини восьмої статті 83, пункту 12 частини першої статті 85, частини четвертої статті 114 Конституції України та статті 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Верховна Рада України **постановляє**:

1. Призначити ПОПОВА Олександра Павловича на посаду Міністра з питань житлово-комунального господарства України.

2. Ця Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
21 березня 2007 року.
№ 796-V.

Нам усім необхідно усвідомлювати — повороту назад, до колгоспів, не буде. Треба удосконалювати те, що є

Леонід КРАВЧУК: «Якби ми з Іваном Плющем зійшлися на тому, що не потрібно ніяких дострокових виборів, ситуація зараз була б зовсім інша»

Центральною проблемою було усунути Горбачова від влади

— 19 серпня 1991 року. Історія вже добре відома. Переказана і вами, і багатьма іншими багато разів. Гуренко, Варенников і Чечеватов були у вас. Гуренко мовчав? Тільки Варенников говорив?

ДОВІДКА

ГКЧП (російськомовна абревіатура) — Державний комітет з надзвичайного стану, позаконституційний орган, утворений 19 серпня 1991 року. Геннадій Янаєв, віце-президент СРСР, очоливши ГКЧП, видав указ, за яким він заступав на посаду президента СРСР у зв'язку з хворобою тодішнього глави Радянського Союзу Михайла Горбачова. Ще одним рішенням було утворено Державний комітет, до складу якого увійшли також Олег Бакланов, заступник голови Ради оборони СРСР, Володимир Крючков, голова КДБ СРСР, Валентин Павлов, Прем'єр-міністр СРСР, Борис Пуго, міністр внутрішніх справ СРСР, Василь Стародубцев, голова Селянської спілки, Олександр Тізяков, президент Асоціації державних підприємств і об'єктів промисловості, будівництва, транспорту і зв'язку, Дмитро Язов, міністр оборони СРСР.

ГКЧП закінчив своє існування через три дні — 21 серпня 1991 року. Його члени і тодішній Голова Верховної Ради СРСР Анатолій Лук'янов за спробу державного перевороту відсиділи по кілька місяців у камерах слідчого ізолятора КДБ. Борис Пуго покінчив життя самогубством.

— Гуренко навіть рота не відкрив. Він отак сів (*показує*) за столом. Я вже розповідав, як він у Кончу телефонував... Він сів ось так... І так просидів до кінця розмови. Розмова в основному велася між мною і Варенниковим. Решта — мовчали. І я навіть кілька разів казав: «Станіслав Іванович може підтвердити». Але він ні «ні», ні «так» — нічого не говорив.

Гадаю, він не міг у цій ситуації зайняти позицію прямої підтримки Варенникова. Гуренко пропонував зустрітися в кабінеті Першого секретаря — думаю, там розмова була б інша. І він вирішив зайняти мовчазну позицію. Щоб не можна було сказати, чого хоче Центральний Комітет... Хоча власне у документах їхня позиція була чітка.

— А він не пробував з вами потім залишитися наодинці, обговорити ситуацію?..

— Я так думаю, що вони — секретаріат Центрального Комітету партії — побачили у моїй постаті якусь загрозу. Мене фактично позбавили таємної інформації. Багато чого я дізнавався від керівників обкомів. Особливо від... був такий... Забув прізвище. Він потім пішов до Горбачова. Перший секретар Київського обласного комітету партії...

— Ревенко?..

— ...Ревенко Григорій Іванович. Він був кандидатом у члени Політбюро. І коли обідали чи просто говорили по телефону, він мені давав якусь інформацію. Чисто випадково. Розповідав, з чим не погоджувався у Центральному Комітеті, і висловлювався відкрито. Я не акцентував на тому, що він видає інформацію, він був переконаний, що я її знаю. Мушу знати, як член Політбюро. Це була статутна вимога. Я так розумію, що вони побачили: мені не можна давати інформацію, бо я можу її використати не так, як вони вважали за доцільне.

— У своєму виступі по телебаченню ви двічі підкреслили: в Україні немає надзвичайного стану. А ви не думали тоді, що можна підняти народ, очолити — так, як Єльцин?..

— Для чого? Виникає запитання: для чого? Що відбувається в країні? Аби, скажімо, ГКЧП прийняв якесь рішення щодо України, яке б ставило Україну в ситуацію надзвичайну, я, як Голова Верховної Ради, міг звернутися до громадян України. Якби ГКЧП всупереч логіці і законам взяв незаконно владу не через Верховну Раду (я це, до речі, казав і Лук`янову, іншим чиновникам московським), то я міг використати це, щоб захистити Україну. В даному випадку ніяких рішень, ще раз наголошую, ГКЧП щодо України не приймав. Україна вже була суверенною державою. Ми прийняли Декларацію про суверенітет, ми прийняли власну Конституцію. Виникає запитання: ми маємо суверенні повноваження і маємо Конституцію. Я піднімаю народ. Для чого? Підтримати Єльцина, як мені пропонували? Для чого? Єльцин виступає за Росію.

(Продовження. Початок у № 48 за 20 березня.)

19 серпня 1991 р. Кияни на площі Жовтневої революції слухають по радіо промову Леоніда Кравчука про путч ГКЧП.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

— На мою думку, яку я висловив в одній із публікацій, ГКЧП був спрямований не проти Росії. Мені здається, і Борис Єльцин, і Михайло Горбачов були в курсі усіх подій. Але оскільки вони не довіряли один одному, то не світилися. А ГКЧП був спрямований передусім проти прибалтів, молдаван, грузинів і українців, які прагнули самостійності.

ДОВІДКА

Єльцин Борис Миколайович, Президент Російської Федерації в 1991—2000 роках.

— Ви перебільшуєте. Я точно знаю — у мене інформація перевірена: коли вранці проголосили ГКЧП, Янаєв звернувся до Єльцина, щоб той увійшов до складу ГКЧП. Вони побачили, що авторитет у Єльцина серйозний. Але нейтралізувати його не вдалося. Зокрема, перехопити автомобіль, у якому він їхав. І вони тоді звернулися, щоб він увійшов, — Єльцин відмовився. І коли ми зібралися в Москві після повернення Горбачова, у розмові з ним я сказав (а потім повторив цю думку в Москві ще раз): аби вони запропонували Єльцину не ввійти, а очолити ГКЧП, то він, маючи величезний негатив до Горбачова, безумовно, погодився б. А бути підлеглим, коли всі посади, власне, вже ділені й поділені, він не захотів.

Питання ставилося не про Україну, чи Прибалтику, чи щось інше. Центральною проблемою було — усунути Горбачова від влади. Паралельно — Єльцина, який не погодився ввійти до складу ГКЧП. І встановити в Москві нову владу — централізовану, жорстку, із збереженням Радянського Союзу. І, природно, тиск на Україну міг бути більшим, ніж на Росію. Але щоб ГКЧП задумувалось для приборкання Прибалтики чи України — це абсолютно не відповідає істині. Ви абсолютно не праві, я це можу довести. Я мав багато розмов з людьми, повірте, які стояли біля джерел зародження цього всього і в Києві, і в Москві, і зараз дехто з них працює в адміністрації вже Путіна. Вони ставили завдання не допустити розвалу Радянського Союзу.

ДОВІДКА

Горбачов Михайло Сергійович, Генеральний секретар ЦК КПРС у 1985—1991 роках, Президент СРСР у 1990—1991 роках.

24 серпня 1991 р. Позачергове засідання Верховної Ради, на якому було проголошено Акт про незалежність України.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

— А Горбачов знав про це?

— Про ГКЧП? Ні.

— А вони ж приїжджали до нього радитись.

— Та не радились вони. Це фантазія журналістів.

— Горбачов сам розповідав і члени ГКЧП розповідали...

— Вони приїжджали не радитись, а приїжджали до нього, щоб він склав свої повноваження. Яка могла бути порада? Вони приїхали до нього... Спочатку планувався один склад, потім послали інший склад. І перше, що вони запропонували Горбачову, перше — скласти повноваження. Це підтвердив мені Варенников, який сидів у кабінеті Голови Верховної Ради. Він каже: «Мы предложили, Леонид Макарович, Горбачеву уйти в отставку». Я його запитую: «У зв`язку з чим?» — «Ну, что вы, не знаете? В связи с болезнью». Я йому кажу: «А які є документи про хворобу?» І коли зателефонував Лук`янов, я йому задав те ж саме запитання, а він прямо сказав: ми повинні Горбачова усунути від влади, бо він є основною причиною розвалу нашої федерації. Так мені сказав Лук`янов по телефону. Я у відповідь: чому б тоді не винести це питання на засідання Верховної Ради? Зберіть, кажу, Верховну Раду, всі ми зійдемося і вирішимо долю Горбачова. Легітимно, публічно. Якщо буде доведена його хвороба. Знімаємо офіційно з посади Президента СРСР, який обраний не народом. І на цьому все закінчиться. Чого, кажу, таким шляхом, через переворот?

ДОВІДКА

Лук'янов Анатолій Іванович, Голова Верховної Ради СРСР у 1990—1991 роках.

Так що тут планувалася інша схема. Вони побачили: зібрати Верховну Раду — не знімуть. Авторитет ще тоді — не високий, але був...

— Крім цього, було крило демократів, які б не підтримали...

— Безумовно. Якщо чесно, то після того застою, який був, після тих Брежнєва, Черненка, всіх тих хворих генсеків Горбачов таки виділявся як постать. І ми всі бачили: щось нове йде у партію.

— Ви сказали, що говорили як з московськими, так і київськими учасниками. А хто з України був причетний до творення ГКЧП?

ДОВІДКА

Брежнєв Леонід Ілліч, Генеральний секретар ЦК КПРС у 1964—1982 роках.

Черненко Костянтин Устинович, Генеральний секретар ЦК КПРС у 1984—1985 роках.

— У підготовці прямо ніхто не брав участь. Інформацію безпосередньо мав лише один чоловік угорі. Він мав повну інформацію про те, що відбувається в Москві. Там був такий секретар ЦК Шейнін. Він, власне кажучи, і був мотором ГКЧП. Хоча всі решта — Політбюро і секретаріат — були не проти, я б так сказав. Їхня надзвичайно велика помилка, якщо так казати, це Янаєв. Хто він такий? Профспілка, по-перше, по-друге, ні се ні те. Скажу відверто: коли я побачив їх за столом президії...

— Коли в нього руки трусилися?

— Так... Я, коли подивився на них, перше, що сказав, — ці люди не виграють. Чого? — запитують. Вони очі опускають, вони не знають, чого вони прийшли туди. Вони не мають переконаності, що це треба — раз, і абсолютно розуміють, що підтримки народу вони не отримають. Це вже інший час.

Смажений кабанчик смачніший за смажені факти

— Ми згадали Щербицького... Мені розповідали люди з вашого оточення, що коли ви стали Президентом і вперше зайшли у колишній кабінет Щербицького на Банковій, веліли всі дубові панелі, якими він був оббитий, зірвати. І казали, що там на кожному кроці стояли мікрофончики...

— Там було кілограмів два всіляких ни-

ДОВІДКА

КДБ (російською — КГБ) — Комітет державної безпеки СРСР. Таємна поліція Радянського Союзу, яка здійснювала терор проти всіх інакомислячих. У перші роки після державного перевороту в Російській імперії мала назву ЧК, потім — ГПУ, НКВС, МДБ. У 1953 році була ліквідована, однак 13 березня 1954 року знову відновлена, але вже як Комітет державної безпеки. Черговий маховик репресій КДБ в Україні розкрутився на початку сімдесятих років. За деякими оцінками незалежних експертів, вихідці з КДБ продовжують залишатися впливовою силою не тільки в Російській Федерації. Вони стоять за деякими гучними справами і в республіках колишнього СРСР, а зараз — незалежних держав.

ток, шнурів... Я знав про це. Навіть ще тоді, коли працював у ЦК. Мій кабінет... Якщо взяти кабінет Першого секретаря, над ним був кабінет завідуючого відділом, трішечки збоку. І коли Щербицький йшов у відпустку, приїжджала група з КДБ, ставила всі апарати й вивчала лінії можливого підслуховування. А в мене у відділі був керівник сектора. Клопов Іван Іванович. Спортивний сектор був. І його на цей час навіть виселяли з кабінету. Якось я після обіду, проходячи повз його кабінет, двері були трохи прочинені, почув розмову... Говорили про систему підслуховування для Москви того, що відбувається в кабінеті Першого секретаря.

— Нікому не казали про те, що почули?..

— Мені могли не повірити. А по-друге, якби я прийшов і сказав комусь... Це небезпечно було. Сказали б: ти щось придумав. А які в мене були документи? Це я розумів. Я добре знав ту систему, щоб не ризикувати. Самогеройка — завжди небезпечна. І зараз воно так. Хто робить себе героєм, той завжди наражає себе на небезпеку...

— Одразу після обрання вас Президентом ви раптом поїхали у Біловезьку Пущу. Ви розповідали в інших інтерв'ю, чому. У вас був план дій на поїздку?

— Ні.

— А ви раніше казали, що у вас начерки були...

— Але це не план дій. Це був начерк документу, який потрібно було прийняти. Документ, який треба прийняти, і план дій з реалізації документа — це зовсім різні речі. Я не міг мати плану дій, бо не знав, що буде прийнято в Біловежжі. У Москві, коли домовлялися про зустріч, ставили завдання: просто поговорити. А потім, у Біловежжі, — прийняти якусь декларацію, заяву про ситу-

ДОВІДКА

Біловезька Пуща — лісовий масив на вододілі Бугу, Німану і Прип'яті, на кордоні Білорусії та Польщі. Загальна площа 1250 квадратних кілометрів, у тому числі в Гродненській і Брестській областях 740 квадратних кілометрів. Тут міститься урядова резиденція «Віскулі». Назва походить від білої вежі, збудованої на кордоні Волинського князівства. 8 грудня 1991 року керівники України — Леонід Кравчук, Російської Федерації — Борис Єльцин, Республіки Білорусь — Станіслав Шушкевич підписали угоду про утворення Співдружності незалежних держав, після чого Радянський Союз припинив своє існування.

ацію, що склалася, і про позицію України. Бо все зводилося до нашої позиції.

— Ви можете пригадати, які ваші думки були в начерках? Бо, пам'ятаю, ви казали, що навіть не ризикнули дати рукописний варіант надрукувати друкаркам.

— Абсолютно точно. Бо перша думка була про те, що Радянський Союз не може далі існувати. Він як федерація вичерпав себе. Там було так записано: «вичерпав себе»...

Потім Геннадій Бурбуліс, інші ввели у цей перший пункт дуже цікаві речі: «як суб'єкт міжнародного права, як геополітична система». Це вже не мої слова.

— То було на другий день роботи над документом?

— А ми тільки один день над документом працювали.

— А в перший день?

— Не працювали.

— Ви приїхали. Чекали, доки Шушкевич зустріне Єльцина в аеропорту?..

— Ні. Шушкевич приїхав, зустрів мене. Єльцин там уже був цілий день. Це був другий день перебування Єльцина в Білорусі — він здійснював офіційний візит. І я використав його перебування для того,

ДОВІДКА

Шушкевич Станіслав Станіславович, Голова Верховної Ради Республіки Білорусь у 1991—1994 роках.

щоб зустрітися там. Така була задумка. Шушкевич зустрів мене в аеропорту. На моєму літакові ми з Шушкевичем полетіли у Віскулі. А Єльцин з Кебичем залишився в Мінську завершувати офіційний візит. Єльцина ми чекали там, у Віскулях.

— А коли він там з'явився?

— Це був вечір. Я по годинах не пам'ятаю, але, думаю, було вже годин 7—8 вечора.

— Кажуть, на полювання ходили...

— Ми прилетіли раніше. У нас був час. І Шушкевич каже: поїдьмо я вам покажу вечірню Пущу. Ви були? — запитує мене. Відповідаю: «Вперше тут». І ми поїхали: Фокін в один бік, я — в інший.

— Фокін нібито кабанчика підстрелив?

— Нібито. Не цікавився. Не бачив, якщо точно. Я поїхав в інший бік. Також бачив кабанчика. Стояв такий, величенький. У мене була рушниця. І знаєте, як була в автомобілі? Стріляти, не стріляти... Доки я думав, кабанчик пішов. Все. Навіть не стріляв. Так що розмови, що я там стріляв, убив, — просто фантазії. І це настільки несуттєво... Я взагалі дивуюся, чому така увага приділяється полюванню, ще чомусь, а не змісту документа. Це, мабуть, така журналістська вдача — їм щось смажене подавай, а кабанчик смажений смачний. Для чого кабанчик, я хочу знати?

— Є різні деталі і тому хотілося б їх знати з перших вуст. Ви на другий день почали роботу над документом?

— Приїхав Єльцин, ми повечеряли. Кожен пішов виконувати свій план. Група Єльцина, група українська. Зі мною було три чи чотири особи...

— Фокін, Крижанівський...

— Фокін, Крижанівський і... Був такий народний депутат з Івано-Франківська.

ДОВІДКА

Фокін Вітольд Павлович, Прем'єр-міністр України в 1990—1992 роках.

Крижанівський Володимир Петрович, народний депутат першого скликання, перший Надзвичайний і Повноважний Посол України в Російській Федерації.

Він брошуру написав про Біловезьку Пущу цікаву... Академік він. Дуже розумна людина, філолог. Я давно втратив зв'язок... Ми походили по вулиці. А тоді мороз був п'ятнадцять градусів, сніг випав у Біловезькій Пущі. І пішли спати.

— Ви казали, що ходили і трохи над документом працювали.

— Я казав: можливо. Шушкевич казав, що працювали, не я... Я, відповідаючи журналістам, сказав: не знаю, може, Шушкевич, як господар, працював з групою Єльцина над документом. Ми участі не брали.

— А коли Єльцин задав три знамениті горбачовські запитання?

— На другий день. Сіли... Розумієте, все, що було до цього, — прелюдія: зустрічі в Мінську, вечеря, так зване полювання. А от прийшли, сіли за стіл шестеро людей — Єльцин, Бурбуліс, Кравчук, Фокін, Шушкевич, Кебич. Все.

— Там був один епізод дуже цікавий. Коли зупинилися на проблемі, що таке Співдружність незалежних держав і де буде столиця. Довго дебатували?

— Ні. Це вже наприкінці. Це абсолютно несуттєве. Найсуттєвіший пункт — перший. Коли приступили до першого пункту, Єльцин від імені Горбачова задав мені ці три запитання, про які я вже казав, то не буду повторюватися.

— У 1994 році в Тернополі ви розповідали, що запропонували після кожного підписаного пункту ковток шампанського робити.

— Не підтримали.

Перша помилка

— Відомо, що вам пропонували, і ви один раз у розмові зі мною визнали: ваша найбільша помилка, що ви не розпустили Верховну Раду першого скликання.

— Коли мене обрали Президентом, я зібрав націонал-патріотів (можна запитати Павличка, він був учасником, Юхновського, багатьох тих, хто входив до Народної Ради) і сказав: ми обрали Президента за новим законом, прийнятим у незалежній Україні. Це — нова епоха. Парламент — більшовицький. Він обраний за законом часів Радянського Союзу. Я пропоную: саморозпуститися і обрати новий парламент, прийнявши відповідний закон.

Я як думав? Якщо Президент і парламент будуть обрані уже в часи незалежності, то може бути спільна неконфронтаційна робота. І ми можемо багато чого зробити разом. Бо бачив: з тим парламентом буде важко щось зробити. Депутати були налаштовані проти приватизації, проти президентської форми правління, прагнули передати всю владу органам самоврядування і виконавчим структурам самоврядних органів. Постійно боротьба йшла неймовірна.

— Можна стверджувати: нинішній конфлікт між інститутами влади —відкладений конфлікт того періоду?..

— Так, він тягнеться досі...

ДОВІДКА

Народна Рада — перше опозиційне обєднання депутатів у Верховній Раді України. Нараховувало трохи більше 120 народних обранців.

Павличко Дмитро Васильович — знаний український поет, один із співзасновників Демократичної партії України. У Верховній Раді першого скликання очолював Комісію в закордонних справах.

Юхновський Ігор Рафаїлович — голова Народної Ради у парламенті першого скликання.

— Тобто він тоді розпочався?

— Тоді стільки було проведено засідань (це знає тільки Іван Плющ) Верховної Ради для того, щоб постійно продовжувати конфлікт між представниками Президента — на місцях вони так називалися — і місцевими органами влади.

— Мені цікаво: хто був прихильником, а хто противником розпуску Верховної Ради?

— Я сказав би: депутати мігрували у своїх думках. Вони хотіли дострокових виборів Президента...

— Ні, я маю на увазі 1991 рік.

— На жаль, тоді націонал-патріоти не підтримали моєї ідеї.

— Жоден?

— Жоден. Всі, з ким я зустрічався, одностайно говорили: ви бачите —партія нейтралізована, вона втратила силу, в народі йде серйозна робота, народ змінюється, і депутати стали інші. І ми зможемо реформам надати потрібний імпульс. Не хотіли йти на вибори.

— Отже, конфлікт між вами і парламентом розпочався із внесення законопроекту про запровадження в областях і районах посад представників Президента.

— Його прийняли.

— Так, прийняли. Але водночас Іван Степанович Плющ, тодішній Голова Верховної Ради, почав говорити про те, щоб місцевим радам дати повну волю. То чому він пішов таким шляхом? Одразу після того, як він рекомендували обрати його главою парламенту.

— Можливо, в нього було таке переконання. Іван Степанович мав досвід роботи в радах. Він тривалий час працював заступником голови, головою облвиконкому. Він знав специфіку цієї роботи. І думаю,

ДОВІДКА

Плющ Іван Степанович — Голова Верховної Ради України в 1991—1994 та 2000—2002 роках.

що та група людей, яка була навколо нього, переконувала весь час його, що представники Президента — неприйнятно для України. І почалася відкрита боротьба за визначення, хто вища посадова особа: голова обласної ради чи представник Президента. У законі було: вища посадова особа — представник Президента. Потім це замінили: вищою посадовою особою став голова обласної ради. Потім почалося вимивання-розмивання повноважень. Це ставало непристойним.

— Але фактично з цього розпочався ваш конфлікт: Президента і законодавчої гілки влади. І перший раз ви програли у 1992 році, коли вони відправили уряд Вітольда Фокіна у відставку.

— Ну, програв я не раз. Але питання не в тому, хто програв, хто виграв. Питання в тому, що Верховна Рада не хотіла серйозно змінювати владу, як і зараз...

— А може, депутатами рухали інші мотиви? Скажімо, тодішній новопризначений прем'єр Леонід Кучма отримав повноваження, яких не було у вас як Президента: видавати декрети, на котрі ви не могли накласти вето. Тоді Володимир Гриньов, який був заступником Голови Верховної Ради, в одному з видань написав: «Мы создали две ветки исполнительной власти, одну из которых придется отрезать»... Тонкий натяк на подальший розвиток подій...

— У нас постійно дві.

Розмову вів Володимир КОРОЛЮК.

(Закінчення буде.)

ДОВІДКА

Гриньов Володимир Борисович — заступник Голови Верховної Ради України першого скликання. Один із засновників Партії демократичного відродження України, яка вийшла із «демократичної платформи» в Компартії Радянського Союзу. У 1993 році разом з Леонідом Кучмою заснував Міжрегіональний блок реформ.

5 грудня 1991 р. Новообраний Президент України Леонід Кравчук складає присягу на вірність народові України.

Фото з фондів Укрінформу.

1 грудня 1991 р. Всенародний референдум про незалежність України і вибори Президента України. Голосує намісник Києво-Печерської лаври архимандрит Елевферій.

Фото з ЦДКФФА ім. Пшеничного.

На столичній вулиці Боженка планують побудувати 120 тисяч квадратних метрів житла

Міністр охорони здоров`я Юрій ГАЙДАЄВ заявляє, що не робитиме «революційних кроків» на новому посту *(УНІАН)*

■ У НОМЕР

Відділення за відділенням

Хмельницька область. Після реконструкції запрацювало рентгенологічне відділення Волочиської районної лікарні. На його ремонт витратили 200 тисяч гривень бюджетних коштів. Ще сто тисяч виділили спонсори. Це вже 12-те відділення, яке вдалося модернізувати за дев'ять років завдяки старанням та ініціативі медиків. У приміщеннях не лише зроблено сучасний ремонт, а й встановлено нову апаратуру. На все це лікарня витратила понад п'ять мільйонів гривень.

Ірина КОЗАК.

Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за фактом зловживань працівниками Департаменту ДАІ УМВС

Київ. Як з'ясувала перевірка, у червні 2005 року за відсутності законодавчої бази керівництво МВС України ввело в дію стандарт «Талон про проходження державного технічного огляду. Бланк. Загальні вимоги», яким не лише впроваджено новий зразок талону про проходження техогляду, а й передбачено вініловий тримач для його кріплення. У подальшому службові особи Департаменту ДАІ МВС України на порушення Закону України «Про дорожній рух» та інших нормативно-правових актів визначили цю вінілові тримачі складовою частиною талону і віднесли їх до продукції, яка обов'язково використовується для проведення техогляду. У такий спосіб штучно створили необхідність придбання тримачів за бюджетні кошти, що відповідно потягло за собою збільшення у 2005—2006 роках державних видатків для цього. Водночас такі тримачі закупив Департамент ДАІ у 2005—2006 роках без погодження Антимонопольного комітету та на пряме порушення наказу МВС, яким таке право надавалося виключно Департаменту ресурсного забезпечення. У результаті ці порушення призвели не лише до безпідставної виплати з бюджету понад 18 млн. грн., а й до знищення талонів старого зразка на суму понад 700 тис. грн.

Прес-служба Генеральної прокуратури України.

«Народна самооборона» спіткнеться на самообмані?

Чернігів. Майже 6000 чернігівців зібрав мітинг «Народної самооборони» минулої суботи. На ньому переважали не так прихильники ідеї Юрія Луценка, як юнь, зацікавлена виступами зірок естради. Захід привернув увагу й партійців, чиновників-спостерігачів, одягнутих у цивільний одяг міліціянтів, а також ветеранів — постійних учасників мітингів. Присутні прослухали виступи народних депутатів України Сергія Бичкова, Ольги Герасим'юк, Миколи Катеринчука, лідера Партії захисників Вітчизни Юрія Кармазіна.

На запитання нашого кореспондента про головну мету «Народної самооборони» Юрій Луценко відповів, що «однією акцією не можна щось змінити... Це марш інакомислячих тих мільйонів людей, які співвітчизників, які не підтримують дії влади. Ми мусимо сказати під її вікнами: або вона рахується з людьми, або ми це не забудемо їй на наступних виборах».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Молодь лідирує серед безробітних

Івано-Франківськ. Серед 1800 безробітних, які зареєстровані в міському центрі зайнятості, 80 відсотків — молоді люди віком до 35 років. Керівник центру Ганна Бандура пояснює це тим, що прикарпатські вузи переважно мають гуманітарну орієнтацію. Тут готують велику кількість філологів, менеджерів, юристів, якими й так переповнене місто. Тим часом воно активно будується і потребує фахівців робітничих спеціальностей. Та мало молодих хочуть нині класти цеглу чи штукатурити.

Дарина НАЗАРЧУК.

Юні спадкоємці Менделєєва незабаром захищатимуть інтелектуальний імідж у Москві

Запорізька область. У Запоріжжі до 30 березня триватиме IV етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з хімії. До участі в ній запрошені учні загальноосвітніх навчальних закладів з усіх регіонів України — переможці обласних олімпіад з хімії. Учням 8—11-х класів запропоновані для розв'язання завдання теоретичного і практичного характеру. Теоретичний курс вони складали у Хортицькому навчально-реабілітаційному центрі, а експериментальний проходять у Запорізькому державному медичному університеті.

Окрім інтелектуальних змагань, юні спадкоємці Менделєєва ознайомляться з історичним минулим і сьогоденням області, відвідають музей Запорозького козацтва, острів Хортицю, Дніпрогес, дитячу залізницю, ботанічний сад. Вони також спілкуватимуться з учнями кращих запорізьких шкіл та провідними науковцями-хіміками України. Переможців удостоять честі захищати у червні інтелектуальний імідж України на Міжнародній учнівській олімпіаді з хімії, що відбудеться у Москві.

Микола МАНЬКО.

Погано навчаєшся — прощайся зі студентством

(Початок на 1-й стор.).

Одне з них пов'язане з проблемою працевлаштування тих, хто залишиться за бортом вузу з дипломом бакалавра. Для них, за словами С. Ніколаєнка (**на знімку**), протягом року буде розроблено більш як сотню нових кваліфікацій. З огляду на тривалий «перехідний період» для деяких вузів зробили виняток.

— У тих закладах, де виникло тертя зі студентами, ми дозволили зараховувати їх до магістратури за результатами простих підсумкових іспитів, — каже Станіслав Ніколаєнко.

Торік коштом державного бюджету здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра більш як 107 тисяч осіб. Ще п'ять тисяч отримали такий диплом за сприяння місцевих бюджетів. 287 тисяч продовжили навчання за програмами спеціаліста і магістра. В майбутньому Міносвіти обіцяє не зменшувати кількість бюджетних місць ані для бакалаврів, ані для магістрів.

Є в Станіслава Ніколаєнка новини і для викладачів. Міністерство підготувало наказ про підвищення заробітної плати, згідно з яким професор до кінця року отримуватиме на 300 гривень більше, ніж нині. А середня зарплата у вузах зросте до 1850—1900 гривень.

Невелика група молодих людей біля місця проведення прес-конференції протестувала проти планів Міносвіти.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ураган зривав дахи, валив дерева і рвав дроти

Протиборство великого антициклона і циклона призвело до стихійного лиха в Миколаївській області. Без електрозв'язку залишилися 253 населені пункти. Повалено дерева, рекламні щити, обірвано лінії електропередач. Пошкоджено три ділянки комунального газопроводу. У районі села Галицинове Жовтневого району внаслідок падіння дерева на автомобіль загинув водій і постраждали два пасажири. Вітер перекинув два кіоски в Миколаєві, постраждали дівчина-кіоскер і перехожий. За добу стихії виникло 46 пожеж. На момент, коли верстався номер, в області знеструмленими залишалися 72 населені пункти, **передає наш миколаївський власкор Олена ІВАШКО.**

***

Оговтується після стихії Херсонщина. Дві доби тут стояла суцільна пилова завіса, майже не ходив транспорт, повалені дерева обірвали електричні дроти. Зірвано дахи з 12 шкіл та інших будівель, впали дві водогінні вежі. На щастя, обійшлося без людських жертв. Нині підраховують збитки. Оскільки серед потерпілих багато власників приватних будівель, то влада пообіцяла контролювати, щоб спритні підприємці не підвищили ціни на будматеріали, **повідомляє наш херсонський власкор Алла БРУСИЛОВА.**

***

Шквальний вітер, що бушував на Чорному морі, заподіяв чимало лиха суднам. Так, у Білгород-Дністровському морському торговому порту зірвалися з якоря два іноземні судна. Вони почали дрейфувати і зіштовхнулися, одне з них одержало пробоїну. Нині судна перебувають у порту на ремонті, **передає наш одеський власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

***

Уже ліквідовано наслідки стихії в Закарпатській області. Тут через сильні пориви вітру було знеструмлено 22 населені пункти повністю та 25 — частково. Не працювали 32 АТС. У Міжгірському районі на автодорозі, що з'єднує районний центр із селом Стригальня, шквальний вітер повалив сорок дерев, було припинено рух автотранспорту, **повідомляє наш закарпатський власкор Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Міліціонери торгували зброєю

(Початок на 1-й стор.).

Деталі, які могли б зашкодити слідству, Юрій Крапівін та Олексій Баганець на своєму спільному брифінгу для ЗМІ не повідомили. Однак розповіли, що із центрального складу ресурсного забезпечення МВС України у Києві, скориставшись із недбалого ставлення до своїх обов`язків караульної служби, один з його працівників викрав десять бойових пістолетів «ТТ», що підтверджено проведеною там ревізією. Під час обшуку на квартирі та в гаражі киянина знайдено десять муляжів пістолетів, які він не встиг підкласти на склад замість викрадених, щоб у такий спосіб приховати недостачу.

— А далі злочинці діляли за схемою: працівник складу за долари реалізовував викрадені пістолети працівнику УМВСУ у Рівненській області, той, у свою чергу, за долари продавав зброю колишньому працівнику міліції (полковнику міліції у відставці — **Авт.**), — розповідає прокурор Рівненської області Олексій Баганець. — В обов`язки останнього входило спиляти номери на зброї і знайти осіб, яким можна її збути. Звичайно ж, за гроші. Через посередника цю зброю збували двом мешканцям Черкаської області. Нам вдалося уже знайти і вилучити 7 із 10 викрадених пістолетів «ТТ», тобто ця зброя до злочинців не дійшла. Отже, ми відвернули інші злочини, під час яких вона могла бути застосована. Що стосується решти трьох пістолетів, то ми знаємо, кому вони реалізовані.

Під час раптових обшуків на квартирах рівненських фігурантів у справі був вилучений цілий арсенал зброї, боєприпасів, а також запчастин до вогнепальної зброї.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

■ ФОТОФАКТ

На Контрактовій площі столиці проведено акцію, організовану Рухом добровольців «Простір свободи», головним гаслом якої був: «Свобода не продається».

На знімку: учасники акції малюють на повітряних кульках символи іноземних валют, пропагуючи в такий спосіб свободу від грошей.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Один. До Брюсселя

Новий глава МЗС вирушив у своє перше закордонне турне

Міністр закордонних справ України Арсеній Яценюк у перший же робочий день попросив помічника купити йому квиток на рейсовий літак до Брюсселя. «І, будь ласка, в економ-класі. Міністри повинні літати тільки економ-класом!», — наголосив глава МЗС України.

Яценюка до столиці об'єднаної Європи особисто запросила єврокомісар з питань зовнішніх відносин Беніта Ферреро-Вальднер. Керівництво Європарламенту з очевидним нетерпінням жадало поспілкуватися з новопризначеним міністром. Адже не таємниця, що тривалу невизначеність з посадою глави МЗС негативно сприйняли європейські партнери.

«Швидке запрошення новопризначеного міністра закордонних справ Арсенія Яценюка в Брюссель — хороший сигнал для України», — заявив експерт міжнародних програм Центру економічних і політичних досліджень Разумкова Валерій Чалий. «Ця поїздка сприятиме сьогодні конкретизації орієнтирів, зокрема стосовно посиленої угоди "Україна—ЄС". Це також свідчить про важливість України для Євросоюзу. Одночасно, гадаю, цей той напрямок, де пан Яценюк почуватиметься упевненіше, почиваючи дипломатичну кар'єру».

Справді, молодому економісту, що досконало володіє англійською і французькою, спочатку таки легше знайти спільну мову з урядовцями Євросоюзу. Втім, Арсеній Петрович знає і російську. Щоправда, у тому само Давосі й на інших зустрічах спілкуватися з колегами з колишнього СРСР і країн Східної Європи Яценюк завжди волів англійською, а не російською.

■ ФОТОФАКТ

У столиці Угорщини відбувся 16-й літературно-музичний вечір, присвячений Тарасові Шевченку, на якому читали вірші великого Кобзаря українською мовою й у перекладах на угорський, виступали ансамблі.

На знімку: виступає танцювальний ансамбль «Веселка» Товариства української культури в Угорщині.

Фото Степана ВАША (Укрінформ).

Трійня отримає нову квартиру

Трикімнатну квартиру отримала донеччанка Наталія Камишнікова, яка в лютому народила трійню — двох доньок та сина. Жінка виписалася із регіонального центру охорони материнства і дитинства, привітати її приїхав міський голова Олександр Лук'янченко. «Коли в родині народжується одна дитина, це знаменна подія. А коли трійня — гадаю, це дар Божий», — заявив він. Цього само дня в регіональному центрі сталася ще одна приємна подія: трійню народила 18-річна мешканка Сєвєродонецька Марина Сорокіна. Молодий батько був присутній під час появи на світ доньок — Оксани, Поліни та Даші. Головний лікар Володимир Чайка заявив, що зателефонує керівникам Сєвєродонецька і попросить їх надати родині допомогу.

Ліна КУЩ.

У Польщі розгорається черговий «касетний скандал», що компрометує Кваснєвського

У Польщі стали модними «касетні скандали». Цього разу оприлюднено запис розмови одного із колишніх лідерів польських лівих сил Юзефа Олекси з бізнесменом Александром Гудзоватим, зроблений у вересні 2006 року охороною польського олігарха. Наприкінці минулого тижня тижневик «Впрост» і газета «Дзєннік» опублікували зміст цього діалогу. З публікацій випливає, що колишній прем'єр і маршал Сейму дуже критично висловлювався про лідерів польських лівих сил. Найбільше дісталося екс-президентові Польщі Александру Кваснєвському, якому пан Олекси закидає нечесне збагачення. У невигідному світлі представлені також колишній лідер Союзу демократичних лівих сил (СДЛС) і голова Ради міністрів Польщі Лешек Міллер зі своїм сином, нинішній лідер СДЛС Войцех Олейнічак та керівник фракції СДЛС у нижній палаті польського парламенту Єжи Шмайдзінський.

Александр Кваснєвський переконаний, що за цим касетним скандалом стоїть нинішня влада Польщі. Адже за три дні до появи «плівок Олекси» екс-президент дав інтерв'ю «Газеті Виборчій», з якого польська громадськість довідалась про його повернення в політику. Проте «касетний скандал» не змінив планів А. Кваснєвського, навпаки — ще більше утвердив його у необхідності «серйозно подумати над створенням нової партії».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Уманська райлікарня відкрила відділення для колишніх учасників бойових дій у зарубіжних країнах

Як розповів голова уманської міської громадської організації воїнів-інтернаціоналістів Олег Зайченко, значна частина «афганців» та їхніх побратимів — інваліди, які потребують постійного лікування. Депутати райради погодилися виділити для облаштування палат бюджетні кошти. Допомогли також спонсори — сільгосптовариства району та приватні підприємці.

Нині у неврологічному відділенні функціонує три палати з усіма вигодами: холодильниками, телевізорами, душовими кабінами.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

До Одеси привезуть скрипку Паганіні

Делегація Одеської міської ради повернулася з міста-побратима Генуї, де вона підписала програму співпраці двох міст на 2007 рік. Згідно з цією програмою у другій половині жовтня в нас відбудеться фестиваль «Інтерфестмюзик». Молоді італійські музиканти, співаки виступлять на сцені Одеського театру опери і балету. Директор консерваторії «Паганіні» в Генуї Патриція Конті повідомила нашим гостям, що 1 жовтня на урочисту церемонію відкриття після реставрації Одеського академічного театру опери і балету привезуть скрипку великого Ніколо Паганіні.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

На Сумщині реалізовуватимуть вимоги Кіотського протоколу

В області розпочали роботу з визначення вмісту вуглекислого газу у викидах в атмосферу діючих котелень. На основі аналізу зібраних даних буде сформульовано пропозиції регіону про участь в реалізації вимог Кіотського протоколу.

Владислав ЖМУРКОВ.

■ ФОТОФАКТ

У рамках кампанії «Білоруська весна» на майдані Незалежності столиці відбулося незвичайне змагання: біг на лижах по асфальту — перший в Україні кубок «Лукашенко-2007».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Русини» не історія, а сучасна реальність

Закарпатська обласна рада ухвалила рішення визнати національність «русин» та внести їх до переліку етноменшин регіону. Вчені висловлюють глибоку стурбованість з приводу цього рішення. За їхніми словами, депутати облради не мали політичних, юридичних, а також наукових підстав надавати їм юридичного статусу окремої національності. Оскільки це лише підігріває протиріччя в регіоні, а також дестабілізує ситуацію в самій країні. Доктор історичних наук, професор Ужгородського національного університету Сергій Федака заявив, що «проблема визнання русинів перебуває поза компетенцією обласної ради». Він порівняв це рішення з рішеннями деяких областей про надання російській мові статусу регіональної.

Термін «русини» є самоназвою (етнонімом) українського народу, що постав ще за часів Київської Русі. З кінця 19 — початку 20 століть самоназва «українці» поступово встановлюється на землях Наддніпрянщини, Поділля, Слобожанщини. Буковина, Галичина і Закарпаття на цей час були ізольовані від основних українських земель. Незважаючи на асиміляційний тиск завойовників, люди засвідчили своє бажання жити в єдиній соборній державі.

«Русинство» як громадський і політичний рух відновилося саме в незалежній Україні. Його лідери зробили ставку на підтримку ззовні. Основними ініціаторами руху виступили американські організації, у яких об'єдналися «русини», що свого часу емігрували з країни.

Згідно з офіційними даними перепису населення 2001 року, «русинами» себе визнало лише 10 тисяч людей. Проте прихильність, особливо серед міського населення (національно змішаного), до цієї самоназви є досить відчутною. Але так чи інакше в регіоні зміцнюється впевненість про необхідність надання Закарпаттю статусу особливої території в складі країни.

Олександр ПЕКНИЙ.

■ СВІТ КОРОТКО

БІЛОРУСЬ

Демонстрантів розігнали водометами

Акція білоруської опозиції, що відбувалася в рамках Дня Волі, закінчилася розгоном і затриманнями. Близько 100 осіб відправлено до різних міліцейських відділень Мінська. Майже 700 осіб, які не розійшлися після мітингу біля Академії наук, вирушили колоною у напрямку Національної бібліотеки, де на той час проходили санкціоновані владою народні гуляння з естрадним концертом. Коли демонстранти наблизились, концерт було припинено, а учасників опозиційної акції розігнали водометами. Потім площу ретельно вимили.

ВІРМЕНІЯ

Приспущено прапори

Завтра у Вірменії жалоба. Президент Роберт Кочарян у понеділок підписав указ про оголошення 28 березня днем жалоби в зв'язку зі смертю прем'єр-міністра Вірменії Андраніка Маркаряна. Прем'єр-міністр Вірменії і голова Республіканської партії, що входить в правлячу коаліцію, Андранік Макарян помер від інфаркту в неділю на 56-му році життя. Маркарян очолював уряд Вірменії з 2000 року.

ГРУЗІЯ

Позов проти Росії

Грузія подає позов проти Росії до Європейського суду з прав людини. Пов'язано це з депортацією грузинських громадян. Позов у суд має намір внести посол Грузії в Раді Європи Зураб Чіаберашвілі. Поки що невідомо, чи буде це позов Грузії проти Росії, чи позов окремих постраждалих грузинів. У будь-якому разі Тбілісі розглядає торішню депортацію як виселення за національною ознакою. Позов включає 200 сторінок тексту і 30 годин відеоплівки. У матеріалах містяться свідчення грузин, яких масово виселяли з Росії в минулому році.

ФРАНЦІЯ

Саркозі йде на вибори

Міністр внутрішніх справ Франції, лідер правлячої партії Союз за народний рух Ніколя Саркозі залишив свою посаду, щоб «цілковито присвятити себе» президентській передвиборній кампанії, повідомив президент республіки Жак Ширак. Раніше Саркозі обіцяв залишити посаду за місяць до виборів, для того, щоб відвести докори в використанні службових повноважень у своїх передвиборних цілях. Крім того, Ширак оголосив про те, що підтримає кандидатуру Саркозі на президентських виборах.

ЯПОНІЯ

Новий землетрус

Повторні поштовхи зафіксовано в понеділок зранку після дуже сильного недільного землетрусу. Сила одного з них досягла 5,3 бала за шкалою Ріхтера. Небезпеки цунамі немає, повідомило метеорологічне агентство Японії. Агентство попередило, що залишкові поштовхи можуть тривати протягом тижня. Внаслідок недільного землетрусу загинула жінка, постраждало 193 особи, а також утворилося невелике цунамі. Сотні будинків пошкоджено. Евакуйовано тисячі людей.

ДЕНЬ
ВІВТОРОК, 27 БЕРЕЗНЯ 2007 ■ № 53 (4053)

У Болгарії відзначають день Фракії і бессарабських болгар, які живуть в Україні та Молдові

ООН спрямує майже 220 тисяч доларів на боротьбу зі СНІДом у Миколаївській області.

■ БАЛАНС ТИЖНЯ

Нова якість

● Призначення нових міністрів ініціювало структурні зміни політичних сил у парламенті і зміцнило кадрову вертикаль уряду.

● Міністр палива та енергетики Юрій Бойко не на жарт перелякав голів обласних держадміністрацій обмеженням поставок природного газу.

● З квітня ціни на енергетичне вугілля зростуть з 236 до 282 гривень за тонну. З травня подорожчає електроенергія для населення.

Анатолій Кінах — міністр економіки. Резонанс від цього призначення гучний і суперечливий, наче після того, як ми прокинулися з новим міністром фінансів Миколою Азаровим. Поза сумнівом, з приходом Анатолія Кінаха в уряд діяльність головного економічного відомства країни набуватиме нової якості. Щойноспеченим урядовим комітетом економічних реформ нам уже натякнули на її природу, а сам Анатолій Кирилович уже встиг повідати, що першими реформами будуть податкова та судова. Безперечно, головне завдання ще двох новопризначених міністрів (ЖКГ — Олександра Попова і регіонального розвитку та будівництва — Володимира Яцуби) полягатиме в грунтовному реформуванні житлово-комунального сектору. Можна не сумніватися у тому, що з допомогою приватників, які, за прикладом Одеси, беруть в оренду і концесію водоканали. Про це кажуть і відповідні законопроекти, і здоровий глузд, оскільки у цих випадках об'єкти повертаються у державну власність.

Отже, маємо нову якість влади, лишається довести її дійовість і корисність суспільним інтересам. Поки що йдеться про наміри. До того ж підкріплені начерками стратегій, а не публічною програмою на рік нинішній і, будьмо відверті, виразною кадровою політикою. Серед тижня, скажімо, «трясло» робітників держпідприємства «Електротяжмаш» (Харків), обурених намірами міністра промполітики Анатолія Головка зняти з посади їхнього директора Віталія Чередника. Не дивно, саме за час його керівництва виробництво турбогенераторів для ТЕС і АЕС тут зросло учетверо, заробітна плата — утричі. Боротьбу за свою втрачену вже посаду розпочав у суді зміщений голова правління Ощадбанку Олександр Морозов, який торік з колективом заробив щонайменше на 20 мільйонів гривень прибутку більше, ніж за останні десять років. Це означає, підказують експерти, що доки триватимуть суд та справа, Ощадбанк матиме два голови правління, а отже, будь-який кредит у цей період може бути оскаржений. А хіба не з проблемних кредитів починав банкрутувати банк «Україна»? Дехто з банкірів називає таку кадрову перетряску політичним замовленням. Важко не погодитися, бо від таких пертурбацій так і тхне політикою, хоч світом, як зазначив ще один призначений на тижні міністр — закордонних справ Арсеній Яценюк, правлять економічні інтереси.

Авжеж, хоч те, як вони правлять у нас, може шокувати світ. Серед тижня, скажімо, продали 76-відсотковий пакет ВАТ «Луганськтепловоз» (за 292,505 мільйона гривень) — до такої міри відкрито, що про день торгів навіть не повідомляли. До такої міри конкурентно, що поторгувалося лише дві російські компанії (перемогла Управлінська компанія «Брянський машинобудівний завод»). Проте такі нюанси не псували загального фону переходу до нової якості. Перше засідання Кабінету Міністрів у розширеному складі констатувало, що нарешті економічна криза позаду. Прем'єр-міністр Віктор Янукович запевнив, що економіка вийшла на таку динаміку, яка дає змогу підвищувати заробітні плати і пенсії щокварталу. Міністр соціальної політики Михайло Папієв від себе додав, що в Україні треба підвищувати заробітні плати не на відсотки, а в рази. (То чому б не почати з повернення боргів суб'єктів господарювання Пенсійному фонду?) Дисонувала піднесеній атмосфері зібрання тільки заява міністра палива та енергетики Юрія Бойка, який констатував, що заборгованість усіх категорій споживачів за природний газ сягнула історичного максимуму — 2,5 мільярда гривень. Виявилося, що кадри не тільки все вирішують, а й руйнують. Рівень платежів за природний газ у січні—лютому ледь дотяг 48 відсотків від спожитого за цей період. Правління НАК «Нафтогаз України» прийняло рішення обмежувати постачання блакитного палива тим теплопостачальним компаніям і облгазам, де ситуація геть-зовсім критична. Ті, в свою чергу, лякали підприємства, бюджетні організації і населення відключенням електроенергії, тепла і гарячої води. А кінцеві споживачі усе списували на невідповідність тарифів або собівартості, або якості наданих послуг. Найдивніше, що в багатьох випадках проблема не стосувалася енергетики. Скажімо, виявилося, що розрахунки з постачальниками тепла через брак відповідних кошторисів затримують бюджетні організації. Це при тому, що надворі березень, а ще в січні всі дружно відрапортували про стовідсоткове прийняття місцевих балансів.

ДП «Газ України» видало похмуру статистику станом на 20 березня. У черзі на обмеження газопостачання стояли «Дніпропетровські міські тепломережі» (заборгованість від початку року — 66 мільйонів гривень), «Харківська тепломережа» (56 мільйонів), «Криворізька теплоцентраль» (56 мільйонів), «Міські теплові мережі Запоріжжя» (55 мільйонів гривень) і т. д. А тим часом у Дніпропетровську споживачі ремствували у пікетах, що попри підвищену втричі вартість послуг, їх якість не поліпшилася. У Києві уряд ухвалював рішення про підняття цін на енергетичне вугілля, щоб хоч якось покращити інвестиційну привабливість шахт, які планується приватизувати. І одразу спадало на думку, що у собівартості видобутого вугілля левову частку забирає саме вона — електроенергія. Тому НКРЕ вже планує підняти вартість електроенергії для населення на 25 відсотків.

Сергій ВЛАД.

Переможцям «КВН ЮІР—2007» — по «Міцубіші»

Учасники конкурсу

З метою профілактики дитячого дорожньо-транспортного травматизму, популяризації правил дорожнього руху та зміцнення дружніх зв'язків між загонами юних інспекторів руху відділ державтоінспекції Печерського району при управлінні ДАІ в м. Києві спільно з управлінням освіти Печерської районної державної адміністрації 22 березня 2007 року в приміщенні районного Палацу дітей та юнацтва провели конкурс серед команд веселих та найкмітливіших ЮІР району на тему «Дорога без кінця!».

В конкурсі КВН ЮІР брали участь чотири команди навчальних закладів Печерського району: середніх шкіл №№ 47 та 181, ліцею міжнародних відносин № 51 та Українського гуманітарного ліцею. Перемогла команда «Баранки» ліцею № 51, друге місце виборола команда «Їжачки» гуманітарного ліцею, третє місце — в команди школи № 181.

Команди, які здобули призові місця, нагороджені сувенірними моделями автомобілів «Міцубіші», удостоєні грамот і заохочувальних призів.

Віталій КВАША, начальник відділу ДАІ Печерського району.

За відсутності єдиної відповідальності можлива криза

«Є реальна загроза розвалу країни» — таку заяву зробив віце-президент НАНУ і лідер Народної партії Володимир Литвин, перебуваючи в Миколаївській області. «Сьогодні, — пояснив він, — немає реальної опозиції. Є тільки скривджені владою. А тому немає належного контролю за діями влади. Склалася парадоксальна ситуація: регіонали, соціалісти та комуністи контролюють центральну владу. «Наша Україна» і БЮТ — місцеві, обласні адміністрації. Немає єдиної відповідальності. Звідси протистояння, що може вилитися в кризу. А треба лише припинити політичне неробство».

Коло питань, з якими зверталися люди до лідера Народної партії, — від загальнодержавних проблем до нерозв'язаних питань на місцевому рівні. Їх цікавила ситуація у країні і шляхи виходу з політичного протистояння, виплата заощаджень, продаж земель, перевезення «пільговиків», екологічна безпека, стан справ в освіті та науці. Звернулися до Литвина і представники екологічних громадських організацій із проханням вивчити питання про розбазарювання заповідних земель на Кінбурнській косі (про цю ситуацію писав «ГУ»). Академік НАНУ пообіцяв особисто розібратися у проблемі.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Таємниця загибелі Чорновола

Виповнилось вісім років з того дня, як трагічно пішов із життя лідер Народного руху України В'ячеслав Чорновіл.

За офіційною версією Міністерства внутрішніх справ, він загинув унаслідок випадкової дорожньо-транспортної пригоди в Київській області. Прибічники Чорновола твердять, що його вбили.

«Ні закриттю слідства про вбивство Чорновола!», «Вбивці повинні бути покарані!», «Закриття справи Чорновола — ганьба для ГПУ!» — з такими лозунгами Українська народна партія та Народний рух України вчора пікетували Генеральну прокуратуру. Близько трьохсот пікетувальників висловили свою незгоду з висновками головного наглядового органу про «випадкову» смерть лідера НРУ.

Як заявив член центрального проводу УНП, колишній політв'язень та близький друг Чорновола Олесь Шевченко, активісти знову хочуть привернути увагу громадськості та Генпрокуратури до того, що справа Чорновола і досі не розкрита. «Все йде до того, що її закриють із формулюванням «нещасний випадок», — обурювався колишній політв'язень.

Нагадаємо, 19 березня 2007 Генпрокуратура заявила, що не знайшла підтвердження версії про вбивство В'ячеслава Чорновола. На даний момент слідчі дії ще тривають, а результати обіцяли оприлюднити наприкінці березня.

У кошари села Цілинного внадилися вовки

Про кілька останніх випадків нападів зграй сіроманців до восьми особин, які загризли кілька овець, повідомила сільський голова Олександра Попова. Фермери у відчаї, адже напади на їхні отари відбуваються і в степах, де вони майже беззахисні. «Сільрада спромоглася виділити 150 гривень на набої мисливцям, але на місцевому рівні вирішити цю проблему не можемо. А на вищих щаблях влада заходів не вживає, хоча ми вже чимало разів зверталися до Джанкойської райради і райдержадміністрації».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Заможне місто в боржниках

■ ЗАРОБІТНА ПЛАТА

У Березнівському, Гощанському, Демидівському районах Рівненщини немає боргів у зарплаті. А по економічно активних підприємствах немає їх у Рокитнівському, Дубровицькому, Корецькому і Радивилівському районах. Борги ж інших районів вилились у те, що станом на 1 березня загальна сума заборгованості у заробітній платі по області становила 9,6 мільйона гривень. Відтоді, за оперативними даними на 23 березня, наданими Головним управлінням праці та соціального захисту населення, заборгованість становить 9,2 мільйона гривень і порівняно з 1 березня скоротилася на 377 тисяч гривень, у тому числі борги по економічно активних підприємствах зменшилися на 250,9 тисячі гривень, по підприємствах-банкрутах — на 125 тисяч гривень.

Серед боржників — Рівне, Рівненський район, а також одне з найзаможніших міст області Кузнецовськ (тут середня заробітна плата торік становила 1929 гривень, у січні нинішнього року — 1853). У місті енергетиків борг у зарплаті сягнув 4 мільйонів гривень і левова частка його — 3,3 мільйона гривень — припадає на ЗАТ «Управління будівництва РАЕС».

По економічно активних сільськогосподарських підприємствах сума заборгованості досягла 382,3 тисячі гривень.

Щоб скоротити заборгованість у зарплаті, розпорядженням голови Рівненської облдержадміністрації створені й працюють міжвідомчі робочі групи, куди увійшли працівники силових структур, територіальної інспекції праці, контролюючих органів. За дорученням керівника області відповідні служби проводять перевірки підприємств-боржників, де зарплата нижча від мінімальних державних гарантій.

— Питання контролю за погашенням заборгованості у зарплаті — серед пріоритетних у діяльності прокуратури, — сказав прокурор Рівненської області Олексій Баганець. — За результатами прокурорських перевірок громадянам за січень—лютий цього року відшкодовано понад 4 мільйони гривень, притягнуто до різних видів відповідальності 29 службових осіб. Крім того, внаслідок вжитих прокурорами цивільно-правових заходів за рішеннями судів стягнуто 243 тисячі гривень заборгованої заробітної плати. За умисну невиплату зарплати порушено вісім кримінальних справ (із них сім уже направлено до суду), а за фактами прихованих трудових відносин — три. Так, прокурором міста Рівне 28 лютого порушено кримінальну справу за ч. 1 ст. 172 КК України (грубе порушення законодавства про працю) стосовно підприємця Василя К., який протягом 2005—2007 років використовував найману працю 42 працівників, на порушення п. 6 ч. 1 ст. 24 КЗпП України не укладав трудові договори з працівниками та не зареєстрував їх у місцевому центрі зайнятості.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Добре ся там діє, де два оре, а третій сіє

■ РОЗДУМИ НАПЕРЕДОДНІ ЮВІЛЕЮ

600-річчя Чернівців, окрім загального ажіотажу мешканців міста, — дуже серйозне випробування на зрілість для міської влади. За радянських часів місто з унікальною архітектурою австрійської доби втратило блиск. На серйозну реставрацію будівель, до яких прискіпливо приглядається ЮНЕСКО, від Москви, яка тоді все краще забирала собі, годі було очікувати. Нині столиця вже не нашої батьківщини навіть відмовляється повернути Чернівцям грамоту молдовського князя Олександра Доброго, датовану 8 жовтня 1408 року, де вперше згадано місто над Прутом. У відповідь на чолобитну Чернівецького міського голови Миколи Федорука Росія рукою Віктора Черномирдіна повідомила, що відповідно до російського законодавства всі архівні документи, які зберігають у державних музеях Російської Федерації, є державною власністю і не можуть бути передані в інші країни. Завдяки такому «добросусідству» свій 600-річний ювілей українське місто, схоже, відсвяткує без «метрики», зухвало вивезеної колись до Москви. Про це, власне, і бесідуємо з багаторічним Чернівецьким міським головою Миколою ФЕДОРУКОМ (на знімку), який, тим часом, до кінця намагається зберігати витримку та толерантність.

— Миколо Трохимовичу, познайомте коротко читачів з інших регіонів України з нашими Чернівцями. Почнімо з історії.

— Чернівці стали відомі спочатку як провінційне містечко монархії Габсбургів, яке, незважаючи на периферійність, дуже швидко стало розвинутим торговельним центром Буковини у складі Австро-Угорської імперії. Плани в нашому регіоні монархія мала серйозні, що видно з архітектури. Чернівці будували розважливо, капітально і виразно. Багато будівель за архітектурою не поступаються віденським будинкам. Чернівецький драматичний театр є зменшеною копією Віденського. Що казати, коли в Чернівцях ще століття тому діяли водогін, каналізація, в будинках працювали ліфти, а в помешканнях були ванні кімнати. Тому ми чітко усвідомлюємо відповідальність перед першими фундаторами столиці Буковини за збереження безцінної історичної спадщини. Ми підготували пакет документів для номінації культурних надбань Чернівців до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО як взірця цілісного містобудівного середовища з чітко вираженою полієтнічністю. До державного реєстру культурного надбання внесено 17 пам'яток археології, 12 пам'яток монументального мистецтва, 602 пам'ятки архітектури, садово-паркового мистецтва та ландшафту, з яких 25 є пам'ятками національного значення.

Нині міська рада звернулася до чернівецької громади, людей бізнесу з проханням узяти активну участь у підготовці нашого міста до 600-літнього ювілею. Люди відгукнулися. Символічно, що наші пращури ставили питання так само. Вся чернівецька громада напередодні 500-річного ювілею, кожен мешканець, усі національно-культурні об'єднання та товариства, всі конфесії відважно ділили кошти та безпосередньо готували свято. Всі разом, «спільними зусиллями», написавши потім ці слова на прапорі нашого міста. 500-річний ювілей Чернівців мав тоді резонанс у всій Європі і Північній Америці, де мешкають колишні чернівчани.

— Чи маєте таку допомогу сьогодні, адже міська влада вже перебуває в цейтноті, півтора року, що залишилося до свята, збіжуть швидко, а роботи — непочатий край.

— Допомагають тим, хто сам працює. Ми вдячні керівникам держави, міністерств і центральних відомств, народним депутатам України, керівництву області за розуміння і конкретну допомогу. Водночас вважав би за потрібне привернути увагу до такого. Ми, безперечно, подолаємо нелегкий шлях для внесення в реєстри ЮНЕСКО. Але, дивлячись трохи далі, треба сказати, що значних коштів на справжню реставрацію, як і, на жаль, достойних фахівців-реставраторів, чернівецька міська рада сьогодні залучити не може. Нині Ратуша покликана здійснити бодай надійну консервацію архітектурних родзинок міста, створити умови для запобігання руйнуванню того, що маємо. Паралельно постає питання про залучення реальних інвестицій. Ми самостійно докладаємо певних зусиль для цього, і найбільшим інвестором у Чернівцях є міська рада. Минулого року бюджет розвитку міста становив понад 100 мільйонів гривень. Розраховуємо, що на деякий час нам ще вистачить об'єктів комунальної власності для приватизації, оренди, продажу землі. Принаймні доти, доки Верховна Рада, нарешті, прийме закон про податок на нерухомість. Але без серйозних інвестицій ззовні про відродження Чернівців як архітектурної перлини України й Європи годі казати.

— А є вже люди, готові сприяти в отриманні таких коштів, є бізнесмени з бажанням інвестувати в Чернівці?

— Інвестиції — це дуже особистісна і делікатна річ, яка залежить від того, наскільки люди одне одного знають особисто та довіряють одне одному. Тому дуже сподіваємося на сприяння Президента України Віктора Ющенка, який нещодавно відвідав Чернівці, людину, котра уособлює Україну в світі, і просимо його допомогти нам у цьому. Президентом 2008-й проголошено Роком туризму і курортів, а відповідні державні структури отримали доручення від нього: створювати умови для розвитку туристичної галузі в регіонах через залучення інвестицій у будівництво та реконструкцію об'єктів туристичної інфраструктури. У нас — саме такий випадок. Хочу наголосити, що близько 5 тисяч будівель, в яких проживають понад 75 тисяч мешканців, експлуатуються вже більш як 100 років. Одними з основних проблем міста є мережі водопостачання та водовідведення, енергопостачання. Значна частина їх теж працює понад століття. Загальна довжина каналізаційних мереж — 242,6 кілометра, хоча Чернівці каналізовані лише на 43 відсотки, а 40 відсотків мереж потребують заміни та капітального ремонту.

Водопостачання Чернівців кілька десятків років тому вирішили екстенсивним шляхом, побудувавши через нестачу прутської води водогін Чернівці—Дністер. Водогін перетинає різновисоку місцевість, що змусило ставити потужні електронасоси для підкачування води. Тепер енергоресурси подорожчали в рази, і в Чернівцях чи не найвищі в державі тарифи на воду. Отримані кошти можна було б спрямувати на розбудову Прутського водозабору, проект якого ми вже маємо, як і розрахунки, й це здешевило б тарифи утричі. Якби нам за такої ситуації допомогли вітчизняні та іноземні виробники після президентського чи прем'єрського натяку...

Нещодавно міська комунальна власність поповнилася міжнародним аеропортом з його непростими проблемами. І тут була б доречною увага зацікавленого інвестора задля досягнення справді міжнародних стандартів в обслуговуванні пасажирів, гостей міста, для спрощення сполучення з іншими країнами, історично пов'язаними з буковинським краєм.

Чернівецькою міською радою в 2004 році був затверджений «Стратегічний план розвитку міста Чернівці до 2011 року», який визначив економічні, організаційні, нормативно-правові, фінансові, кадрові та інші складові для організації основних принципів сталого розвитку міста. На здійснення заходів з виконання цільових комплексних програм із міського бюджету виділяється до 30 мільйонів гривень щороку. В 2005 році було освоєно на капітальний ремонт житлового фонду 14,3 мільйона гривень. Проте сьогодні лише в Шевченківському районі на капітальний ремонт житла необхідно 18 мільйонів гривень. У 2006 році 50 мільйонів гривень виділено на 106 об'єктів, серед яких добудова комплексу дитячої лікарні, перший етап реконструкції Площі філармонії, реконструкція інженерних мереж на вулиці О. Кобилянської, реставраційні роботи в Резиденції буковинських митрополитів і в колишньому Єврейському домі.

— Можливо, доречним було б втручання центральної влади в історію із грамотою господаря Олександра Доброго, яку присвоїла Росія?

— Є великий комплекс міжнародних питань у зв'язку з підготовкою до 600-річчя, які ми без центральної влади вирішити не зможемо. Незважаючи на відмову російської сторони, ми не полишаємо надії отримати документ, де вперше згадується про Чернівці, який зберігається в Державному історичному музеї Росії, у відділі писемних джерел, фонд 17, справа 41/23а, аркуш 11. Думаю, якби до російської сторони звернувся Президент, Прем'єр-міністр чи Голова Верховної Ради України, відповідь була б не така категорична. Вважаю, факт передачі документа без зайвих і гучних слів довів би дружбу між нашими народами в найкращих українських, російських і чернівецьких традиціях. Далі. На заклик узяти активну участь у нашому спільному ювілеї вже відгукнулися чимало людей у світі, тією чи іншою мірою причетних до Чернівців. Досягнуто домовленості про візит до Чернівців Отто фон Габсбурга в червні 2007 року. Готується передача в дар місту бібліотеки письменника-чернівчанина Пітера Деманта, який нещодавно помер у Москві. У цьому сенсі, гадаю, за певного сприяння Києва в Чернівцях, окрім румунського консульства, могли б запрацювати ще декілька консульств іноземних держав, насамперед Ізраїлю, Німеччини, Австрії, Канади, США. Це дало б змогу ефективніше працювати з чернівецькою світовою діаспорою, значно спростити міжнародну співпрацю міста напередодні ювілею.

— Які будуть запрошення нашим та іноземним гостям? Чи розроблено вже комплекс символіки ювілею?

— Чернівці вже мають свій символ ювілею — це стилізований під металічну ковку літери і цифри «Чернівці-600», вдало поєднані нашими художниками із зображенням старовинного ліхтаря, який є одним із символів міста. Але є ще комплекс певних гуманітарних проблем. Хотілося б мати ювілейну монету на честь 600-річчя, поштову марку, поштівку тощо. Хочемо видати під патронатом Президента високопрофесійний мистецький альбом, гарні путівники або й кінофільм про славне місто над Прутом — колиску всесвітньо відомих постатей. Разом з облдержадміністрацією ми запланували на високому представницькому рівні провести Всесвітній форум буковинців. Дуже сподіваємося, що оргкомітет очолить віцепрем'єр Володимир Рибак. Істотно посприяв і, сподіваємося, ще посприяє в розв'язанні наших фінансових проблем перший заступник міністра фінансів пан Копилов. Завдяки спільним зусиллям проект Розпорядження про святкування ювілею Чернівців уже перебуває на розгляді в уряді. Що стосується іншого, давно на часі відкриття музею Чернівців. Колекція заслуженого майстра народної творчості Івана Назаровича Снігура, знавця та збирача буковинських старожитностей, могла б стати його основою. У місті в приватних помешканнях збереглося чимало предметів ужитку ще австрійських часів, це теж треба показати молодим чернівчанам, які тільки вчаться пишатися рідним містом. Але придбати помешкання для музею надто складно. Можливо, центральна влада якось допомогла б вирішити це питання цільовим шляхом.

Повірте, я далекий від бажання перекласти всі проблеми Чернівців на центральні органи влади. Ми здатні самостійно зробити чимало, що не раз доводили в минулому і доведемо цього разу. Проте не можу не послатися на стару буковинську приповідку: «Добре ся там діє, де два оре, а третій сіє».

Сергій СУЛИМА.
Фото автора.

АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» залучив синдикований кредит на суму 20 млн. доларів США

АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» завершив угоду по залученню термінового синдикованого кредиту на суму 20 мільйонів доларів США.

Організаторами угоди стали Commerzbank Aktiengesellschaft і UniCredit Markets & Investment Banking (що діє через Bank Austria Creditanstalt AG).

Кошти позики будуть використовуватися ІНДУСТРІАЛБАНКом для фінансування торговельних операцій клієнтів банку.

«Банку вдалося в стислий термін залучити інвесторів, причому ціна залучення коштів по даній угоді є підтвердженням того факту, що інвестори позитивно відносяться до результатів діяльності ІНДУСТРІАЛБАНКа», -коментує Леонід Гребінський, Голова Правління АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК».

«Дана угода свідчить про те, що іноземні інвестори розглядають як можливий об'єкт інвестування не тільки найбільші банки, але й і банки, що входять до групи великих», — відзначає Леонід Гребінський, — «Позитивна динаміка розвитку, ріст основних фінансових показників і рівень міжнародних рейтингів дозволили ІНДУСТРІАЛБАНКу успішно дебютувати на ринку міжнародних позик».

Кредит наданий по ставці 2,60% річних плюс LIBOR терміном на півроку.

«Відповідно до умов синдикованої позики ми залучили 20 млн. доларів на термін 180 днів. У ході переговорів була досягнута домовленість про можливість продовження первинної дати погашення ще на півроку», — повідомив Леонід Гребінський.

Усього учасниками синдикованого кредиту є 8 банків, розташованих у 5 країнах світу. Крім головних організаторів позики в угоді беруть участь: National Commercial Bank, LHB Bank, VTB Bank (Austria), Bank TuranAlem, Export-Import Bank of the Republic of China, Yapi Kredi.

Довідка:
АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК» (Запоріжжя) засновано у 1990 році. Банк відноситься до групи великих банків та має ліцензію НБУ № 126 від 04.12.2001 р.

■ ОГОЛОШЕННЯ

ПОСТАНОВОЮ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 06.03.2007 року по справі №7/20 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо приватного підприємства «Пілат» (39600, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 60 років Жовтня, 20, кв. 79, код ЄДРПОУ 32687125).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бончака Степана Антоновича, що діє на підставі ліцензії серії АБ №116256 від 25.01.2005 року (39600, м. Кременчук, вул. 50 років СРСР, буд. 29, кв. 6).

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Вкрадено 16.10.2001 р. оригінали наступних документів виробничої фірми «Protex»:
1. Свідоцтво про перереєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності № 22922958.
2. Статут.
3. Довідку № 17679 про внесення до єдиного державного реєстру підприємств та організацій України.
4. Звіти бухгалтерські.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Державний реєстр виборців

Цей Закон визначає правові та організаційні засади створення і ведення єдиного Державного реєстру виборців в Україні.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Державний реєстр виборців

Державний реєстр виборців (далі — Реєстр) — автоматизована інформаційно—телекомунікаційна система (банк даних), призначена для зберігання, обробки даних, які містять передбачені цим Законом відомості, та користування ними, створена для забезпечення державного обліку громадян України, які мають право голосу відповідно до статті 70 Конституції України (далі — виборців).

Стаття 2. Основні завдання Реєстру

1. Основними завданнями Реєстру є:

1) ведення персоніфікованого обліку виборців;

2) складання списків виборців для виборів Президента України, народних депутатів України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, для всеукраїнських та місцевих референдумів.

2. База даних Реєстру, будь-яка її частина, копія бази даних або її частини, персональні дані виборців, що містяться у базі даних Реєстру (далі — персональні дані Реєстру), можуть використовуватися лише для цілей, передбачених статтею 26 цього Закону.

Стаття 3. Основні засади ведення Реєстру

1. Основними засадами ведення Реєстру є:

1) законність і пріоритет прав людини;

2) загальний характер Реєстру;

3) повнота і цілісність відомостей Реєстру;

4) достовірність відомостей Реєстру;

5) однократність включення виборця до Реєстру;

6) постійність Реєстру;

7) публічний характер Реєстру;

8) поновлювальність відомостей Реєстру;

9) захищеність Реєстру.

2. Законність і пріоритет прав людини при веденні Реєстру гарантують захист прав людини і громадянина, відповідність порядку ведення Реєстру вимогам Конституції та законів України, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

3. Загальний характер Реєстру забезпечує включення до Реєстру усіх виборців незалежно від місця їх проживання чи перебування з метою реалізації принципу загального виборчого права.

4. Повнота і цілісність відомостей Реєстру забезпечуються внесенням до бази даних Реєстру повного обсягу відомостей про виборця, передбачених цим Законом, їх коректністю, а також веденням бази даних Реєстру в єдиному форматі даних.

5. Достовірність відомостей Реєстру забезпечується наявністю у відповідного органу ведення Реєстру документального підтвердження персональних даних Реєстру, що містяться в базі даних Реєстру, встановлених цим Законом підстав включення виборця до Реєстру чи внесення змін до персональних даних Реєстру.

6. Однократність включення виборця до Реєстру вимагає, щоб виборець міг бути включений до Реєстру лише один раз за однією виборчою адресою та відповідно віднесений до однієї виборчої дільниці.

7. Постійність Реєстру передбачає відсутність встановленого законодавством строку його функціонування незалежно від строків проведення виборів чи референдумів, а також постійне (в межах строків, встановлених цим Законом) зберігання персональних даних Реєстру.

8. Публічний характер Реєстру забезпечує доступність для кожного виборця відомостей Реєстру в обсязі та в порядку, встановлених цим Законом, а також інші передбачені цим Законом форми публічного контролю за дотриманням засад ведення Реєстру, встановлених частиною першою цієї статті.

9. Поновлювальність відомостей Реєстру передбачає періодичну або ініціативну актуалізацію бази даних Реєстру (внесення чи знищення записів, зміну чи уточнення персональних даних Реєстру) у строки та в порядку, що встановлені цим Законом.

10. Захищеність Реєстру передбачає забезпечення захисту бази даних Реєстру від несанкціонованого доступу та зловживання доступом, від незаконного використання персональних даних Реєстру, порушення цілісності бази даних Реєстру та його апаратного чи програмного забезпечення шляхом застосування засобів технічного захисту інформації, відповідних організаційно—правових заходів та встановлення юридичної відповідальності за порушення захищеності Реєстру.

Стаття 4. Мова ведення Реєстру

1. Мовою ведення Реєстру є державна (українська) мова.

2. Для транслітерації українською мовою прізвищ, імен, по батькові та інших власних назв застосовуються правила транслітерації, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Відомості Реєстру

1. До Реєстру заносяться та в базі даних Реєстру зберігаються встановлені цим Законом відомості про виборця (персональні дані) таких видів:

1) ідентифікаційні персональні дані виборця;

2) персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця;

3) службові персональні дані.

2. За відсутності окремих персональних даних із переліку відомостей, зазначених у пунктах 1—5 частини першої, частині другій, пунктах 1—4 частини третьої або пунктах 1—3 частини четвертої статті 6, пунктах 2—4 частини першої статті 7, пунктах 1—11 частини п'ятої статті 8 цього Закону, до Реєстру вноситься відмітка про їх відсутність.

3. Органам ведення Реєстру забороняється збирати, вносити до Реєстру та зберігати в базі даних Реєстру відомості (персональні дані виборців), не передбачені цим Законом.

Стаття 6. Ідентифікаційні персональні дані виборця

1. До ідентифікаційних персональних даних, які однозначно визначають особу виборця, належать:

1) прізвище виборця;

2) власне ім'я (усі власні імена) виборця;

3) по батькові виборця;

4) дата народження виборця;

5) місце народження виборця.

2. У разі відсутності у виборця по батькові відповідно до звичаю національної меншини, до якої він належить, вноситься службова відмітка про відсутність по батькові.

3. Місце народження виборця, народженого в межах сучасної території України, зазначається відповідно до сучасного адміністративно—територіального устрою України. При цьому до Реєстру вносяться:

1) зазначення країни народження (Україна);

2) власна назва відповідного регіону України, зазначеного у частині другій статті 133 Конституції України;

3) власна назва району (міста обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення), до якого входить населений пункт народження;

4) категорія населеного пункту народження та його власна назва.

4. Зазначення місця народження виборця, народженого за межами сучасної території України, включає такі відомості, що вносяться до Реєстру:

1) сучасна назва відповідної країни;

2) для федеративних держав — назва відповідного суб'єкта федерації;

3) категорія населеного пункту народження та його власна назва.

Стаття 7. Персональні дані, які визначають місце та умови голосування виборця

1. До персональних даних, які визначають місце та умови голосування виборця, належать:

1) виборча адреса виборця, визначена відповідно до статті 8 цього Закону;

2) номер територіального або зазначення закордонного виборчого округу, до якого віднесений виборець;

3) номер постійної виборчої дільниці, до якої віднесений виборець;

4) відомості про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно (за наявності підстав).

2. Територіальний виборчий округ та виборча дільниця, до яких відноситься виборець, встановлюються органом ведення Реєстру на підставі відомостей про виборчу адресу виборця у порядку, встановленому законом.

Стаття 8. Виборча адреса виборця

1. Виборчою адресою виборця є адреса його житла або місця перебування виборця чи інша адреса, що замінює адресу житла виборця, яка є підставою для віднесення виборця до відповідної постійної виборчої дільниці.

2. Виборча адреса виборця, як правило, визначається зареєстрованим місцем проживання та адресою житла виборця відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», якщо виборець не звернувся до відповідного органу ведення Реєстру щодо іншої виборчої адреси.

3. За мотивованим зверненням виборця орган ведення Реєстру може визначити іншу виборчу адресу виборця, аніж визначену відповідно до частини другої цієї статті.

4. Виборець, який не має зареєстрованого місця проживання, визначає свою виборчу адресу за погодженням з відповідним органом ведення Реєстру та спеціалізованим закладом, який здійснює відповідно до закону облік бездомних громадян.

5. Виборча адреса виборця включає відомості, зазначені у пунктах 1—10 (для виборців, які проживають або перебувають в Україні) або пунктах 1, 2, 11 (для виборців, які проживають або перебувають за межами України) цієї частини:

1) країна проживання (перебування);

2) регіон України, зазначений у частині другій статті 133 Конституції України, або субнаціональна адміністративно—територіальна одиниця (штат, провінція, земля тощо) іноземної країни проживання чи перебування;

3) район або місто обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, до складу якого входить населений пункт;

4) населений пункт (місто, селище, село);

5) вулиця (проспект, бульвар, площа, провулок, квартал, куток тощо);

6) номер будинку;

7) номер корпусу (крило будинку, блок, секція тощо);

8) номер квартири (кімнати);

9) інші відомості, які визначають виборчу адресу (номер військової частини, номер установи кримінально—виконавчої системи тощо);

10) поштовий індекс;

11) поштова адреса виборця за правилами країни проживання (перебування).

6. Порядок та строки тимчасової зміни виборцем місця його голосування (виборчої дільниці) без зміни його виборчої адреси визначаються відповідним законом про вибори або референдуми.

Стаття 9. Службові персональні дані Реєстру

1. До службових персональних даних Реєстру належать:

1) дата набуття виборцем громадянства України;

2) дата припинення громадянства України (для осіб, включених до Реєстру, громадянство України яких припинено);

3) дата визнання особи недієздатною (для осіб, включених до Реєстру та визнаних судом недієздатними);

4) дата поновлення дієздатності особи (для осіб, включених до Реєстру, чия дієздатність поновлена);

5) дата смерті виборця або дата оголошення його померлим (для померлих осіб, включених до Реєстру);

6) дата скасування рішення суду про оголошення особи, включеної до Реєстру, померлою;

7) службова відмітка, зазначена у частині другій статті 5 цього Закону;

8) службова відмітка про вибуття виборця із зареєстрованого місця проживання (без внесення змін до його виборчої адреси);

9) посилання на документи (із зазначенням їх реквізитів), які є у розпорядженні органу ведення Реєстру та стали підставою для внесення запису або персональних даних до бази даних Реєстру, зміни (уточнення) цих персональних даних або знищення запису.

10) відомості, передбачені частиною другою цієї статті.

2. Відомості, передбачені частиною першою статті 6 та частиною першою статті 7 цього Закону, які зазнали зміни у порядку, встановленому цим Законом, зберігаються в попередній редакції як службові персональні дані Реєстру із зазначенням дати внесення зміни.

3. Дата набуття виборцем громадянства України визначається відповідно до статті 3 Закону України «Про громадянство України».

Стаття 10. Відносини виборців з Реєстром

1. Кожен виборець має право:

1) подавати свої персональні дані до відповідного органу ведення Реєстру;

2) знати про своє включення (невключення) чи включення (невключення) інших осіб до Реєстру;

3) знати про використання своїх персональних даних для цілей, не передбачених частинами першою—четвертою статті 26 цього Закону, зокрема знати, кому і з яких підстав була надана інформація про нього;

4) одержувати на безоплатній основі у будь—який час від відповідного органу ведення Реєстру повну інформацію в доступній формі про свої персональні дані, внесені до Реєстру, у порядку, встановленому цим Законом;

5) звертатися у порядку, встановленому цим Законом, до відповідного органу ведення Реєстру з мотивованою заявою щодо неправомірного включення (невключення) до Реєстру себе чи інших осіб, запису про себе чи про інших осіб, виправлення недостовірних відомостей Реєстру щодо себе або інших осіб;

6) оскаржувати у порядку, встановленому законом, рішення, дії чи бездіяльність органів Реєстру;

7) захищати будь—якими не забороненими законом засобами свої права та законні інтереси у разі їх порушення при веденні Реєстру.

2. Виборець надає органу ведення Реєстру достовірну інформацію щодо своїх персональних даних, які вносяться до Реєстру, у випадках, передбачених цим Законом.

3. У разі виникнення можливості внесення до Реєстру двох і більше записів про одного виборця (кратне включення виборця до Реєстру) цей виборець сприяє органам Реєстру в усуненні свого кратного включення.

Стаття 11. Гарантії захисту та безпеки персональних даних виборців

1. Розпорядник Реєстру, органи ведення Реєстру у взаємодії з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України при створенні та веденні Реєстру забезпечують захист Реєстру: захист цілісності бази даних Реєстру, його апаратного та програмного забезпечення, достовірності даних Реєстру, захист Реєстру від несанкціонованого доступу, незаконного використання, незаконного копіювання, спотворення, знищення даних Реєстру, безпеку персональних даних виборців відповідно до цього Закону та Закону України «Про захист інформації в інформаційно—телекомунікаційних системах», міжнародних договорів у сфері захисту інформації, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Розпорядник Реєстру за погодженням з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України здійснює комплекс заходів для забезпечення технічного захисту персональних та інших даних Реєстру в процесі їх зберігання, обробки та передачі каналами телекомунікацій відповідно до законодавства України. Розпорядник Реєстру для забезпечення захисту даних Реєстру встановлює обов'язковий для органів ведення Реєстру порядок доступу до бази даних Реєстру, який, зокрема, передбачає персональну відповідальність осіб, уповноважених виконувати передбачені цим Законом дії щодо ведення Реєстру, за дотримання вимог цього Закону.

3. За порушення захисту Реєстру, несанкціонований доступ або зловживання доступом до Реєстру, порушення цілісності Реєстру, спотворення або незаконне знищення персональних даних Реєстру, незаконне копіювання бази даних Реєстру або її частини законами встановлюється адміністративна, кримінальна та інша юридична відповідальність.

Стаття 12. Публічний характер Реєстру

1. Публічний характер Реєстру має за мету дотримання прав людини, гарантованих Конституцією України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і забезпечується публічним контролем за дотриманням вимог Конституції та законів України при веденні Реєстру.

2. Забезпечення публічного характеру Реєстру може допускати загальну доступність персональних даних виборців лише в обсязі та у спосіб, що встановлені цим Законом та необхідні для досягнення мети, зазначеної в частині першій цієї статті.

3. Кожен виборець у порядку здійснення публічного контролю може ознайомитися з персональними даними іншого виборця, що містяться в базі даних Реєстру, в обсязі та порядку, встановлених цим Законом.

4. Політичні партії, які мають свої фракції у поточному скликанні Верховної Ради України, а також політичні партії, що входять до складу блоку, який має свою фракцію у поточному скликанні Верховної Ради України, здійснюють публічний контроль ведення Реєстру у межах, встановлених цим Законом.

Стаття 13. Форма ведення Реєстру

1. Реєстр ведеться в електронній формі як банк даних з єдиною базою даних, яка містить персональні дані усіх виборців України.

2. Для ведення Реєстру застосовуються системи кодування, погоджені з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України. Системи класифікації, необхідні для функціонування Реєстру, розробляються розпорядником Реєстру та затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Персональні дані виборця вносяться до бази даних Реєстру у формі запису — сукупності всіх персональних даних виборця, передбачених статтями 5—9 цього Закону. Кожному виборцю відповідає один запис у Реєстрі.

4. Некоректними відомостями вважаються виявлені під час проведення контролю персональних даних у порядку, встановленому статтями 19, 20, 22, 23 цього Закону, або засобами візуального чи автоматизованого контролю такі відомості:

1) запис або персональні дані, які на момент їх внесення до бази даних Реєстру виявляються уже попередньо внесеними до Реєстру;

2) запис, повторно внесений до бази даних Реєстру;

3) взаємно суперечливі (помилкові) персональні дані виборця.

5. При виявленні кількох записів, що стосуються одного виборця (кратне включення виборця до Реєстру), за рішенням розпорядника Реєстру у базі даних Реєстру залишається один запис. Інші записи, що стосуються цього виборця, знищуються у порядку, встановленому цим Законом. Виправлення інших некоректних відомостей здійснюється у порядку, встановленому статтями 19, 20, 22, 23 цього Закону.

Розділ II
ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Стаття 14. Органи Державного реєстру виборців

1. До органів Державного реєстру виборців (далі — органи Реєстру) належать:

1) розпорядник Державного реєстру виборців (далі — розпорядник Реєстру);

2) органи ведення Державного реєстру виборців (далі — органи ведення Реєстру);

3) регіональні органи адміністрування Державного реєстру виборців (далі — регіональні органи адміністрування Реєстру).

2. Розпорядником Реєстру є Центральна виборча комісія. Розпорядник Реєстру:

1) забезпечує та контролює дотримання вимог цього Закону при створенні та веденні Реєстру;

2) забезпечує організаційне і технологічне функціонування Реєстру;

3) має доступ у режимі читання до всієї бази даних Реєстру;

4) забезпечує контроль цілісності записів Реєстру, повноти і коректності персональних даних Реєстру та ініціює проведення органами ведення Реєстру перевірки виявлених некоректних відомостей Реєстру;

5) надає органам ведення Реєстру право доступу до бази даних Реєстру та встановлює порядок такого доступу відповідно до цього Закону;

6) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

3. Рішення розпорядника

Реєстру, прийняте в межах його повноважень, є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, політичними партіями, підприємствами, закладами, установами, організаціями усіх форм власності.

4. Розпорядник Реєстру не уповноважений вносити записи до Реєстру, зміни до персональних даних Реєстру та знищувати записи Реєстру.

5. Органом ведення Реєстру є:

1) у районі, районі в місті Києві, місті Севастополі — відповідний структурний підрозділ районної, районної у місті державної адміністрації;

2) у місті обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення без районного поділу — відповідний виконавчий орган міської ради;

3) у районі в місті обласного значення з районним поділом — відповідний виконавчий орган районної у місті ради або відповідний структурний підрозділ створеного у районі виконавчого органу міської ради.

6. Повноваження органу ведення Реєстру поширюються на територію відповідного району, міста, району в місті.

7. Органи ведення Реєстру мають доступ до бази даних Реєстру в обсязі, встановленому цим Законом та прийнятими відповідно до цього Закону рішеннями розпорядника Реєстру. Органи ведення Реєстру забезпечують ведення Реєстру в порядку, встановленому цим Законом.

8. Регіональним органом адміністрування Реєстру є:

1) в Автономній Республіці Крим — виборча комісія Автономної Республіки Крим;

2) в області, місті Києві, місті Севастополі — відповідний структурний підрозділ обласної, міської державної адміністрації.

9. Повноваження регіонального органу адміністрування Реєстру поширюються відповідно на територію Автономної Республіки Крим, області, міста Києва, міста Севастополя.

10. Регіональні органи адміністрування Реєстру здійснюють організаційну підтримку, забезпечують взаємодію місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів, установ та організацій стосовно створення та ведення Реєстру, контролюють виконання рішень розпорядника Реєстру. Регіональний орган адміністрування Реєстру не має права доступу до бази даних Реєстру.

11. Функції органу ведення Реєстру та регіонального органу адміністрування Реєстру стосовно виборців, які проживають або перебувають за межами України, здійснює відповідний структурний підрозділ Міністерства закордонних справ України.

Стаття 15. Доступ органу ведення Реєстру до бази даних Реєстру

1. Орган ведення Реєстру має доступ до всіх записів Реєстру в режимі читання у порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

2. Орган ведення Реєстру має доступ в режимі записування до персональних даних Реєстру стосовно виборців, виборча адреса яких знаходиться в межах території, на яку поширюються повноваження цього органу. Орган ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України має доступ в режимі записування до персональних даних Реєстру стосовно виборців, які проживають чи перебувають за межами території України.

3. Внесення до бази даних Реєстру нових записів, внесення змін до персональних даних Реєстру, знищення записів бази даних Реєстру з підстав та в порядку, що встановлені цим Законом та прийнятими відповідно до цього Закону рішеннями розпорядника Реєстру, здійснюється в режимі реального часу органом ведення Реєстру. Внесення змін щодо виборчої адреси виборця здійснюється органом ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою цього виборця на підставі рішення розпорядника Реєстру.

4. Доступ до бази даних Реєстру, передбачений у частинах першій — третій цієї статті, технологічно здійснюється не менш як двома уповноваженими на це працівниками органу ведення Реєстру. Програмні та інші засоби доступу надаються персонально працівникам органу ведення Реєстру розпорядником Реєстру.

5. Орган ведення Реєстру веде облік усіх операцій зміни бази даних Реєстру в порядку та за формою, що встановлені розпорядником Реєстру.

Розділ III
ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Стаття 16. Дії щодо ведення Реєстру

1. Ведення Реєстру включає організаційно—правову підготовку та виконання в режимі записування таких дій:

1) внесення запису про виборця до бази даних Реєстру;

2) внесення змін до персональних даних Реєстру;

3) знищення запису Реєстру;

4) візуальний та автоматизований контроль повноти та коректності персональних даних Реєстру.

2. Організаційно—правова підготовка і виконання дій, зазначених у частині першій цієї статті, здійснюються відповідним органом ведення Реєстру на підставах і у спосіб, що встановлені цим Законом та рішеннями розпорядника Реєстру, прийнятими відповідно до цього Закону.

Стаття 17. Підстави виконання дій щодо ведення Реєстру

1. Дії, зазначені в пунктах 1—3 частини першої статті 16 цього Закону, здійснюються уповноваженими працівниками відповідного органу ведення Реєстру на виконання письмового розпорядження керівника органу ведення Реєстру.

2. Підставою для видання розпорядження про внесення запису до бази даних Реєстру є подані у встановленому порядку до відповідного органу ведення Реєстру документи, які підтверджують набуття особою права голосу:

1) у зв'язку з досягненням особою віку 18 років;

2) у зв'язку з набуттям особою громадянства України;

3) у зв'язку з поновленням дієздатності особи, не включеної до Реєстру;

4) у разі виявлення не включеної до Реєстру особи, яка має право голосу.

3. Підставою для видання розпорядження про внесення змін до персональних даних виборця, включеного до Реєстру, є подані у встановленому порядку до відповідного органу ведення Реєстру документи, які підтверджують відповідні зміни.

4. Підставою для видання розпорядження про знищення запису Реєстру є:

1) закінчення встановленого цією статтею строку збереження запису про виборця, який помер або громадянство України якого припинено;

2) рішення розпорядника Реєстру з дорученням усунути кратне включення виборця до Реєстру.

5. Запис, що міститься у базі даних Реєстру, щодо особи, яка померла або громадянство України якої припинено, зберігається з відповідною службовою відміткою протягом п'ятнадцяти років після настання зазначених обставин.

6. Візуальний та автоматизований контроль повноти і коректності персональних даних Реєстру здійснюється органом ведення Реєстру постійно у порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

Стаття 18. Порядок подання документів до органу ведення Реєстру

Документи, зазначені в частинах другій та третій статті 17 цього Закону, можуть бути подані до відповідного органу ведення Реєстру в порядку:

1) звернення особи за власною ініціативою;

2) періодичного поновлення персональних даних Реєстру;

3) уточнення персональних даних Реєстру.

Стаття 19. Порядок звернення особи за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо включення до Реєстру

1. Особа, яка набула права голосу, або особа, яка має право голосу, однак виявила, що вона не включена до Реєстру, може за власною ініціативою звернутися до органу ведення Реєстру за місцем свого проживання на території України щодо свого включення до Реєстру.

2. Особа, зазначена в частині першій цієї статті, подає до органу ведення Реєстру письмову заяву за формою, встановленою розпорядником Реєстру, із зазначенням відомостей про себе, вказаних у статті 6 та пункті 1 частини першої статті 7 цього Закону, та документ, що посвідчує особу і громадянство виборця, — паспорт громадянина України або (якщо особа недавно набула громадянства України) тимчасове посвідчення громадянина України. Особі, яка є військовослужбовцем строкової служби, для подання такої заяви надається відпустка на строк, достатній для звернення до органу ведення Реєстру.

3. Особа, яка набула права голосу і проживає чи на час набуття права голосу перебуває за межами України, може звернутися щодо свого включення до Реєстру до консульської установи за місцем свого проживання чи перебування із заявою за формою, зазначеною в частині другій цієї статті. Разом із заявою подається документ, що посвідчує особу і громадянство виборця, — паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний паспорт, службовий паспорт або (якщо особа недавно набула громадянства України) тимчасове посвідчення громадянина України. Керівник консульської установи України невідкладно передає заяву до органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

4. Виборча адреса особи, яка звернулася із заявою щодо свого включення до Реєстру, визначається відповідно до частин другої —четвертої статті 8 цього Закону. Виборчою адресою військовослужбовця вважається поштова адреса відповідної військової частини. Виборча адреса особи, яка проживає чи перебуває за межами України, визначається як поштова адреса її місця проживання чи перебування за правилами країни проживання (перебування).

5. Орган ведення Реєстру перевіряє, чи особа, яка звернулася із заявою про включення до Реєстру, не була до цього часу включеною до Реєстру, а також перевіряє відомості, зазначені в заяві та необхідні для внесення запису до Реєстру, шляхом звернення до відповідних органів, закладів, установ, організацій, зазначених у статті 22 цього Закону.

6. За наявності підстав, визначених частиною другою статті 17 цього Закону, керівник органу ведення Реєстру видає письмове розпорядження про внесення відповідного запису до Реєстру. При цьому на підставі виборчої адреси визначаються номер територіального виборчого округу та номер виборчої дільниці, до яких віднесений виборець.

7. У разі включення виборця до Реєстру орган ведення Реєстру надсилає на виборчу адресу виборця довідку про його включення до Реєстру за формою, встановленою розпорядником Реєстру. У довідці зазначаються персональні дані виборця, передбачені частиною першою статті 6 та частиною першою статті 7 цього Закону, а також дата його включення до Реєстру. Довідка підписується керівником органу ведення Реєстру та засвідчується печаткою цього органу. Орган ведення Реєстру веде облік осіб, яким цим органом видані довідки про включення до Реєстру.

8. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви особи, зазначеної в частинах першій чи третій цієї статті, з таких підстав:

1) якщо встановлено, що така особа не має права голосу;

2) якщо перевіркою, передбаченою частиною п'ятою цієї статті, виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою чи організацією;

3) якщо встановлено, що така особа вже включена до Реєстру за цією чи іншою виборчою адресою.

9. Особі, яка звернулася із заявою про включення до Реєстру, повідомляється у письмовій формі про відмову в задоволенні заяви із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення надсилається на адресу, зазначену в заяві як виборча адреса особи.

10. У разі відмови з підстави, передбаченої пунктом 3 частини восьмої цієї статті, у повідомленні, зазначеному в частині дев'ятій цієї статті, вказується виборча адреса, за якою ця особа внесена до Реєстру. Якщо відповідний запис було внесено до Реєстру цим органом ведення Реєстру, проте виборцю не було видано довідку про включення до Реєстру, зазначену в частині сьомій цієї статті, разом із повідомленням виборцю надсилається відповідна довідка на його виборчу адресу. Якщо запис про виборця було внесено до Реєстру іншим органом ведення Реєстру, у повідомленні вказується відповідний орган ведення Реєстру.

Стаття 20. Порядок звернення виборця за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо зміни його персональних даних

1. Кожен виборець у разі зміни його персональних даних, зазначених у частині першій статті 6 та пункті 1 частини першої статті 7 цього Закону, може звернутися до органу ведення Реєстру відповідно до своєї виборчої адреси із заявою про внесення змін до його персональних даних у Реєстрі. До заяви додаються документи (належно засвідчені копії документів), які підтверджують ці зміни, та довідка про включення особи до Реєстру, зазначена в частині сьомій статті 19 цього Закону. Виборець, у персональних даних якого в Реєстрі зазначено про його постійну нездатність пересуватися самостійно, може письмово уповноважити на таке звернення іншу особу. Виборець, який проживає чи перебуває за межами України, звертається із заявою до відповідної консульської установи України, яка невідкладно передає заяву та додані до неї документи до органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

2. У разі звернення щодо зміни виборчої адреси виборець подає заяву до органу ведення Реєстру за новою виборчою адресою, до якої додаються документи (належно засвідчені копії документів), що підтверджують зміну виборчої адреси виборця.

3. Орган ведення Реєстру може провести перевірку зміни персональних даних виборця, зазначених у заяві, шляхом звернення до відповідних органів, закладів, установ, організацій, зазначених у статті 22 цього Закону. За наявності підстав, визначених частиною третьою статті 17 цього Закону, керівник органу ведення Реєстру видає розпорядження про внесення відповідних змін до персональних даних виборця у Реєстрі (крім випадку, передбаченого частиною четвертою цієї статті).

4. У разі звернення виборця із заявою щодо зміни виборчої адреси, пов'язаної або не пов'язаної із зміною реєстрації місця проживання відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», орган ведення Реєстру вивчає обґрунтованість заяви. За підсумками вивчення керівник органу ведення Реєстру може прийняти таке рішення:

1) видати розпорядження про внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця (якщо зміна виборчої адреси виборця відбувається в межах території, на яку поширюються повноваження цього органу ведення Реєстру);

2) звернутися до розпорядника Реєстру щодо доручення органові ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця внести до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця (якщо попередня виборча адреса виборця не належить до території, на яку поширюються повноваження цього органу ведення Реєстру);

3) відмовити виборцю у внесенні зміни до його виборчої адреси.

5. У разі внесення змін до персональних даних Реєстру орган ведення Реєстру, який вніс зміни, письмово повідомляє про це виборця. Разом із повідомленням, яке надсилається на виборчу адресу виборця, йому надсилається нова довідка про включення до Реєстру, передбачена частиною сьомою статті 19 цього Закону, із зазначенням змінених персональних даних виборця, а також дати первинного включення виборця до Реєстру та дати внесення цих змін.

6. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви виборця, зазначеної у частинах першій та другій цієї статті, з таких підстав:

1) якщо встановлено, що особа, яка звернулася із заявою, не включена до Реєстру;

2) якщо перевіркою, передбаченою частиною третьою цієї статті, виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою чи організацією;

3) якщо заяву про зміну виборчої адреси визнано необґрунтованою;

4) якщо встановлено, що до Реєстру вже внесено відповідні зміни до персональних даних виборця.

7. Особі, яка звернулася із заявою, зазначеною у частинах першій чи другій цієї статті, повідомляється у письмовій формі про відмову в задоволенні заяви із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення надсилається на виборчу адресу виборця. У разі відмови у зміні виборчої адреси виборця зазначене повідомлення надсилається на виборчу адресу відповідно до даних Реєстру і на адресу, яку виборець просив визнати його виборчою адресою.

8. У разі якщо виборець, який звернувся із заявою, зазначеною у частинах першій чи другій цієї статті, виявився не включеним до Реєстру, орган ведення Реєстру перевіряє відомості, зазначені в заяві, надсилаючи запит до відповідних органів, закладів, установ, організацій, зазначених у статті 22 цього Закону. Про проведення такої перевірки повідомляється виборець, якого стосується перевірка. Рішення щодо включення цього виборця до Реєстру приймається в порядку, встановленому частинами шостою та сьомою статті 19 цього Закону. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей щодо нього.

Стаття 21. Запит виборця до органу ведення Реєстру

1. Виборець може особисто звернутися із письмовим запитом до органу ведення Реєстру в Україні щодо змісту його особистих персональних даних у Реєстрі, надаючи при цьому паспорт громадянина України або (якщо особа недавно набула громадянства України) тимчасове посвідчення громадянина України. Виборець, у персональних даних якого в Реєстрі зазначено про його постійну нездатність пересуватися самостійно, може письмово уповноважити на таке звернення іншу особу.

2. Виборець, який проживає або перебуває за межами України, може особисто подати запит, зазначений у частині першій цієї статті, до консульської установи України за місцем проживання чи перебування, надаючи при цьому паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний паспорт, службовий паспорт або (якщо особа недавно набула громадянства України) тимчасове посвідчення громадянина України. Консульська установа невідкладно передає запит до органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України.

3. Орган ведення Реєстру, який отримав запит, зазначений у частинах першій або другій цієї статті, не пізніш як на третій робочий день після отримання запиту надсилає на виборчу адресу виборця повний роздрук усіх його персональних даних, зазначених у частині першій статті 6, частині першій статті 7, частинах першій і другій статті 9 цього Закону, що містяться у відповідному записі Реєстру. Зазначений роздрук засвідчується підписом керівника органу ведення Реєстру та скріплюється печаткою цього органу.

4. У порядку здійснення публічного контролю за діяльністю Реєстру кожен виборець може звернутися до будь—якого органу ведення Реєстру, вказавши при цьому свою виборчу адресу, з письмовим запитом щодо надання такої інформації:

1) за прізвищем будь—якого виборця та його можливою виборчою адресою — інших відомостей, передбачених пунктами 1—3 частини першої статті 6 та частиною першою статті 7 цього Закону, про всіх виборців за цією виборчою адресою із зазначенням наявного у них права голосу або про відсутність записів про виборця із зазначеним прізвищем за такою виборчою адресою;

2) за вказаною у запиті виборчою адресою — кількість виборців (без зазначення їх персональних даних), внесених до Реєстру, які мають цю виборчу адресу, або про відсутність записів у Реєстрі з такою виборчою адресою;

3) за його власною виборчою адресою — щодо персональних даних, передбачених частиною першою статті 6 цього Закону, усіх осіб, які внесені до Реєстру за цією виборчою адресою;

4) за назвою села, селища, міста, району в місті, іноземної країни — кількість виборців у зазначеному селі, селищі, місті, районі в місті, іноземній країні.

5. Орган ведення Реєстру перевіряє відповідність імені виборця — суб'єкта звернення із запитом та вказаної ним виборчої адреси. У разі невідповідності цих відомостей персональним даним цього виборця у Реєстрі орган ведення Реєстру надсилає на вказану в запиті виборчу адресу відмову в задоволенні запиту із зазначенням змісту невідповідності даних як підстави відмови.

6. Якщо запит, зазначений у частині четвертій цієї статті, надісланий до органу ведення Реєстру, повноваження якого не поширюються на територію, до якої належить виборча адреса, село, селище, місто, район у місті чи іноземна країна, яких стосується запит, орган ведення Реєстру надсилає суб'єкту звернення на його виборчу адресу відмову в задоволенні запиту із зазначенням підстави цієї відмови.

7. У разі підтвердження відповідності персональних даних виборця та зазначеної ним виборчої адреси орган

ведення Реєстру не пізніше шостого робочого дня після отримання такого запиту надсилає відповідь на запит з вичерпною інформацією по суті запиту. Відповідь підписується керівником органу ведення Реєстру та скріплюється печаткою органу. Якщо відповідний запис було внесено до Реєстру цим органом ведення Реєстру, проте виборцю не було видано довідку про включення до Реєстру, зазначену в частині сьомій статті 19 цього Закону, разом з повідомленням виборцю надсилається відповідна довідка на його виборчу адресу.

Стаття 22. Порядок періодичного поновлення персональних даних Реєстру

1. Органи ведення Реєстру здійснюють щоквартальне поновлення бази даних Реєстру. Поновлення бази даних Реєстру здійснюється на підставі відомостей, які надаються органу ведення Реєстру органами, закладами, установами, організаціями, зазначеними в частинах третій — дев'ятій та дванадцятій цієї статті.

2. Передбачені цією статтею відомості надаються до відповідного органу ведення Реєстру за три попередні календарні місяці:

1) до 5 березня кожного року — за грудень попереднього року, січень та лютий поточного року;

2) до 5 червня кожного року — за березень, квітень, травень поточного року;

3) до 5 вересня кожного року — за червень, липень, серпень поточного року;

4) до 5 грудня кожного року — за вересень, жовтень, листопад поточного року.

3. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу Міністерства внутрішніх справ України подає відомості:

1) про громадян України, зареєстрованих за місцем проживання у відповідній адміністративно—територіальній одиниці, яким протягом останніх трьох календарних місяців виповнилося 18 років;

2) про осіб, які протягом останніх трьох календарних місяців набули громадянства України та отримали тимчасове посвідчення громадянина України або паспорт громадянина України;

3) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців змінили реєстрацію місця проживання в межах відповідної адміністративно—територіальної одиниці;

4) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців зареєстрували своє місце проживання у відповідній адміністративно—територіальній одиниці;

5) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців зняті з реєстрації за місцем проживання у відповідній адміністративно—територіальній одиниці;

6) про осіб, громадянство України яких припинено протягом останніх трьох календарних місяців.

4. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу Міністерства юстиції України подає відомості:

1) про виборців, які проживали на відповідній території та померли протягом останніх трьох календарних місяців (що підтверджено виданим свідоцтвом про смерть);

2) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців змінили прізвище, ім'я, по батькові, дату або місце народження.

5. Командир військової частини (формування), дислокованої в межах відповідної адміністративно—територіальної одиниці, подає відомості:

1) про виборців — військовослужбовців строкової служби, які протягом останніх трьох календарних місяців прибули для проходження служби у цій військовій частині (формуванні);

2) про інших виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців прибули для проживання на території дислокації цієї військової частини (формування);

3) про виборців (у тому числі військовослужбовців строкової служби), які протягом останніх трьох календарних місяців вибули з території дислокації цієї військової частини (формування).

6. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу опіки та піклування подає відомості:

1) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців були визнані судом недієздатними, внаслідок чого щодо них була встановлена опіка;

2) про осіб, щодо яких судом протягом останніх трьох календарних місяців було скасовано рішення про визнання їх недієздатними, внаслідок чого щодо них була припинена опіка.

7. Керівник відповідного місцевого органу Державного департаменту України з питань виконання покарань подає відомості:

1) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців прибули для відбування покарання до установ, розташованих у межах відповідної адміністративно—територіальної одиниці;

2) про виборців, які відбували покарання в установах, розташованих у межах відповідної адміністративно—територіальної одиниці, і протягом останніх трьох календарних місяців вибули з цих установ.

8. Керівник розташованого в межах відповідної адміністративно—територіальної одиниці спеціалізованого закладу, який відповідно до закону здійснює облік бездомних громадян, подає відомості:

1) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців зареєстровані за юридичною адресою закладу;

2) про виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців зняті з реєстрації за юридичною адресою закладу.

9. Керівник консульської установи України подає до органу ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України відомості:

1) про громадян України, які перебувають на консульському обліку, котрим протягом останніх трьох календарних місяців виповнилося 18 років;

2) про осіб, які протягом останніх трьох календарних місяців набули громадянства України та отримали тимчасове посвідчення громадянина України або паспорт громадянина України;

3) про осіб, громадянство України яких припинено протягом останніх трьох календарних місяців;

4) про громадян України — виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців стали на консульський облік на території відповідного консульського округу;

5) про громадян України — виборців, які протягом останніх трьох календарних місяців зняті з консульського обліку на території відповідного консульського округу;

6) про громадян України — виборців, які на цей час є військовослужбовцями військових частин (формувань) України, що дислокуються за межами України на відповідній території.

10. Подання, передбачені частинами третьою — дев'ятою цієї статті, включають відомості, передбачені частиною першою статті 6 цього Закону, про кожну відповідну особу. Подання, передбачені частинами третьою — сьомою цієї статті, крім того, включають адресу житла виборця, за якою зареєстровано (щодо прибулих) або було зареєстровано (щодо вибулих) його місце проживання відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні». Подання, передбачені частиною дев'ятою цієї статті, включають також зазначення країни проживання (перебування) виборця та його поштову адресу за правилами країни проживання (перебування).

11. Подання, передбачені частинами третьою — дев'ятою цієї статті, подаються на паперовому носії у вигляді списку, який має наскрізну нумерацію записів та наскрізну нумерацію аркушів. Достовірність відомостей подання засвідчується на кожному аркуші підписом керівника відповідного державного органу, закладу, установи, командира військової частини (формування), який скріплюється печаткою. Форма списку встановлюється розпорядником Реєстру. Разом із зазначеним документом надається його електронний файл.

12. Сільський, селищний, міський голова або інша посадова особа, яка відповідно до закону здійснює його повноваження, подає до органу ведення Реєстру відомості про найменування нових та перейменування вулиць (проспектів, бульварів, площ, провулків, кварталів, кутків тощо), присвоєння номерів новим будинкам і зміну нумерації існуючих будинків у відповідному населеному пункті. Зазначені відомості засвідчуються підписом цієї посадової особи та скріплюються печаткою відповідної місцевої ради.

13. Керівник органу ведення Реєстру на підставі відомостей, передбачених частинами третьою — дев'ятою цієї статті, щодо кожного виборця (особи), якого (якої) стосуються ці відомості, може прийняти рішення:

1) про внесення запису щодо виборця до бази даних Реєстру — за наявності підстав, передбачених частиною другою статті 17 цього Закону;

2) про внесення відповідних змін до персональних даних виборця — за наявності підстав, передбачених частиною третьою статті 17 цього Закону;

3) про звернення до розпорядника Реєстру щодо зміни персональних даних виборців, які прибули на відповідну територію;

4) про внесення службових відміток до персональних даних виборців, які вибули з відповідної території.

14. Керівник органу ведення Реєстру на підставі відомостей, передбачених частиною дванадцятою цієї статті, приймає рішення щодо внесення змін до виборчої адреси кожного виборця (особи), якого (якої) стосуються ці зміни.

15. Якщо прийнято рішення про зміни в адміністративно—територіальному устрої, про перейменування адміністративно—територіальної одиниці, населеного пункту, керівник органу ведення Реєстру на підставі відповідного акта про зміни чи перейменування приймає рішення про внесення відповідних змін до місця народження або виборчої адреси кожного виборця (особи), якого (якої) стосуються зміни.

16. Якщо у відомостях, передбачених частинами третьою — дев'ятою цієї статті, вказані особи, які набули права голосу або мають право голосу, однак не включені до Реєстру, керівник органу ведення Реєстру приймає рішення щодо внесення до Реєстру записів про цих виборців. Прийняття рішення та внесення записів здійснюються у порядку, встановленому частинами четвертою — восьмою статті 19 цього Закону. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей про нього.

17. Якщо зі змісту відомостей, передбачених частинами третьою — дев'ятою цієї статті, випливає, що персональні дані окремого виборця, виборча адреса якого відноситься до території, на яку поширюються повноваження органу ведення Реєстру, зазнали зміни, зокрема якщо виборча адреса окремого виборця зазнала зміни в межах цієї території, керівник органу ведення Реєстру приймає рішення щодо внесення змін до персональних даних такого виборця. Прийняття рішення та внесення змін до персональних даних здійснюються у порядку, встановленому частиною третьою статті 20 цього Закону. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей про нього.

18. Стосовно виборців, котрі, відповідно до відомостей, передбачених частинами третьою — дев'ятою цієї статті, прибули на територію, на яку поширюються повноваження органу ведення Реєстру, і попередня виборча адреса яких знаходилася за межами цієї території, керівник органу ведення Реєстру приймає рішення про звернення до розпорядника Реєстру щодо доручення органові ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця внести до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця. У такому зверненні щодо виборців, які прибули на відповідну територію, повинні міститися їх персональні дані, передбачені частиною першою статті 6 цього Закону, а також попередня та нова виборчі адреси. Перед прийняттям рішення орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей про нього.

Стаття 23. Уточнення персональних даних Реєстру

1. Уточнення персональних даних Реєстру здійснюється органами ведення Реєстру з 1 вересня до 30 листопада кожного року шляхом звернення до виборців, включених до Реєстру, з пропозицією уточнити свої персональні дані. Уточнення персональних даних Реєстру здійснюється одночасно з відповідним черговим поновленням персональних даних Реєстру відповідно до статті 22 цього Закону.

2. З 1 до 21 вересня поточного року орган ведення Реєстру надсилає кожному виборцю, який включений до Реєстру і виборча адреса котрого відноситься до території, на яку поширюються повноваження цього органу ведення Реєстру, іменне повідомлення за формою, встановленою розпорядником Реєстру. Повідомлення надсилається на виборчу адресу за відомостями Реєстру.

3. В іменному повідомленні, передбаченому частиною другою цієї статті, зазначається інформація про права виборця щодо Реєстру відповідно до частини першої статті 10 цього Закону та пропонується перевірити свої персональні дані, усунути невідповідності та неточності в записі про себе, а також роз'яснюється порядок звернення до органу ведення Реєстру щодо усунення невідповідностей та неточностей. До іменного повідомлення додається роздрук персональних даних виборця відповідно до частини третьої статті 21 цього Закону.

4. У разі якщо виборець до 30 вересня поточного року або в інші строки, встановлені відповідно до частини дев'ятої цієї статті, не отримав іменне повідомлення, зазначене у частині другій цієї статті, чи відомості, вказані в роздруку персональних даних, зазначеному в частині третій цієї статті, містять невідповідності чи неточності, а також у разі наявності у виборця достовірної інформації щодо невідповідностей чи неточностей у персональних даних інших осіб, виборець може звернутися до органу ведення Реєстру за своєю виборчою адресою у порядку, передбаченому статтею 20 цього Закону.

5. Орган ведення Реєстру вивчає звернення, отримані у процесі уточнення персональних даних Реєстру, та за підсумком вивчення при виявленні належних підстав, встановлених цим Законом, виконує дії з ведення Реєстру в порядку, передбаченому статтями 19, 20, 22 цього Закону.

6. Повідомлення про проведення уточнення персональних даних Реєстру, яке містить роз'яснення порядку проведення уточнення та порядку звернення до органу ведення Реєстру, публікується в друкованих засобах масової інформації та оприлюднюється на загальнонаціональних теле— і радіоканалах не рідше одного разу на тиждень протягом періоду, зазначеного в частині першій цієї статті, або, у разі зміни строків проведення уточнення персональних даних відповідно до частини дев'ятої цієї статті, — протягом періоду уточнення, встановленого розпорядником Реєстру.

7. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування сприяють інформуванню громадян України про строки проведення уточнення персональних даних Реєстру, про права громадян щодо перевірки своїх персональних даних.

8. Міністерство закордонних справ України, дипломатичні представництва та консульські установи України вживають відповідних заходів для інформування громадян України, які проживають чи перебувають за межами України, зокрема шляхом розміщення повідомлення, зазначеного в частині шостій цієї статті, у доступних громадянам України друкованих засобах масової інформації країни перебування із зазначенням адрес і телефонів консульських установ для подання відомостей громадянами України, які проживають чи перебувають на території відповідної держави.

9. Якщо строки, вказані у частинах першій та другій цієї статті, збігаються зі строками виборчого процесу виборів Президента України, народних депутатів України, чергових місцевих виборів або позачергових місцевих виборів, які проводяться на всій території України, або процесу всеукраїнського референдуму, чергове уточнення персональних даних Реєстру здійснюється у строки, встановлені розпорядником Реєстру, однак повинно розпочатися не пізніш як за 180 днів до дня голосування на відповідних виборах чи референдумі і тривати не менш як 90 днів.

Стаття 24. Здійснення політичними партіями публічного контролю ведення Реєстру

1. Політична партія, що має свою фракцію у поточному скликанні Верховної Ради України, а також політична партія, що входить до складу блоку, який має свою фракцію у поточному скликанні Верховної Ради України, має право брати участь у здійсненні публічного контролю ведення Реєстру у межах, встановлених цією статтею.

2. За письмовою вимогою політичної партії, зазначеної у частині першій цієї статті, розпорядник Реєстру надає представнику цієї партії, уповноваженому відповідним керівним органом партії, засвідчену цифровим підписом електронну копію бази даних Реєстру, яка включає відомості, передбачені частиною першою статті 6 та частиною першою статті 7 цього Закону, розділену на частини відповідно до органів ведення Реєстру, у порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

3. Копія бази даних Реєстру, зазначена у частині другій цієї статті, може бути надана уповноваженому представнику політичної партії протягом місяця після завершення щорічного уточнення Реєстру, передбаченого статтею 23 цього Закону, а також не пізніш як за 60 днів до дня голосування на виборах Президента України, виборах народних депутатів України, всеукраїнському референдумі, чергових місцевих виборах або позачергових місцевих виборах, які проводяться на всій території України.

4. Політична партія може використати надану їй копію бази даних Реєстру для здійснення в порядку публічного контролю перевірки повноти та достовірності персональних даних Реєстру із дотриманням вимог законодавства України.

5. Розпорядник Реєстру забезпечує захист електронних копій бази даних Реєстру від несанкціонованого копіювання, а також фіксацію технічними засобами спроб порушення такого захисту. За письмовим дозволом розпорядника Реєстру політична партія може самостійно виготовити по одній вторинній електронній копії кожної окремої частини бази даних Реєстру.

6. Не пізніш як через місяць після отримання копії бази даних Реєстру політична партія зобов'язана повернути розпоряднику Реєстру отриману раніше копію бази даних Реєстру та всі копії окремих частин, виготовлені нею відповідно до частини п'ятої цієї статті.

7. Політична партія, яка за підсумками виборів народних депутатів України перестала відповідати вимогам частини першої цієї статті, втрачає право отримувати надалі копії бази даних Реєстру. Така партія зобов'язана не пізніш як через три місяці після цих виборів повернути розпоряднику Реєстру отриману раніше копію бази даних Реєстру та всі копії окремих частин, виготовлені нею відповідно до частини п'ятої цієї статті.

8. Неповернення політичною партією розпоряднику Реєстру копій баз даних Реєстру та копій окремих частин з підстав і в строки, зазначені у частинах шостій та сьомій цієї статті, виявлення незаконно виготовлених або розповсюджених вторинних копій бази даних Реєстру чи її будь—якої частини з використанням примірника копії, який був наданий відповідній партії, є підставою для відмови в отриманні партією копії бази даних Реєстру наступного разу, а також для розгляду питання про притягнення до відповідальності у встановленому законом порядку осіб, винних у незаконному копіюванні та розповсюдженні персональних даних Реєстру.

9. За підсумком перевірки повноти та достовірності персональних даних Реєстру партія може звернутися до органу ведення Реєстру із заявою про виявлені порушення порядку ведення Реєстру (невключення виборця до Реєстру, неправомірне або кратне включення особи до Реєстру, неправильності у персональних даних окремих виборців) стосовно осіб, виборча адреса (адреса житла) котрих відноситься до території, на яку поширюються повноваження цього органу ведення Реєстру. Орган ведення Реєстру здійснює перевірку обгрунтованості заяви та вживає відповідних заходів у порядку, передбаченому статтями 19 і 20 цього Закону.

Стаття 25. Фінансування Реєстру

Фінансування діяльності щодо створення та ведення Реєстру здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а також (у частині фінансування діяльності органів місцевого самоврядування у випадках, передбачених цим Законом) за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів як фінансування делегованих повноважень.

Розділ IV
ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ

Стаття 26. Цілі використання персональних даних Реєстру

1. При підготовці до виборів Президента України, народних депутатів України, виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад чи сільських, селищних, міських голів, до всеукраїнського або місцевого референдуму персональні дані Реєстру можуть використовуватися тільки для:

1) складення попередніх списків виборців на виборчих дільницях;

2) уточнення попередніх списків виборців та складання остаточних списків виборців на виборчих дільницях;

3) надання Кабінету Міністрів України, іншим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, Центральній виборчій комісії,

виборчій комісії Автономної Республіки Крим, територіальним виборчим комісіям місцевих виборів статистичної інформації щодо кількісних характеристик виборчого корпусу на відповідній території;

4) перевірки відомостей про виборців, передбаченої у частині другій цієї статті.

2. Персональні дані Реєстру можуть бути використані відповідними виборчими комісіями для перевірки достовірності відомостей про виборців, які поставили свої підписи у підписних листах на підтримку проведення всеукраїнського чи місцевого референдуму, висування кандидата (кандидатів) на виборах Президента України, виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевої ради, сільського, селищного, міського голови, а також відомостей, що надаються до відповідних виборчих комісій щодо кандидатів, уповноважених та довірених осіб, членів ініціативної групи референдуму, кандидатур до складу виборчих комісій.

3. Персональні дані Реєстру можуть бути використані для здійснення публічного контролю ведення Реєстру у порядку та в межах, встановлених цим Законом.

4. Персональні дані Реєстру можуть бути на підставі закону одноразово використані для первинного наповнення бази даних загальнодержавної системи обліку фізичних осіб після її створення.

5. Використання персональних даних Реєстру для інших цілей, крім зазначених у частинах першій — четвертій цієї статті, можливе виключно за рішенням суду. Розпорядник Реєстру або орган ведення Реєстру протягом семи днів з дня надання персональних даних виборця на виконання рішення суду інформує про це відповідного виборця, надсилаючи повідомлення на його виборчу адресу.

Стаття 27. Складання попередніх списків виборців

1. У разі призначення виборів Президента України, виборів народних депутатів України, всеукраїнського референдуму всі органи ведення Реєстру на території України складають попередні списки виборців для кожної звичайної виборчої дільниці, а також для постійних спеціальних виборчих дільниць в установах кримінально—виконавчої системи, на полярних станціях і у військових частинах (формуваннях), дислокованих за межами населених пунктів на значній віддалі від них. Орган ведення Реєстру в Міністерстві закордонних справ України складає попередні списки виборців для кожної постійної закордонної виборчої дільниці.

2. У разі призначення чергових місцевих виборів або позачергових місцевих виборів, які проводяться на всій території України, усі органи ведення Реєстру на території України складають попередні списки виборців для кожної звичайної виборчої дільниці, а також для постійних спеціальних виборчих дільниць у військових частинах (формуваннях), дислокованих за межами населених пунктів на значній віддалі від них. До списку виборців у військовій частині (формуванні), дислокованій за межами населених пунктів на значній віддалі від них, не включаються військовослужбовці строкової служби. Для закордонних виборчих дільниць, а також для спеціальних виборчих дільниць на полярних станціях, в установах кримінально—виконавчої системи попередні списки виборців не складаються.

3. У разі призначення окремих місцевих виборів або місцевого референдуму попередні списки виборців складаються відповідними органами ведення Реєстру для типів дільниць, зазначених у частині другій цієї статті, розміщених на території відповідної адміністративно—територіальної одиниці, в межах якої проводяться місцеві вибори або місцевий референдум.

4. До попереднього списку виборців на виборчій дільниці включаються виборці, які відносяться до цієї дільниці відповідно до їх персональних даних у базі даних Реєстру. До списку виборців не включаються особи, записи щодо яких містяться у базі даних Реєстру, однак які відповідно до персональних даних Реєстру не мають права голосу, померли або вибули (у тому числі тимчасово на день голосування) зі своєї виборчої адреси.

5. Попередні списки виборців складаються за формою, встановленою Центральною виборчою комісією з дотриманням вимог частин шостої та сьомої цієї статті.

6. Попередній список виборців має наскрізну нумерацію виборців. Відомості про виборців у списку зазначаються в порядку їх виборчих адрес так, щоб відомості про виборців з однаковою виборчою адресою у списку виборців були розміщені поруч. У попередньому списку виборців зазначаються:

1) прізвище, власне ім'я (усі власні імена) та по батькові (за наявності) виборця;

2) рік народження (для виборців, яким 18 років виповнилося у рік проведення виборів, — дата народження);

3) виборча адреса виборця (без зазначення поштового індексу і країни проживання);

4) відмітка про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно (за необхідності).

7. Попередній список виборців для кожної дільниці виготовляється у двох примірниках. Кожен примірник попереднього списку виборців для відповідної звичайної або постійної спеціальної виборчої дільниці на кожному аркуші засвідчується підписом керівника органу ведення Реєстру і скріплюється печаткою цього органу.

8. Строки складання попередніх списків виборців, строки і порядок їх передання до відповідних окружних чи територіальних виборчих комісій визначаються відповідним законом про вибори або референдуми.

9. Попередні списки виборців для спеціальних виборчих дільниць у стаціонарних лікувальних закладах, а також на тимчасових (утворених тільки на період виборчого процесу чи процесу референдуму) спеціальних та закордонних виборчих дільницях складаються відповідними дільничними виборчими комісіями у строки і в порядку, визначені відповідним законом про вибори або референдуми.

Стаття 28. Уточнення попередніх списків виборців

1. Уточнення попередніх списків виборців здійснюється у строки та в порядку, встановлені відповідним законом про вибори або референдуми.

2. Виборчі комісії передають до відповідного органу ведення Реєстру власні звернення, звернення виборців, інших суб'єктів виборчого процесу щодо невключення, неправильного включення до попереднього списку виборців чи неправильностей у відомостях про виборця.

3. Дільничні виборчі комісії, які самостійно склали попередні списки виборців відповідно до частини дев'ятої статті 27 цього Закону, передають відомості про виборців, включених до цих списків (у тому числі у порядку уточнення), а також про виборців, виключених із цих списків в порядку уточнення, відповідним органам ведення Реєстру за виборчими адресами цих виборців.

4. До відомостей, зазначених у частинах другій і третій цієї статті, додаються оригінали всіх звернень громадян щодо усунення неправильностей у списках виборців та додатки до цих звернень, а також подання керівників закладів, установ, капітанів суден, командирів військових частин (формувань), на підставі яких складалися та уточнювалися дільничними комісіями попередні списки виборців.

5. Орган ведення Реєстру, який отримав звернення та документи, зазначені в частинах другій — четвертій цієї статті, проводить перевірку цих відомостей у порядку, передбаченому статтями 19 та 20 цього Закону, та при підтвердженні цих відомостей вносить відповідні зміни до персональних даних виборців у Реєстрі. Про підсумок розгляду звернення (внесення змін до Реєстру або відмову в разі, якщо звернення про неправильності у списках виборців не підтвердилося) орган ведення Реєстру повідомляє відповідні окружну (територіальну) та дільничну виборчі комісії.

6. Орган ведення Реєстру, який отримав відомості та документи, зазначені у частинах третій та четвертій цієї статті, вносить до бази даних відповідні службові відмітки щодо виборців, які не будуть голосувати за своїми виборчими адресами у зв'язку з їх включенням до списків виборців на інших виборчих дільницях.

7. У строки, встановлені відповідним законом про вибори або референдуми, однак не пізніш як за три дні до дня голосування на виборах чи референдумі, орган ведення Реєстру виготовляє остаточні списки виборців для кожної виборчої дільниці на відповідній території за формою, встановленою відповідно до частини п'ятої статті 27 цього Закону, з відображенням уточнених відомостей, зазначених у частині шостій статті 27 цього Закону, та з дотриманням вимог, встановлених частинами шостою та сьомою статті 27 цього Закону.

8. Уточнені списки виборців передаються окружним (територіальним) чи дільничним виборчим комісіям у порядку, встановленому відповідним законом про вибори або референдуми.

Стаття 29. Перевірка достовірності відомостей про виборців за допомогою персональних даних Реєстру

1. Центральна виборча комісія використовує персональні дані Реєстру для перевірки достовірності відомостей про:

1) кандидатів на пост Президента України, кандидатів у народні депутати України, документи яких подані для реєстрації до Центральної виборчої комісії;

2) кандидатури, подані для реєстрації уповноваженими представниками чи довіреними особами кандидатів на пост Президента України, представниками чи уповноваженими особами політичних партій (виборчих блоків політичних партій) — суб'єктів виборчого процесу виборів народних депутатів України;

3) кандидатури, подані для включення до складу територіальних (з виборів Президента України), окружних (з виборів народних депутатів України) виборчих комісій;

4) учасників зборів громадян України, на яких схвалена ініціатива щодо проведення всеукраїнського референдуму, а також членів ініціативних груп всеукраїнського референдуму, обраних на таких зборах;

5) виборців, які поставили свої підписи у підписних листах на підтримку кандидата на пост Президента України чи на підтримку проведення всеукраїнського референдуму, а також осіб, які збирали такі підписи.

2. Територіальна (з виборів Президента України), окружна (з виборів народних депутатів України) виборча комісія може звернутися до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про кандидатури, подані до складу дільничних виборчих комісій.

3. Виборча комісія Автономної Республіки Крим може звернутися до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про:

1) кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим;

2) кандидатури, подані для реєстрації представниками організацій партій (блоків) у виборчій комісії Автономної Республіки Крим з правом дорадчого голосу, уповноваженими особами організацій партій (блоків);

3) кандидатури, подані до складу дільничних виборчих комісій (у разі, якщо ця комісія утворює дільничні виборчі комісії відповідно до закону);

4) виборців, які поставили свої підписи в підписних листах на підтримку виборчого списку кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, а також осіб, які збирали такі підписи.

4. Територіальна виборча комісія місцевих виборів може звернутися до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про:

1) кандидатів у депутати відповідної місцевої ради;

2) кандидатури, подані для реєстрації представниками організацій партій (блоків) у відповідній територіальній виборчій комісії з правом дорадчого голосу, уповноваженими особами організацій партій (блоків);

3) кандидатури, подані до складу дільничних виборчих комісій (у разі якщо ця комісія утворює дільничні виборчі комісії відповідно до закону);

4) учасників зборів громадян України — мешканців відповідної територіальної громади, на яких схвалена ініціатива щодо проведення місцевого референдуму, а також членів ініціативних груп місцевого референдуму, обраних на таких зборах;

5) виборців, які поставили свої підписи в підписних листах на підтримку виборчого списку кандидатів у депутати відповідної місцевої ради чи на підтримку проведення місцевого референдуму, а також осіб, які збирали такі підписи.

5. Сільська, селищна, міська виборча комісія, крім випадків, зазначених у частині четвертій цієї статті, може звернутися також до відповідного органу ведення Реєстру із запитом щодо перевірки достовірності відомостей про:

1) кандидатів на посаду відповідного сільського, селищного, міського голови;

2) кандидатури, подані для реєстрації довіреними особами кандидатів на посаду відповідного сільського, селищного, міського голови, кандидатів у депутати сільської, селищної ради;

3) виборців, які поставили свої підписи у підписних листах на підтримку кандидата на посаду відповідного сільського, селищного, міського голови, кандидата у депутати сільської, селищної ради, а також осіб, які збирали такі підписи.

6. Органи ведення Реєстру надають відповіді на запити, зазначені в частинах другій — п'ятій цієї статті, у строки, встановлені відповідним законом про вибори або референдуми.

Стаття 30. Надання статистичної інформації

1. Центральна виборча комісія як розпорядник Реєстру складає і використовує статистичні відомості Реєстру щодо кількісних характеристик виборчого корпусу при утворенні постійних виборчих дільниць та територіальних виборчих округів, вирішенні інших питань організації підготовки та проведення виборів Президента України, виборів народних депутатів України, всеукраїнського референдуму.

2. Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, інший центральний орган виконавчої влади може звернутися до розпорядника Реєстру щодо надання статистичної інформації про кількісні характеристики виборчого корпусу на підставі відомостей Реєстру. Розпорядник Реєстру надає необхідну статистичну інформацію у строк, визначений у зверненні або узгоджений з органом, який звернувся із запитом.

3. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, територіальна виборча комісія місцевих виборів звертається із запитом до відповідних органів ведення Реєстру щодо отримання статистичної інформації, необхідної для вирішення у межах її повноважень питань організації та підготовки відповідних місцевих виборів, місцевого референдуму, щодо кількісних характеристик виборчого корпусу на окремій дільниці чи в межах відповідної адміністративно—територіальної одиниці. Органи ведення Реєстру надають виборчій комісії необхідну статистичну інформацію у строк, визначений у зверненні або узгоджений з виборчою комісією, яка звернулася із запитом.

4. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцева державна адміністрація, інший місцевий орган виконавчої влади, місцева рада, її виконавчий орган можуть звернутися до органів ведення Реєстру щодо надання статистичної інформації щодо кількісних характеристик виборчого корпусу стосовно відповідної адміністративно—територіальної одиниці на підставі відомостей Реєстру. Органи ведення Реєстру надають необхідну статистичну інформацію у строк, визначений у зверненні або узгоджений з органом, який звернувся із запитом.

5. Розпорядник Реєстру щорічно за підсумком уточнення персональних даних Реєстру, яке проводиться відповідно до статті 23 цього Закону, оприлюднює в загальнодержавних засобах масової інформації статистичні відомості щодо Реєстру та динаміки їх змін у загальнодержавному виборчому окрузі в цілому (крім пунктів 4 і 5 цієї частини), в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, а також за кордоном, а у місцевих засобах масової інформації — відомості відповідно у межах районів, міст обласного (республіканського в Автономній Республіці Крим) значення, районів у містах:

1) кількість виборців, включених до Реєстру у відповідних межах;

2) кількість виборців, які набули право голосу за останній рік у відповідних межах;

3) кількість осіб, які втратили право голосу (померли, визнані недієздатними або громадянство України яких припинено) за останній рік у відповідних межах;

4) кількість виборців, які вибули з виборчої адреси у відповідних межах;

5) кількість виборців, які прибули на виборчі адреси у відповідних межах.

6. Відомості, зазначені в частині п'ятій цієї статті, розміщуються на офіційному сайті розпорядника Реєстру в мережі Інтернет. Зазначені відомості на офіційному сайті оновлюються щоквартально після завершення періодичного поновлення персональних даних Реєстру відповідно до статті 22 цього Закону.

Розділ V
ОСКАРЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ ЦЬОГО ЗАКОНУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЙОГО ПОРУШЕННЯ

Стаття 31. Порядок адміністративного оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів Реєстру

1. Особа, яка зверталася до органу ведення Реєстру щодо включення себе чи інших осіб до Реєстру, внесення змін до персональних даних Реєстру чи отримання відповіді на свій запит, може оскаржити до відповідного регіонального органу адміністрування Реєстру рішення, дії чи бездіяльність органу ведення Реєстру стосовно свого звернення.

2. Політична партія, яка зверталася до органу ведення Реєстру у порядку, передбаченому статтею 24 цього Закону, може оскаржити до відповідного регіонального органу адміністрування Реєстру рішення, дії чи бездіяльність органу ведення Реєстру стосовно свого звернення.

3. Регіональний орган адміністрування Реєстру проводить повторну перевірку відомостей, зазначених у скарзі, із залученням відповідних органів, закладів, установ, організацій, зазначених у статті 22 цього Закону. За підсумками перевірки регіональний орган адміністрування Реєстру передає встановлені відомості про виборця (виборців) до належного органу ведення Реєстру для виконання передбачених цим Законом дій щодо ведення Реєстру або, у разі підтвердження підстав відмови, надає письмову відповідь особі чи партії, яка звернулася зі скаргою, із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови.

4. Дії або бездіяльність регіонального органу адміністрування Реєстру, які порушують вимоги цього Закону, можуть бути в установленому законом порядку оскаржені до розпорядника Реєстру.

Стаття 32. Загальний порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів Реєстру

1. Особа, яка зверталася до органу ведення Реєстру або регіонального органу адміністрування Реєстру щодо включення себе чи інших осіб до Реєстру, внесення змін до персональних даних Реєстру чи отримання відповіді на свій запит, може оскаржити до суду рішення, дії чи бездіяльність відповідного органу Реєстру у порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

2. Політична партія, яка зверталася до органу ведення Реєстру або регіонального органу адміністрування Реєстру в порядку, передбаченому статтею 24 цього Закону, може оскаржити до суду рішення, дії чи бездіяльність відповідного органу Реєстру у порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.

Стаття 33. Відповідальність за порушення цього Закону

1. Законами України передбачається кримінальна, адміністративна та інша юридична відповідальність за зловживання доступом або за несанкціонований доступ до Реєстру, порушення передбачених цим та іншими законами правил захисту персональних даних та програмного забезпечення Реєстру, за неправомірне використання та поширення персональних даних Реєстру, інші порушення вимог цього Закону.

2. Громадяни несуть відповідальність:

1) за умисне подання до органу ведення Реєстру завідомо недостовірних відомостей або відомостей з метою кратного включення виборця до Реєстру;

2) за несанкціонований доступ до Реєстру;

3) за несанкціоноване копіювання, розповсюдження та використання отриманої політичною партією копії бази даних Реєстру чи її частини для цілей, не передбачених цим Законом.

3. Посадові та службові особи органів Реєстру несуть відповідальність:

1) за порушення правил доступу до Реєстру, порядку використання інформації з Реєстру, порядку копіювання бази даних Реєстру чи її частини;

2) за неправомірне або несвоєчасне внесення до бази даних Реєстру персональних даних виборця;

3) за умисне внесення до бази даних Реєстру завідомо неправдивих відомостей про виборця;

4) за обробку даних Реєстру на підставах або у спосіб, не передбачені цим та іншими законами, рішеннями розпорядника Реєстру, прийнятими відповідно до цього Закону;

5) за знищення записів Реєстру або окремих персональних даних Реєстру на підставах та у спосіб, що не передбачені цим Законом;

6) за невиконання або не-

належне виконання своїх службових обов'язків, пов'язаних із забезпеченням повноти, цілісності, захисту та безпеки персональних даних Реєстру;

7) за умисне порушення захисту Реєстру, умисну передачу відомостей, необхідних для доступу до Реєстру, іншим особам на підставах та у спосіб, не передбачені цим Законом та рішеннями розпорядника Реєстру, прийнятими відповідно до цього Закону.

4. Посадові та службові особи інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів, установ, організацій несуть відповідальність за неподання, несвоєчасне подання до органів ведення Реєстру відомостей, передбачених цим Законом, чи подання неповних або недостовірних відомостей.

Розділ VI
ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 34. Порядок і строки утворення органів Реєстру

1. Центральна виборча комісія набуває повноважень розпорядника Реєстру з дня офіційного оприлюднення цього Закону.

2. Кабінет Міністрів України протягом місяця з дня офіційного оприлюднення цього Закону за погодженням з розпорядником Реєстру затверджує Положення про орган (відділ) ведення Реєстру та Порядок утворення органів (відділів) ведення Реєстру, а також Положення про регіональний орган (відділ) адміністрування Реєстру та Порядок утворення регіональних органів (відділів) адміністрування Реєстру.

3. Кабінет Міністрів України до набрання чинності цим Законом за поданням розпорядника Реєстру затверджує обсяги фінансування видатків на первинне наповнення та первинне уточнення Реєстру.

4. Центральна виборча комісія протягом одного місяця з дня офіційного оприлюднення цього Закону вносить на розгляд Кабінету Міністрів України подання щодо обсягів фінансування видатків на первинне наповнення та первинне уточнення Реєстру.

5. Районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації, міські (міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення), районні у містах ради до набрання чинності цим Законом утворюють органи (відділи) ведення Реєстру.

6. Обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації до набрання чинності цим Законом утворюють регіональні органи (відділи) адміністрування Реєстру.

7. Міністерство закордонних справ України до набрання чинності цим Законом визначає у своєму складі підрозділ, що здійснює повноваження органу ведення Реєстру та органу адміністрування Реєстру стосовно виборців, які проживають (перебувають) за межами України.

Стаття 35. Порядок і строки формування інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру

Розпорядник Реєстру відповідно до законодавства та у порядку і в строки, встановлені Кабінетом Міністрів України, забезпечує:

1) розробку проектно-кошторисної документації та технічного завдання на створення інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру;

2) закупівлю, розробку та налагодження програмних і технічних засобів для створення інформаційно-телекомунікаційної системи та ведення Реєстру;

3) формування телекомунікаційної мережі передавання даних інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру;

4) створення комплексної системи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі Реєстру відповідно до вимог цього та інших законів;

5) навчання персоналу органів Реєстру;

6) комплексне тестування інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру;

7) контроль за введенням в експлуатацію інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру органами ведення Реєстру.

Стаття 36. Порядок первинного формування бази даних Реєстру

1. Первинне формування бази даних Реєстру здійснюється розпорядником Реєстру на етапі введення автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру в експлуатацію відповідно до пункту 7 статті 35 цього Закону шляхом перенесення до бази даних Реєстру персональних даних виборців із загальних списків виборців, сформованих в електронному вигляді відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» за станом на 1 лютого 2006 року. Виборча адреса виборця заноситься до Реєстру на підставі вказаних у загальному списку виборців місця проживання та адреси житла виборця.

2. Відомості, зазначені у пунктах 2 і 3 частини першої статті 7 цього Закону, вносяться до бази даних Реєстру після набрання чинності законом, яким передбачено формування постійних виборчих дільниць.

3. Після первинного формування бази даних Реєстру розпорядник Реєстру забезпечує доступ органів ведення Реєстру до бази даних Реєстру в порядку та в межах, встановлених відповідно до цього Закону.

Стаття 37. Порядок первинного уточнення персональних даних Реєстру

1. Розпорядник Реєстру до завершення первинного формування бази даних Реєстру затверджує Порядок первинного уточнення персональних даних Реєстру та встановлює строки проведення первинного уточнення персональних даних Реєстру. Первинне уточнення Реєстру розпочинається після отримання доступу до бази даних Реєстру всіма органами ведення Реєстру.

2. Первинне уточнення персональних даних Реєстру здійснюється з поєднанням заходів періодичного поновлення персональних даних Реєстру, передбачених статтею 22 цього Закону, та уточнення персональних даних Реєстру, передбачених статтею 23 цього Закону.

3. Повідомлення про проведення уточнення персональних даних Реєстру, яке містить роз'яснення порядку здійснення уточнення та порядку звернення до органу ведення Реєстру щодо отримання відомостей про включення виборця до Реєстру, змісту персональних даних виборця у базі даних Реєстру, усунення невідповідностей та неправильностей у персональних даних Реєстру, публікується розпорядником Реєстру в друкованих засобах масової інформації та оприлюднюється на загальнонаціональних теле- і радіоканалах не рідше одного разу на тиждень протягом періоду уточнення, встановленого розпорядником Реєстру.

4. При проведенні первинного уточнення персональних даних Реєстру розпорядник Реєстру та органи ведення Реєстру у строки, встановлені розпорядником Реєстру, виявляють усі випадки кратного включення виборця до Реєстру (наявності в Реєстрі двох і більше записів з однаковими ідентифікаційними даними). При однакових виборчих адресах зайві записи знищуються органами ведення Реєстру за дорученням розпорядника Реєстру.

5. За наявності різних виборчих адрес при однакових ідентифікаційних персональних даних органи ведення Реєстру з відома розпорядника Реєстру надсилають виборцю за кожною виборчою адресою в межах відповідного району чи міста (району в місті) повідомлення з пропозицією в зазначені строки підтвердити його виборчу адресу та роз'ясненням порядку проведення уточнення та порядку звернення до органу ведення Реєстру. Якщо у встановлені строки відповідь виборця не надійшла, орган ведення Реєстру зберігає запис про виборця за його виборчою адресою, яка відповідає реєстрації його місця проживання відповідно до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні». Інші записи Реєстру стосовно виборця знищуються за дорученням розпорядника Реєстру.

6. У разі якщо на повідомлення, зазначені у частині п'ятій цієї статті, органами ведення Реєстру отримано підтвердження більш як однієї виборчої адреси виборця, органи ведення Реєстру уточнюють особу виборця та реєстрацію його місця проживання й адреси житла виборця шляхом надсилання запиту до відповідних органів Міністерства внутрішніх справ України.

7. У разі виявлення записів, що містять схожі ідентифікаційні персональні дані, які можуть бути варіантами різного написання імені чи помилками при введенні інформації, органи ведення Реєстру за погодженням з розпорядником Реєстру проводять перевірку таких персональних даних із залученням відповідних органів, закладів, установ, організацій, зазначених у статті 22 цього Закону, а при потребі надсилають виборцю (виборцям) повідомлення з пропозицією в зазначені строки уточнити його (їх) персональні дані.

8. Внесення записів до Реєстру, знищення записів Реєстру, внесення змін до персональних даних Реєстру при проведенні первинного уточнення персональних даних Реєстру здійснюються в порядку, встановленому цим Законом.

9. Після завершення первинного уточнення персональних даних Реєстру органи ведення Реєстру в строки, встановлені розпорядником Реєстру, надсилають кожному виборцю, включеному до Реєстру, за його виборчою адресою довідку про включення до Реєстру, передбачену частиною сьомою статті 19 цього Закону.

10. Повідомлення про завершення первинного уточнення персональних даних Реєстру та про надсилання довідок виборцям, включеним до Реєстру, з роз'ясненням порядку звернення до органу ведення Реєстру щодо отримання відомостей про включення виборця до Реєстру, зміст його персональних даних, усунення невідповідностей та неправильностей у персональних даних Реєстру публікується розпорядником Реєстру в загальнодержавних, регіональних та місцевих друкованих засобах масової інформації.

11. Після закінчення первинного уточнення персональних даних Реєстру розпорядник Реєстру встановлює строк першого проведення періодичного поновлення персональних даних Реєстру.

Розділ VII
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 жовтня 2007 року, крім цього пункту, розділу VI «Перехідні положення» та пунктів 4—6 розділу VII «Прикінцеві положення» цього Закону, які набирають чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

а) у статті 212^{6}:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 212^{6}. Здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем»;

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

«Здійснення незаконного доступу до інформації, яка зберігається, обробляється чи передається в інформаційних (автоматизованих) системах»;

доповнити частинами третьою — шостою такого змісту:

«Дія, передбачена частиною першою цієї статті, вчинена стосовно інформаційних (автоматизованих) систем, призначених для зберігання та обробки інформації з обмеженим доступом, —

тягне за собою накладення штрафу від тридцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією програмних або технічних засобів, що використовувалися для незаконного доступу.

Незаконне копіювання інформації, яка зберігається в інформаційних (автоматизованих) системах, у паперовій чи електронній формі —

тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно виготовлених копій баз даних.

Безоплатне незаконне розповсюдження інформації, яка зберігається в інформаційних (автоматизованих) системах, у паперовій чи електронній формі —

тягне за собою накладення штрафу від п'яти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно розповсюджених чи призначених для розповсюдження копій баз даних.

Незаконний збут інформації, яка зберігається в інформаційних (автоматизованих) системах, у паперовій чи електронній формі —

тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно збутих чи призначених для збуту копій баз даних, а також грошей, отриманих від їх продажу»;

б) у статті 212^{7}:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 212^{7}. Порушення порядку ведення Державного реєстру виборців, порядку подання відомостей про виборців до органів Державного реєстру виборців, виборчих комісій, порядку складання та подання списків виборців, списків громадян України, які мають право брати участь у референдумі, та використання таких списків»;

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

«Порушення встановлених законом порядку ведення Державного реєстру виборців, порядку та строків подання відомостей про виборців до органу Державного реєстру виборців, виборчої комісії, порушення порядку складання та подання списку виборців, списку громадян України, які мають право брати участь у референдумі, посадовою особою, на яку законом покладено такий обов'язок»;

в) у статті 212^{8}:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 212^{8}. Порушення права громадянина на ознайомлення з відомостями Державного реєстру виборців, зі списком виборців, списком громадян, які мають право брати участь у референдумі»;

абзац перший викласти в такій редакції:

«Порушення права громадянина на ознайомлення в установленому законом порядку з відомостями Державного реєстру виборців, зі списком виборців, списком громадян, які мають право брати участь у референдумі, а так само відмова у видачі громадянину копії мотивованого рішення про відхилення його скарги (звернення) про внесення змін до відомостей Державного реєстру виборців або запиту щодо відомостей Державного реєстру виборців, про внесення змін до списку виборців, списку громадян, які мають право брати участь у референдумі, або порушення строків видачі копії такого рішення»;

2) у статті 158 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25—26, ст. 131):

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 158. Фальсифікація виборчих документів, документів референдуму чи фальсифікація підсумків голосування, надання неправдивих відомостей до органів Державного реєстру виборців чи фальсифікація відомостей Державного реєстру виборців»;

доповнити частинами дев'ятою — дванадцятою такого змісту:

«9. Умисне надання неправдивих відомостей до органу Державного реєстру виборців —

карається штрафом від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

10. Дія, передбачена частиною дев'ятою цієї статті, вчинена службовою особою з використанням службового становища, а також розпорядження щодо внесення завідомо неправдивих відомостей до бази даних Державного реєстру виборців, видане службовою особою органу Державного реєстру виборців, —

караються штрафом від чотирьохсот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років.

11. Умисне внесення неправдивих відомостей до бази даних Державного реєстру виборців, несанкціоновані дії з інформацією, що міститься у базі даних Державного реєстру виборців, чи інше несанкціоноване втручання у роботу Державного реєстру виборців, вчинене службовою особою, яка має право доступу до цієї інформації, або іншою особою шляхом несанкціонованого доступу до бази даних Державного реєстру виборців, —

караються штрафом від шестисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від двох до п'яти років, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років та з конфіскацією програмних та технічних засобів, за допомогою яких було вчинене несанкціоноване втручання, які є власністю винної особи.

12. Дії, передбачені частинами дев'ятою — одинадцятою цієї статті, що вплинули на результати голосування виборців на виборчій дільниці або у межах виборчого округу, або призвели до неможливості визначити волевиявлення виборців на виборчій дільниці чи у відповідних виборах, а також вчинені за попередньою змовою групою осіб, —

караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до шести років, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від двох до трьох років та з конфіскацією програмних та технічних засобів, за допомогою яких було вчинене несанкціоноване втручання, які є власністю винної особи»;

3) частину другу статті 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170; 2000 р., № 9, ст. 67; 2001 р., № 32, ст. 172; 2003 р., № 24, ст. 159, № 45, ст. 360; 2004 р., № 19, ст. 259, № 23, ст. 323; 2005 р., № 7—8, ст. 162, №№ 17—19, ст. 267; 2006 р., №№ 9—11, ст. 96) доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) здійснення заходів щодо ведення Державного реєстру виборців відповідно до закону»;

4) статтю 25 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20—21, ст. 190; 2001 р., № 31, ст. 149, № 32, ст. 172; 2003 р., № 24, ст. 159; 2004 р., № 10, ст. 103, № 19, ст. 259, № 23, ст. 323; 2005 р., № 7—8, ст. 162, №№ 17—19, ст. 267; 2006 р., №№ 9—11, ст. 96, № 12, ст. 104; 2007 р., №№ 7—8, ст. 66) доповнити пунктом 19 такого змісту:

«19) забезпечує здійснення заходів щодо ведення Державного реєстру виборців відповідно до закону»;

5) у Законі України «Про Центральну виборчу комісію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 36, ст. 448; 2007 р. , №№ 7—8, ст. 66):

а) пункт 8 статті 17 викласти в такій редакції:

«8) є розпорядником Державного реєстру виборців, забезпечує його ведення та функціонування відповідно до закону»;

б) назву розділу V викласти в такій редакції:

«Розділ V
СЕКРЕТАРІАТ КОМІСІЇ
ТА СЛУЖБИ КОМІСІЇ»;

в) у статті 33:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Забезпечення діяльності Комісії»;

частину третю після слів «служби Комісії» доповнити словами «Служби розпорядника Державного реєстру виборців»;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Для забезпечення виконання Комісією функцій розпорядника Державного реєстру виборців утворюється Служба розпорядника Державного реєстру виборців. Положення про Службу, структура і штатний розпис Служби затверджується Комісією за пропозицією Голови Комісії»;

г) частину першу статей 36 та 37 після слів «патронатної служби» доповнити словами «Служби розпорядника Державного реєстру виборців»;

ґ) частину другу статті 37 після слова «Секретаріату» доповнити словами «Служби розпорядника Державного реєстру виборців».

3. Після набрання чинності цим Законом закони України «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» стосовно складання та уточнення списків виборців діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України до набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття, перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

встановити порядок і строки здійснення заходів, передбачених статтею 35 цього Закону, та інших заходів з метою формування, налагодження та введення в дію інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру;

забезпечити утворення відповідних структурних підрозділів у районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністраціях як органів ведення Реєстру та в обласних, міських у містах Києві та Севастополі державних адміністраціях як органів адміністрування Реєстру, а також утворення відповідного структурного підрозділу Міністерства закордонних справ України.

5. Центральній виборчій комісії до набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових та інших актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити підготовку до реалізації заходів, передбачених статтею 35 цього Закону, та інших заходів з метою формування, налагодження та введення в дію інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру відповідно до положень цього та інших законів.

6. Міським (міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення), районним у містах радам до набрання чинності цим Законом утворити передбачені цим Законом органи ведення Реєстру.

Президент України
В. ЮЩЕНКО

м. Київ, 22 лютого 2007 року.
№ 698-V.

Мільйони за ... абревіатуру

Останнім часом рейдерські «рейди» із захоплення ефективно працюючих і тому привабливих промислових підприємств, обленерго, ринків, торгових центрів і т. п. в Україні успішно відпрацьовують за схемами з російських серіалів. З небагатьох ініційованих бізнес-конфліктів за «ласі шматки» власності рейдерство, на думку експертів, переросло в загальнонаціональну проблему, що загрожує економіці України. Арсенал засобів великий: від використання недосконалого законодавства, слабкості та корумпованості судової влади, відсутності належної реакції правоохоронних органів до застосування новітніх технологій. І вже сьогодні є приклади, коли рейдери використовують нові підходи, нові, ще менш затратні технології, успішно захоплюють підприємства за допомогою використання прав на об'єкти інтелектуальної власності. Усе це породжує злочини й беззаконня.

21 березня 2007 р. у залі пленарних засідань відбулися парламентські слухання щодо захисту прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення й правозастосування. Хотілося б, щоб парламентські слухання мали конкретний практичний результат, а не декларативний характер, подібно до багатьох створених антирейдерських державних і громадських структур. Це важливо для того, щоб інтелектуальна власність через рейдерські атаки не стала бичем національної економіки, а отже, і каменем у розвитку підприємств, компаній та багатьох бізнес-структур.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Право на право

Сучасна система охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності загалом склалася. Вона являє собою 11 спеціальних законів, 18 міжнародних договорів, які теж є частиною нашого законодавства. Однак у законах щодо інтелектуальної власності майже не визначений механізм використання (реалізації) таких інтелектуальних прав і неоднозначно виписаний механізм захисту цих прав. Така ситуація, на жаль, призводить на рівні декількох законів до нестиковок норм, до суперечності правових норм та інших юридичних колізій. Саме тому деякі суб'єкти підприємницької діяльності та просто фізичні особи використовують інтелектуальну власність із недобросовісною, свідомо неправомірною метою.

Зважаючи на те, що інтелектуальна власність — це монопольні виключні права, необхідно на законодавчому рівні убезпечити інших суб'єктів правовідносин від недобросовісного використання прав. Така недобросовісність може проявлятися в трудових, партнерських, агентських та інших відносинах між суб'єктами економічних відносин. Схема відома: співробітник підприємства, наприклад, реєструє на себе право на торговельну марку і надалі забороняє своєму роботодавцю використовувати її. Навіть з огляду на наявність права попереднього користування цей співробітник обмежує своїми діями зростання компанії і змушує її зазнавати досить серйозних труднощів як матеріального, так і морального характеру. Або ситуація, коли партнер чи агент реєструє на себе торговельну марку і після цього закриває ринок для колишнього свого колеги.

Ще одним способом для створення великих труднощів конкурентам є тиражування торговельної марки і комерційного найменування. У такому разі одна бізнес-структура з участю зацікавлених осіб створює на ринку інші господарські товариства, навмисно присвоює їм найменування, схожі зі своїм (в основі лежить первинне найменування, наприклад, Х-СП, Х-Варіант, Х-Експерт і т. д.). І за таким само принципом дає у використання свою торговельну марку. Усе надання об'єктів інтелектуальної власності відбувається в позадоговірній формі. Як тільки між засновниками починають виникати конфлікти, материнська компанія виходить із їхнього складу і відразу колишнім своїм партнерам пред'являє «убивчі» вимоги про виплату компенсації або відшкодування збитків за незаконне використання торговельної марки та фірмового найменування.

Адже рейдерство — це захоплення чужої корпоративної власності з використанням ініційованого бізнес-конфлікту. Захоплення відбувається, як правило, шляхом перерозподілу акціонерного капіталу, і найчастіше рейдери пускають у хід сумнівні чи організовані або куплені судові рішення, силові захоплення і погрози, аж до фізичного усунення об'єктів рейдерської атаки. Тому фахівці цього сегмента ринку переконані, що необхідно в законодавчу базу вводити жорсткі обмеження правових можливостей, визначити рамки їхньої реалізації або правила добросовісного використання виключних прав на інтелектуальну власність, і порушення цих правил слід розглядати як одну з основних обставин ліквідації охоронного документа на об'єкт інтелектуальної власності — адже це встановлена й визнана монополія визначеної особи або кола осіб, які цим правом можуть користуватися як дубиною в руках бандита із широкої дороги. Якщо це питання не врегулювати, недобросовісні процеси триватимуть і далі.

Атака на конкурента

Наш регіон завжди виділявся серед міст України, не дарма ж кажуть, що Дніпропетровськ не перше місто в державі, але і не друге. Його внутрішнє бізнес-середовище весь час це підтверджує, на жаль, і негативною практикою. Ми хочемо показати один із найяскравіших, на наш погляд, прикладів рейдерства з використанням права інтелектуальної власності, що фахівці в цій сфері та громадськість спостерігають саме тут.

Вже більше трьох років страхова компанія «ФОРТ» (раніше СК «ДАСК-СП») захищає свою честь і ділову репутацію від зазіхань із боку страхової компанії «ДАСК» з іноземними інвестиціями» (ЗАТ СК «ДАСК» з ІІ). Рятуючись від нападок, «ФОРТу» довелося на собі відчути все різноманіття засобів, що використовувалися для досягнення мети, аж до зовсім нових підходів, які ґрунтувалися на численних судових позовах щодо, як вважає «ФОРТ», підготовлених, заздалегідь спланованих, спеціально створених ситуацій. Страхова компанія «ДАСК» з ІІ одержала свідоцтво на знак для товарів та послуг «ДАСК» під № 8857, видане їй 31.10.1997 р., а також свідоцтво ВП № 252 про державну реєстрацію виключної правомірності на так званий витвір «Закрите акціонерне товариство страхова компанія «ДАСК» з іноземними інвестиціями», видане Державним агентством України з авторських і суміжних прав, та розіграла варіант із тиражуванням своєї торговельної марки і свого найменування.

У серпні 2000 року з ініціативи президента-голови правління СК «ДАСК» з ІІ і з його особистою участю було створено чергову компанію ЗАТ СК «ДАСК-СП». Як пізніше дійшли висновку в СК «ФОРТ», нова страхова компанія, наймовірніше, потрібна була лише для того, щоб включити її у сферу свого впливу як «васала», колонію або другорядну підсобну структуру. Це підтверджує той факт, що у процесі заснування нової компанії ініціатори й словом не обмовились про існування свідоцтва на так званий авторський витвір — назву ЗАТ СК «ДАСК» з ІІ, і свідоцтва на торговельну марку. Протягом декількох років спільної діяльності материнська компанія (ЗАТ СК «ДАСК» з ІІ) не розглядала створену структуру як конкурента, чия діяльність могла спричинити змішування сприйняття двох компаній у потенційного споживача.

Тоді цей «творчий» процес був вигідний керівництву страхової компанії «ДАСК» з ІІ, тому що відбувалося тиражування найменувань і знаків перед споживачем (ДАСК-Жизнь, ДАСК-СП, ДАСК-Павлоград, ДАСК Плюс) для нібито рекламування діяльності широко розгалуженої мережі страхових підрозділів. А насправді, за висновками експертів, просто підсилювався імідж торговельної марки «ДАСК». Засновником і президентом цих та інших страхових компаній, об'єднаних у страховій групі «ДАСК» (яка не є юридичною особою!), був дніпропетровський бізнесмен Станіслав Сироватко.

Однак незабаром акціонери самостійної «ДАСК-СП» встановили, що створена на їхні кошти компанія є лише «грошовим донором» для «ДАСК» з ІІ. У цьому фінансовому діалозі ще між партнерами «опір», який чинився «ДАСК-СП», переважно виявлявся в прагненні до чесного, порядного і паритетного співробітництва на страховому ринку. Це була перша іскра майбутньої пожежі. Вона спалахнула, коли «ДАСК-СП» обійшла свого «родителя» у конкурсі, організованому Держспоживстандартом України, де завоювала статус страхової компанії першого рівня. Перемога дала змогу їй стати однією з основних компаній в Україні з упровадження добровільного страхування відповідальності виробника (постачальника, виконавця) за якість виробленої (поставленої) продукції (товарів, послуг) перед споживачами. Природно, що таке не прощається. «Скривджений» розсилає листи, мовляв, «ДАСК-СП» матиме труднощі в страховій діяльності, бо проти неї подано судові позови про примусове перейменування.

Рейдерський пасьянс

Бачачи назрівання конфлікту, «ДАСК-СП» виносить питання про мирне врегулювання ситуації, що склалася. У процесі переговорів після пред'явлення ультиматуму про зміну назви ЗАТ СК «ДАСК-СП» сторони підписали низку угод про відмову від претензій стосовно господарсько-фінансової діяльності та використання найменування (слова-абревіатури) «ДАСК». В СК «ФОРТ» не виключають, що це був важливий тактичний хід, щоб приспати пильність компанії, бо через кілька місяців СК «ДАСК» з ІІ подає позови про відшкодування надуманих збитків, завданих порушенням авторського права на суму більш як 10 мільйонів грн. Та ще й про компенсацію моральних збитків у розмірі 200 тисяч грн.! Цього здалося замало — і було викинуто ще один козир — позов про відшкодування збитків за нібито незаконне використання торговельної марки «ДАСК» на рекламному щиті на суму 244 тис. грн. і відшкодування моральних збитків на суму 200 тис.. Метою цих позовів, що поклали початок нескінченним судовим слуханням, апеляціям і касаціям із боку позивача, на думку «ФОРТу», було бажання не довести порушення свого права на слово-абревіатуру «ДАСК», а домогтися того, щоб «жертва» втратила здатність до самостійного становлення й розвитку. Численні висновки судово-економічних експертиз провідних українських інститутів (проведених, до речі, за замовленням позивача в судовому порядку) неодноразово вказували на недобросовісність позивача, на необґрунтованість позовних вимог і взагалі на відсутність доказів якихось правопорушень. Войовничому позивачеві хотілося за всяку ціну одержати будь-яке для нього позитивне судове рішення, щоб «законно» проковтнути свого вчорашнього компаньйона, а сьогодні — конкурента. Але зрештою суди всіх інстанцій і Верховний Суд України, уважно розібравшись у ситуації, що склалася, відмовили в позовних домаганнях, зазначивши, що діяльність ЗАТ СК «ДАСК-СП» не могла завдати ні матеріальних, ні моральних збитків СК «ДАСК» з ІІ.

Крім того, суди ліквідували авторське право на назву компанії «Закрите акціонерне товариство страхова компанія «ДАСК» з іноземними інвестиціями», що було в позивача, цілком правильно визнавши його неправомірним із дати видачі. Судами всіх інстанцій також виявлено, що рекламний щит, виготовлений і встановлений за кошти СК «ДАСК-СП», ніколи не містив реклами цієї компанії, а протягом 6 років рекламував виключно СК «ДАСК» з ІІ.

Ось так канули у Лету жадані 10 (!!) мільйонів та інші морально-аморальні претензії у кілька сотень тисяч гривень.

Наведений приклад ілюструє, як використання виключних прав інтелектуальної власності може призвести до виникнення великих проблем у компанії. І стає зовсім неважливо, на якому сегменті ринку представлена компанія, які її розміри і ділова репутація, адже зацікавлена особа, котра має право на об'єкт інтелектуальної власності, за певної стратегії і тактики може як мінімум фінансово спустошити конкурента і як максимум повністю його знищити. У дніпропетровському випадку це не вдалося тому, що фахівці СК «ФОРТ» із фахівцями у галузі права, економіки та управління інтелектуальної власності з експертно-аналітичного центру «Інтелектуальний капітал» кваліфіковано, зі знанням справи, грамотно визначили стратегію оборони та зберегли й компанію, і напрацьовану ділову репутацію.

Ось тому, інтегруючи до СОТ, Європейського союзу, українським підприємцям необхідно бути готовими до відбиття численних можливих атак професійних рейдерів не тільки України, але і Європи, які вже давно використовують інструментарій інтелектуальної власності у завданні економічних складнощів конкурентам для їх імовірного подальшого захоплення, ліквідації та поглинення. Законодавці повинні в нормативно-правових актах чітко прописати механізм реалізації прав інтелектуальної власності та рамки, які б визначали добросовісність і недобросовісність користування цими виключними монопольними правами, тим самим закривши «щілини» для агресивних підприємців і рейдерів, сформувавши надійний та обґрунтований правовий заслін за міжнародними стандартами, який захищає добросовісного національного виробника від багатоликих рейдерських пасьянсів.

Михайло СКОРИК.
Дніпропетровськ.

P. S. У серпні минулого року в ЗМІ України повідомлялося про зникнення голови спостережної ради страхової компанії «ФОРТ», народного депутата першого скликання Миколи Омельченка. За словами деяких представників політичних сил і громадськості регіону, які особисто знайомі з Миколою Григоровичем, ясно, що в нього і страхової компанії «ФОРТ» непорозумінь, а тим більше конфліктів немає. Як з'ясувалося пізніше, це зникнення було організоване правоохоронними органами для розкриття замаху, що готується на його життя. На сьогодні порушено кримінальну справу, яка розслідується в УМВС України м. Києва. Колишній міністр МВС формально відписався, що хід розслідування поставлено на контроль у його відомстві.

Незважаючи на те, що факт злочинного посягання встановлено, найманців заарештовано, пройшло вже більше півроку, а замовник ще гуляє на волі. Вочевидь, і тут присутній якийсь прихований механізм, котрий стримує процес подальшого розслідування. Сподіваємося, що новий міністр розкриє ці таємні пружини. Тим більше, що Василь Цушко, виступаючи на пленарному засіданні Верховної Ради України зі звітом, заявив, що основним завданням у діяльності міліції є захист конституційних прав і свобод громадян від злочинних зазіхань, миттєве й ефективне реагування на звернення громадян і притягнення винних до відповідальності. Чи підтвердяться його слова конкретними правоохоронними діями, включаючи й розглянуту нами ситуацію? Хотілося б вірити в справедливість.

Чернівецька фабрика «Мальва» — один із найбільших в Україні виробників панчішних виробів — оголошена банкрутом *(Укрінформ)*

Ощадбанк отримав перший транш для компенсаційних виплат від знецінення грошових вкладів Ощадбанку СРСР

АК «Київенерго» почала вимикати рубильники

До кінця березня значну частину неплатників від'єднають від електро- й теплопостачання

■ **ТАРИФИ**

АК «Київенерго» взялася відключати підприємства і городян від енергопостачання за борги. У березні щодня знеструмлювали до півтисячі споживачів. Прокоментувати ситуацію я попросив директора самостійного відокремленого підрозділу «Енергозбут» АК «Київенерго» Наталію КАНАРСЬКУ (на знімку).

Дві сторони боргової медалі

— Наталіє Володимирівно, схоже, найгірші прогнози щодо платіжної кризи починають справджуватися...

— Я оптимістка і вважаю, що до цього не дійде. Хоча маєте рацію: ми, як то кажуть, уже стоїмо на порозі цієї кризи. Щомісячний приріст заборгованості за спожиту електроенергію районних комунальних підприємств уже вимірюється сотнями тисяч гривень, міського КП УЖГ — трьома мільйонами. На початку березня заборгованість останнього перед АК «Київенерго» становила 56 мільйонів гривень. Зрозуміло, що відсутність платежів від комунальних підприємств позбавляє нашу компанію коштів на придбання природного газу для наших ТЕЦ і котелень, на купівлю електроенергії на оптовому ринку. Там, як ви знаєте, 100-відсоткова подекадна оплата не підлягає оскарженню.

Багатомільйонні кредити, які ми беремо для того, щоб не зупиняти потужності, вже не рятують, бо в заставі у банків перебувають фактично всі активи компанії. І ми змушені миритися з тим, наприклад, що нам знижують тиск постачальники природного газу.

— Причини погіршення платіжної дисципліни, кажуть, здебільшого лежать не в економічній площині. Це правда?

— Гадаю, що так. Про тарифну війну у столиці не чув хіба що глухий, але розпалювали її й підігрівали здебільшого політики. Як наслідок, ціни на газ, на якому зав'язаний увесь енергетичний потенціал столиці, зросли втричі, а тарифи на теплову енергію та гаряче водопостачання — в 1,8 разу. Тарифи перестали компенсувати витрати компанії, яка до того ж змушена зважати на реалії суперечливої політики міської влади. Скажімо, я не розумію, чому ми поставляємо електроенергію електротранспорту за тарифом для населення, не маючи компенсації різниці у вартості закупленої електроенергії та відпущеної за заниженими цінами. Те саме стосується і відомчого житла...

Є й інший бік боргової медалі. Згадайте, скільки зусиль докладається для того, щоб прийняти своєчасно в парламенті держбюджет. Але до сьогодні чимало бюджетних організацій не мають кошторисів, за якими фінансуються видатки на споживання електроенергії. Можливо, чекали на внесення змін до держбюджету, можливо... Але знаєте, енергоресурси це той самий хліб, який ми споживаємо щоденно, тож платити за них треба, як і за хліб. А якщо наше бюджетне фінансування, м'яко кажучи, неадекватне фактичним показникам, то це веде до фінансових втрат компанії. Якщо механізм надання компенсацій за застосування пільгових тарифів не працює, то це, треба визнати усім політикам, дорога до платіжної кризи. Я переконана: те, що добре для політики, не завжди сприяє економіці...

— Найбільшим вашим дебітором залишається ВАТ «АК Київводоканал»...

— Ще б пак! Заборгованість цього споживача сягнула 209 мільйонів гривень. Станом на 1 березня спожили електроенергії на 120,01 мільйона гривень, сплатили — 88,5 мільйона гривень. Знаєте, торік у Запоріжжі та Дніпропетровську «Водоканали» зупиняли за набагато скромніші неплатежі проти тих, що у нас. За 2006 рік приріст заборгованості «Київводоканалу» становив 32 мільйони гривень. На всій території країни столичний «Водоканал» має найнижчий відсоток оплати спожитої електроенергії. Тому цього року ми налаштовані рішучіше. Інакше ми не встоїмо перед загрозою системної платіжної кризи.

— Тим паче що НКРЕ розглядає можливість подальшого підвищення тарифів на електроенергію, у тім числі й для населення...

Багаті також плачуть...

— Про це нам відомо. Можливо, введуть двоставкові тарифи, працюють над цим доволі інтенсивно. Знаєте, ми добре розуміємо, який значний вплив на рівень оплати житлово-комунальних послуг населенням справив психологічний чинник на рубежі минулого і цього року. Але всі бачили, як бідні не плачуть, а багаті прибідняються. Скажімо, знеструмлювали квартиру одного злісного споживача, котрий казав, що має маленьку дитину. За годину він погасив 2800 гривень боргу. Або постійні неплатники, будівельники елітних будинків, як-от ПБК «Схід» по проспекту Визволителів, ДП «Кузня» — по Старосільській, ПК «Промбуд» — по вулиці Академіка Булаховського, котрі завдають неабияких збитків. Щодобово у столиці споживається електричної та теплової енергії на 14—15 мільйонів гривень, а надходження від споживачів станом на 16 березня становили лише 6 мільйонів гривень. Борг тільки за першу половину березня становив 120 мільйонів гривень. От ми й вирішили перейти до найсуворіших заходів — відключати, відключати і відключати боржників. Для цього ми закупили достатньо технічних приладів, які дають змогу ізолювати від загальної мережі струму окрему квартиру, окремо взяте підприємство, які не бажають оплачувати рахунки.

— А як щодо мирових угод?

— Будь ласка. Ми готові до реструктуризації боргів, якщо матимемо стовідсоткову проплату поточних рахунків за електроенергію. Власне, наша компанія це неодноразово пропонувала багатьом споживачам і органам влади. Але відгуків, на жаль, дуже мало. Ми готові розглядати будь-які пропозиції щодо погашення заборгованості, аби вони тільки не суперечили чинному законодавству...

— А в якому разі можуть суперечити?

— Коли за товар пропонують не гроші, а хортенят. І як у такому разі розраховуватися за електроенергію з ДП «Енергоринок»? Адже компанія може отримати лише ті обсяги електроенергії з ринку, за які вона сплатила гроші. Тому поряд з неплатниками можуть страждати і чесні платники. Ринок є ринок — від цього не втечеш. Щоправда, як на мене, поза нашою волею існує ще якась планетарна справедливість. Біблійна заповідь «не вкради!» діє безвідмовно і всюди. Десятки разів спостерігала за тим, як, пошкодувавши двісті гривень, багата людина одразу втрачає кілька тисяч. Не заплатив, приміром, по якомусь рахунку — і раптом розбив своє авто. І навпаки: тому, хто платить, повертається сторицею. Не усміхайтеся, я в це вірю.

Записав Сергій ВЛАД.

Блиск і злидні

Кожну третю тонну вугілля в Донецькій області видобувають на недержавних підприємствах

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША (з архіву «Голоса України»).

Капіталізм під землею

Знаєте, в якому місті найвища в Донецькій області зарплата? Зовсім не в обласному центрі. І навіть не в Маріуполі, де три потужні підприємства — два металургійні та одне машинобудівне — відчайдушно конкурують між собою, борючись за «робочі руки». За інформацією, що її надала «Голосу України» провідний аналітик обласного управління статистики Лариса Гонтар, найвищий в області рівень середньої зарплати, за підсумками минулого року, зафіксовано в Красноармійську — 1854 гривні. Для порівняння: загалом по області цей показник торік становив 1202 гривні.

Лідерство зазначеного міста пояснюється просто: на території Красноармійська працюють дві великі шахти, зокрема ВАТ «Вугільна компанія «Шахта Красноармійська-Західна №1», одне з перших приватизованих вугільних підприємств. Середньомісячна зарплата в 2006-му тут становила 3203 гривні. Ще одне місто, яке вибивається із загального ряду із середньою зарплатою в 1648 гривень, — Кіровськ. І тут пояснення таке саме: роботою забезпечує недержавна шахта ВАТ «Комсомолець Донбасу».

«Красноармійська-Західна №1» входить до групи «Концерн «Енерго», якій належать, зокрема, Донецький металургійний та Ясинівський коксохімічний заводи. «Комсомолець Донбасу» представляє енергетичне крило бізнесу компанії «Систем Кепітал Менеджмент» — разом із об'єднанням «Павлоградвугілля» та генеруючими підприємствами «Східенерго» та «Техремпостачання». Один із секретів успішності приватизації обох шахт — в їхньому входженні до вертикально інтегрованих структур, до ланцюжків «вугілля — кокс — метал» чи «вугілля — електроенергія». Це дає змогу власникам шахт торгувати не сировиною, а кінцевим продуктом, що вигідніше.

Інша особливість — у більшій, порівняно з державними підприємствами, інтенсивності праці (в радянські часи це назвали б «капіталістичною експлуатацією») та меншій собівартості палива. Наприклад, продуктивність праці робітника із видобутку вугілля на «Красноармійській-Західній №1» становить 93,2 тонни — учетверо більше, ніж у середньому по шахтах Донецької області. Натомість собівартість тонни товарної продукції на зазначеному підприємстві становить 156 гривень — удвічі менше, ніж у середньому по області. Великі приватні шахти спростовують думку про те, що вугледобувна галузь не може прожити без державних дотацій. Не маючи бюджетної підтримки, ці підприємства за власні кошти (чи кошти інвесторів) готують, зокрема, і фронт робіт на майбутні роки.

Серед вугільних підприємств, не підпорядкованих Мінвуглепрому, окремо варто виділити орендне підприємство «Шахта імені Засядька», де продуктивність праці вдвічі вища за середню в області. За роки роботи на оренді частка власності трудового колективу досягла 80 відсотків. Триває підготовка до акціонування шахти: колектив має намір викупити державний пакет. Якщо це станеться, шахта імені Засядька буде першим у галузі вугільним «народним підприємством».

Особливість, яка вирізняє недержавні шахти, — вміння рахувати гроші. Один промовистий приклад, відомий у вугільних колах. Коли шахти закуповують вугледобувне і прохідницьке обладнання за бюджетні кошти, переможцем тендерів зазвичай виступає виробник А. (назвемо його так) — у нього ціни найнижчі. А ті вугільні підприємства, які витрачають на обладнання власні кошти, здебільшого цікавляться продукцією вітчизняних виробників Б. і В. або іноземних компаній. Ця продукція дорожча, але більш потужна і надійна. Крім того, приватні власники дуже вимогливі до підрядників і передбачають у договорах суворі санкції за зрив термінів чи неякісну роботу. Практика приписок обсягів виконаних робіт тут не пройде. Такі ось «гримаси капіталізму».

Наостанок — красномовна цифра: лише три вугільні підприємства — шахта імені Засядька, «Комсомолець Донбасу» та «Красноармійська-Західна №1» — торік видобули понад 13 мільйонів тонн палива. А вся Донецька область — 36 мільйонів тонн. При цьому недержавні шахти не отримують жодної копійки із бюджету на свої потреби.

Копанки «в законі»

Це друга форма приватних вугільних підприємств, зосереджених здебільшого навколо Тореза, Сніжного та Шахтарська. Пласти, які тут розробляються, малоцікаві державним шахтам. Зате це чудовий простір для ініціативи (кримінальної в тому числі). Масштаби нелегального видобутку досягли піку наприкінці 90-х — початку 2000 років. Цього самого часу почали з'являтися перші приватні вугільні підприємства. Вони допрацьовують запаси

Великі приватні шахти спростовують думку про те, що вугледобувна галузь не може прожити без державних дотацій

Ми — суспільство споживачів

Значна частина населення розчарувалась у владі й можливостях впливати на неї з метою покращення життя, поринувши у сферу розв'язання проблем власного виживання. Кризу довіри до влади зумовлює її неспроможність забезпечити добробут населення у новому вимірі. Не як індивідуального виживання за принципом «моя хата скраю», а як гармонійного співжиття за принципом «моя хата в центрі світу, її усі бачать, вона залежить від світу, і світ від неї залежить». Добробут — це хотіти добра і для себе, і для своїх дітей, і для ближнього, і для своєї країни, і для інших країн. Не маючи змоги самостійно просуватися в цьому напрямку, багато з нас доручають це владі, перетворюючись на споживачів.

Кадрова підготовка стимулює безробіття

Ми стоїмо на порозі історичної необхідності побудови економіки знань — принципово нової формації розвитку. В економіці знань на перше місце виступає інтелектуальний ресурс нації — інтелект конкретної людини, її знання, вроджені задатки й набуті навички. Держава повинна побачити переваги людського потенціалу — знань, інтелектуальної власності, ідей — перед нафтою, газом, металом і нерухомістю: на відміну від природних копалин людський потенціал має властивість накопичуватися.

Влада повинна цілеспрямовано й наполегливо вчитися не керувати, а, як справжній суб'єкт ринку, реагувати на попит і потреби громадян. З огляду на це чинна система освіти й кадрової підготовки неефективна: працездатним людям держава надає лише фінансову допомогу на утримання, а не на нові знання й навички, за допомогою яких вони могли б заробити собі на життя. Чинна система фактично стимулює безробіття, підтримуючи безробітних, а не тих, хто хоче й може бути самозайнятим, прагне започаткувати власну підприємницьку справу. Нині вигідніше бути безробітним, аніж працювати у сфері підприємництва, наштовхуючись на численні перешкоди й ризики.

Наприклад, Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування від безробіття оперує істотними фінансовими ресурсами, які просто пасивно виділяються на матеріальне забезпечення й соціальні послуги. Водночас цей Фонд, згідно з чинним законодавством, має право навчати лише безробітних і не може здійснювати важливу й притаманну владі превентивну політику, запобігаючи потенційному безробіттю. У своїй боротьбі з безробіттям він дає рибу, а не вчить користуватися вудилищем. Як наслідок, маємо суспільство споживання. У більшості розвинених країн безробітна людина, яка відкриває власну справу, отримує всю суму допомоги по безробіттю на максимально можливий термін. Особливо широко це практикують у Франції, де 1992 року за рахунок коштів держстрахування по безробіттю було організовано 50 тисяч малих підприємств, здебільшого у сфері послуг.

Сьогодні розробкою і формуванням держзамовлення на підготовку спеціалістів займається Міністерство освіти і науки. Тож маємо тенденцію, за якої система національної освіти за державні кошти (за рахунок результатів праці цілого суспільства) продукує фахівців, які в принципі не можуть (або не зможуть) працевлаштуватися через незначний або відсутній попит на ці спеціальності. Наприклад, у Львові єдиний в Україні навчальний заклад, який раніше готував спеціалістів для Львівського автомобільного заводу, тепер лише за три місяці випускає аудиторів-міжнародників. У Києві за наявності тисячі незаповнених вакансій малярів, слюсарів, столярів тощо продовжуємо говорити про створення нових робочих місць. Міністерство освіти і науки має фахово прогнозувати попит на ринку праці у короткостроковій і довгостроковій перспективах, уже сьогодні за бюджетні кошти розпочинати підготовку фахівців, котрі затребувані будуть на ринку праці завтра-післязавтра. Економічно ефективне держзамовлення на підготовку профкадрів має стати одним із пріоритетних напрямів державної соціально-економічної політики.

Звільнити людину від ганебних пут бідності й нереалізованості можна лише шляхом підвищення рівня самозайнятості населення, без чого неможливе існування середнього класу. А його розвиток і є основою суспільного добробуту.

Мікрокредитування — метод боротьби з бідністю

Бідності не можна запобігти, виплачуючи соціальні видатки. Найефективнішим методом боротьби з бідністю, забезпечення зайнятості населення у світі вважається мікрокредитування. З огляду на його соціально-економічну значимість для суспільного розвитку 2005 рік проголосили Міжнародним роком мікрокредитування. На жаль, влада, незважаючи на проєвропейські амбіції, обійшла увагою світові тенденції, і Україна в цьому процесі знову залишилася на узбіччі. Але впроваджувати систему мікрокредитування ми не квапимося. Ані політичних намірів, ані загальноорганізаційної та підготовчої роботи (наприклад, на рівні спеціалізованої робочої групи, міжвідомчої комісії, оргкомітету тощо).

Найповніше економічна демократія втілюється у секторі малого бізнесу, де кожна людина, яка може й хоче працювати, має необмежені потенційні можливості творчої самореалізації. Саме малий бізнес у розвинених демократичних країнах формує значну частину ВВП і створює левову частку робочих місць. Фінансово-кредитна підтримка малого підприємництва є однією з класичних і обов'язкових форм реалізації соціально-економічної політики, бо дає змогу розв'язувати чимало суспільних проблем, найголовніша з яких — соціальна бідність. Але непроста процедура прийняття банками рішень про надання кредиту фатально обмежує можливості розвитку для малого бізнесу. Єдиний вихід — створення нової правової форми — небанківського мікрокредитування малого бізнесу. Однак воно потребує передусім правового врегулювання, адже чинне законодавство практично не передбачає небанківського кредитування — немає відповідного регуляторного акта на рівні закону. Ще в листопаді 2000-го на розгляд до Верховної Ради подали проект закону України «Про мікрокредитування суб'єктів малого підприємництва спеціалізованими установами», проте його, на жаль, так і не прийняли. Парламент уже шість років поспіль не може осягнути соціально-економічної значущості мікрокредитування.

Аналітичним центром «Академія» підготовлено проект заходів з удосконалення державної фінансової підтримки малого й середнього бізнесу. Він включає різні напрями роботи — удосконалення відносин «банк-клієнт», освітню програму, реформування регуляторних документів Нацбанку для стимулювання банківських установ до кредитування малого бізнесу, адаптацію міжнародного досвіду і т. д. Ці заходи ми подавали на розгляд і урядові Ю. Тимошенко, і урядові Ю. Єханурова, але вони виявилися нікому не потрібними. Держава, нехтуючи уроки світової практики, самоусунулася від розв'язання цієї проблеми, поклавшись на стихійний розвиток кредитних відносин і процесів. Пішла в небуття гарна ідея створення в Україні банку другого рівня —Державного банку реконструкції і розвитку, що мав би стати інститутом довгострокового рефінансування комерційних банків для підтримки суб'єктів малого й середнього бізнесу, особливо у сфері інновацій та в секторах, що мають пріоритетне значення для структурного оновлення й підвищення конкурентоспроможності національної економіки.

Національна ідея — як принцип існування нації

За результатами соціологічного опитування, проведеного на початку цього року в 24 областях і АР Крим компанією Research @ Branding Group (опитано 2041 особу), 38% респондентів не змогли висловити своє бачення національної ідеї. 65% опитаних вважає, що в нашій державі національна ідея досі не сформована, а її наявність підтверджує лише 10% респондентів. Показово, що лише 2% опитаних пов'язує українську національну ідею з владою народу, 3% — з економічним розвитком країни, 4% — з підвищенням рівня життя, 5% — зі свободою, стабільністю і достойним існуванням. 13% респондентів вважає, що головною ідеєю має стати об'єднання країни, народу і влади.

Але, як на мене, не треба шукати якусь іншу національну ідею, окрім тієї, що існує й без того. Вона не йде згори до низу (від політиків до народу), а народжується із життя. Тому нам варто говорити не про те, що має бути національною ідеєю, а про те, що нею і без того є. Нам не личить вигадувати щось на кшталт «американської мрії», виключаючи національний чинник, адже добробут власного народу, чи то українця, чи єврея, чи молдаванина, чи турка, які живуть в Україні, більше заслуговує на увагу, аніж європейський напрямок України та ін. Доки ми акцентуватимемо увагу на національному чинникові, решта етнічних груп не буде задіяна в побудові спільного для всіх дому. Нам не треба так само ставити за мету зовнішньополітичну інтеграцію в Європу, а слід будувати європейський дім у себе. Тільки підвищення реальних доходів населення могло б гарантувати українцеві впевненість у завтрашньому дні. Я переконана, що ідея добробуту й процвітання українського народу — це та цінність, яка об'єднає наше суспільство і презентує Україну у світі як самобутню державу з великим народом.

Олександра КУЖЕЛЬ,
президент Незалежного аналітичного центру «Академія».

«чорного золота»

закритих або нерентабельних шахт і дають роботу колишнім гірникам. Адже, наприклад, у Сніжному із 11 державних шахт закрилися 9.

Шахта «Воскресенська» у цьому місті створювалася як інвестиційний проект у рамках Закону України «Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області». На шахту часто привозили делегації, які могли на власні очі переконатися: складні геологічні умови, які завадили свого часу великому підприємству добрати всі запаси палива, виявилися «по зубах» невеликій приватній шахті. Тут працювали близько півтисячі гірників, які піднімали на-гора до 12 тисяч тонн вугілля на місяць. Шахта регулярно і вчасно розплачувалася із працівниками та бюджетом. Однак сьогодні слава «Воскресенської» померкла: власник змінився, почалися складні геологічні умови, припинився видобуток вугілля. Колективу заборгували близько 1,5 мільйона гривень зарплати.

— Єдина приватна шахта в нашому місті, яка нормально почувається, утворена на базі ліквідованої шахти «Юніон», — розповідає заступник міського голови Сніжного Олена Петрухіна. — Вони виплачують гроші вчасно, і перспектива у підприємства є. Щоправда, ми маємо до них претензії з рівня заробітної плати: він нижчий, ніж на державних шахтах. Інші приватні шахти накопичують борги. Щодо «Воскресенської», то вона опинилася в складній ситуації після того, як було скасовано пільги для територій пріоритетного розвитку. Це завдало великої шкоди нашому місту. Адже не можна порівнювати обласний центр чи столицю і невелике шахтарське місто.

Законослухняним інвесторам у міськвиконкомі раді. Приватні вугільні підприємства — гарна альтернатива державним. Кілька фірм сьогодні будують на території Сніжного нові шахти. «Але чи будуть вони успішні, важко сказати, — зазначає Олена Петрухіна. — У них поки що ані вугілля, ані кольорових. Але добре хоча б те, що вони оформлюють усі документи, а не розробляють надра бандитським способом».

У 2003—2005 роках обласна рада десятки разів давала дозвіл на розробку копалин фірмам, які планували видобувати вугілля. Нині кількість охочих вести такий бізнес зменшилася: щоб працювати легально, треба пройти безліч інстанцій. А доходність такого виду діяльності не дуже висока.

— Моя особиста позиція: я ці шахти легалізував би всі до єдиної, — заявив голова комісії Донецької обласної ради з питань екології, землі та природних ресурсів Микола Загоруйко. — Але чому багато копанок працюють за межами законодавства? Вони не можуть офіційно оформитися. У них там працюють тричотири особи. Кум, сват, діти дорослі... Теоретично вони повинні укладати трудову угоду, сплачувати до Пенсійного фонду. Вони готові за це платити. Але завдання держави — не просто створити правила гри, а й викупити у таких шахт вугілля. І дати мінімальну ціну. У нас у цьому питанні законодавчий провал. Люди працюють нелегально і не можуть офіційно продати вугілля. Значить, вони продають його перекупникам, за копійки. Звідси і борги у зарплаті, багато в чому штучно створені.

Торік малі недержавні підприємства вугільної галузі в області видобули 760 тисяч тонн енергетичного палива. Цю цифру цілком можна порівняти із обсягом таких вугільних об'єднань, як «Торезантрацит» чи «Сніжнеантрацит».

«Це не будівництво комунізму. У держави просто немає іншого виходу»

Є два варіанти проектів приватизації підприємств вугільної галузі. Перший — міністерський, другий розроблено у Донецьку силами вчених низки галузевих інститутів та фахівцями облдержадміністрації. Основна ідея донецького варіанта така: вкладаючи державні кошти в перспективні підприємства, зробити їх інвестиційно привабливими і випустити на ринок, підготувавши до приватизації.

— Аналіз стану вугільної промисловості за останні кілька років свідчить: що більше вкладається бюджетних коштів, то галузь працює гірше, — каже голова облдержадміністрації Володимир Логвиненко. — За прогнозами на цей рік ми знижуємо обсяг видобутку на 6 відсотків. Водночас збільшуємо обсяг бюджетного фінансування в 1,4 разу. Надходження бюджетних коштів на одну тонну видобутку на підприємствах області зросло з 55 до 82 гривень за тонну, або в 1,5 разу. А собівартість вугілля при цьому збільшилася вдвічі.

На думку керівника області, вугільні підприємства, які залишаються у державній власності, не зацікавлені в ефективній роботі. «Є шахти, які видобувають 100—200 тонн на добу і мають дві тисячі працюючих. Кошти на зарплату надходять із держбюджету. Люди не зацікавлені поліпшувати роботу. Настав час, нараховували зарплату — і він її отримав».

Автори проекту розділили шахти на чотири групи: перша — перспективні, друга — потенційно перспективні, третя — такі, які не мають глобальної перспективи, але повинні допрацювати свої запаси. До четвертої групи потрапили шахти, які потребують реконструкції, тимчасової консервації або негайної ліквідації. Найпривабливішими для потенційних власників будуть, мабуть, підприємства із першої групи. Серед них: шахти «Трудівська», «Південнодонбаська №1» та «Південнодонбаська №3», імені Бажанова, «Шахтарська-Глибока», «Краснолиманська», імені Стаханова — всього 21 підприємство.

Для підвищення ефективності роботи шахт, які видобувають енергетичне вугілля, пропонується створити вертикально інтегровану державну компанію у складі шахт та електростанцій. Що стосується коксівного вугілля, то в приватизації таких підприємств зацікавлені металурги. Для тих шахт, де період окупності інвестицій становитиме не більш як 5—6 років, пропонується продавати великі пакети акцій на комерційних конкурсах. Для інших — продавати підприємства цілісними майновими комплексами шляхом проведення некомерційних конкурсів бізнес-проектів.

Після реалізації запропонованих заходів обсяг державних коштів на підтримку вугільної галузі повинен скоротитися, вважають в облдержадміністрації. «У нас достатньо соціальних напрямів, які потребують вільних грошей», — пояснив В. Логвиненко. А на запитання, чи не наштовхнеться програма, яка обіцяє ледь не «будівництво комунізму» у вугільній галузі, на спротив чиновників і самих шахтарів, керівник області відповів: «Це не будівництво комунізму. У держави просто немає іншого виходу».

Ліна КУЦ.
Донецька область.

У Тбілісі тривають Дні культури Києва

Аграрії Полтавщини внаслідок нестачі власної техніки залучили на посівну 400 додаткових тракторів

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Заковані в тендер

Депутати Запорізької міськради звернулися до Верховної Ради України з проханням навести порядок на ринку тендерних закупівель і внести зміни в чинне законодавство. На їхню думку, те, що організатори тендерів «підсовують» бюджетним установам та організаціям кота в мішку — ще півбіди. Справжня біда полягає в тому, що за участь у торгах доводиться викладати чималі гроші. А будь-які намагання місцевих органів влади врятувати бюджетні кошти від паразитичних структур суворо караються згідно із законом. До того ж на тривалий період блокується процес забезпечення життєдіяльності територій або регіону.

Неминучість колапсу змусила терміново скликати позачергову сесію Запорізької міської ради, на якій було розглянуто кризову ситуацію у сфері державних закупівель. Після бурхливого обговорення цього питання депутати дійшли висновку, що вимоги Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», який істотно змінив систему державних закупівель, призвели до дестабілізації функціонування бюджетних організацій та установ, зокрема, галузей освіти й охорони здоров'я, а також суб'єктів господарювання, котрі надають послуги і виконують роботи за рахунок бюджетних коштів.

Як відомо, всі права на розміщення інформації про проведення тендерів передано ТОВ «Європейське консалтингове агентство», власнику веб-порталу «Державні закупівлі України». За словами начальників управлінь: комунального господарства — Олега Дорофеєва, капітального будівництва — Івана Сухомлина, охорони здоров'я — Надії Севальнєвої, освіти — Дмитра Секиринського, у 2007 році фактично припинено закупівлі медикаментів для лікарень, продуктів харчування для пільгових категорій населення, учнів загальноосвітніх шкіл і вихованців дошкільних закладів, а також послуг, пов'язаних із оздоровленням ветеранів та інвалідів. Як зазначила заступник міського голови Наталія Новак, попередні звернення до парламентаріїв ні до чого не привели.

Водночас у кулуарах тільки й говорять про потужну корупційну схему. Мовляв, все продумано й прикривається на найвищому державному рівні. Головною причиною кризи в державних закупівлях, на думку депутатів міськради, стали руйнівні дії мережі комерційних фірм та громадських організацій, до якої, зокрема, входять «Європейське консалтингове агентство», «Центр тендерних процедур», «Центр тендерних процедур — регіони», ПП «Агентство з питань гарантій та інвестицій», а також Тендерна палата України. Монополія на розміщення інформації про державні закупівлі та право працювати «за власним регламентом», які отримало за невідомі заслуги ТОВ «Європейське консалтингове агентство», призвели до нечуваної сваволі. Приймаючи для оприлюднення повідомлення про торги, воно вимагає сплатити за кожний пакет тендерної документації від 500 до 7500 гривень, хоча це не передбачено законом, а якщо інформація не буде розміщена в мережі Інтернет, торги відміняються.

І нікого не цікавить, що тендерну документацію готують самі замовники товарів та послуг. Головне — злупити з них побільше грошей. В яку це суму виливається для багатостраждального бюджету, важко підрахувати, але тільки запорізькі в 2007 році мусять сплатити ТОВ «Європейське консалтингове агентство» за юридичний супровід договорів майже чотири мільйони гривень.

Ще одна особливість цього процесу — поява на фронті закупівель своєрідних загоничів, котрі виганяють потенційних жертв під постріли «мисливців за бюджетними коштами». Якщо, скажімо, якась із установ вирішила зачекати з оприлюдненням інформації, тут же з'являється претендент, який начебто хоче взяти участь у торгах. Скажімо, громадська організація інвалідів «Проміньбуд» з Києва заявила аж шість позицій у тендерних процедурах управління комунального господарства, але своїх пропозицій так і не надала. Втім, потім поскаржилася Спеціальній контрольній комісії з питань державних закупівель при Рахунковій палаті України та Тендерній палаті України, і торги були призупинені на 20 днів. Таким само забороненим прийомом вибито з торгів запорізьку міську багатопрофільну дитячу лікарню №5, інші підприємства.

Найближчим часом ситуація, переконані депутати Запорізької міськради, не поліпшиться і тому звернулися до Верховної Ради. Найвищий законодавчий орган просять терміново втрутитися в дії ТОВ «Європейське консалтингове товариство», припинити тиск з боку власників інформаційних систем та прискорити прийняття нової редакції Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», яка на ділі забезпечувала б прозорість державних закупівель, економічну конкуренцію, раціональне використання бюджетних коштів та можливість розміщення інформації на веб-сайтах замовників — органів державної влади й місцевого самоврядування.

— Нас загнали в жорсткі рамки і фактично паралізували роботу міських комунальних служб, — сказав у інтерв'ю «Голосу України» Запорізький міський голова Євген Карташов. — Але всякому терпінню приходить край. Міськвиконком не раз звертався з цього приводу до Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Антимонопольного комітету, Рахункової і Тендерної палат, а також у державні контролюючі органи, однак наші прохання і пропозиції до уваги не беруться. Тому ми були змушені скликати позачергову сесію міськради і заявити про наболіле на повний голос.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

1. Проїзд пільговий чи дармовий?

■ СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Проблема безкоштовних транспортних перевезень пільговиків мало не щодня нагадує про себе, спалахуючи скандалами між пасажирами та водіями в маршрутках та рейсових автобусах. До того ж однаково ображеними вважають себе обидві сторони: і водії, і пасажири апелюють до закону, котрий обіцяє і тим, і тим відшкодування. Але насправді механізм пробуксовує, і дуже часто переможцем стає той, у кого міцніші нерви та сильніше горло.

Днями близько півсотні приватних перевізників із Хмельницького району вивели свої автобуси на центральну площу обласного центру, оголосивши дводенний страйк. Головною вимогою було відшкодування коштів із державного бюджету за перевезення пільговиків і запровадження адресної допомоги.

Умовляннями й обіцянками владі вдалося повернути автобуси на звичні рейси. Однак проблема так і залишилась невирішеною. Тож хто правий, хто і скільки кому винен і як далеко можна заїхати без грошей?

Скільки платити

Страйкарі наполягали на тому, що лише за минулий рік держава не повернула їм півтора мільйона гривень за надані послуги. І це, мовляв, не остаточна цифра збитків. Бо, скажімо, два роки тому відшкодування становило лише 75 відсотків від потреби. З початку року теж не вдалося нічого отримати, окрім того, передбачені суми не покривають усі витрати.

Підтвердити чи спростувати цю цифру виявилося не так уже й просто. Зазначені кошти потрапляють в область як державні субвенції, отож від місцевого бюджету не залежать. Вплинути на суму надходжень місцева влада практично не може, тому й пообіцяти водіям, коли і в яких розмірах надійдуть кошти, теж не може. Тож запитання: «Скільки ж треба просити в Мінфіну, щоб на місцях не було ображених?» і «Хто має виступати в ролі прохача?», цілком закономірні.

«Соціальні» гроші спрямовують безпосередньо транспортникам, а останніх навряд чи можна назвати підопічними служби соцзахисту.

Уже разом ми намагаємося дізнатися в облфінуправлінні, хто ж визначає і захищає «транспортну» цифру в міністерстві? Але з'ясовується, що і фінансисти не мають точної інформації з цього питання: гроші надходять із столиці, а на місцях залишається лише пропорційно розподілити їх між районами. Та скільки насправді цих коштів повинно бути, щоб перевізники не жалілися на збитки, так і залишилося невідомо.

Кому платити

— Найпростіший спосіб обліковувати пільгових пасажирів ми придумали років вісім тому, — розповів Петро Тернавський, голова роботодавців об'єднання транспортників і керівник ВАТ «Хмельницьктранс». — Пільговик повинен взяти посадочний квиток у касі автостанції. За ним — уся статину, просто неможливо.

Відома й інша ситуація. Якщо з посадочним квитком водій не сперечається, то пасажиру, який сідає за межами автостанції, доводиться набагато сутужніше. Спробуйте проїхати рейсовими автобусами районного сполучення: переважно селяни справно платять за проїзд, навіть не беручись відстоювати свої права на пільги. І знову немає відповіді, чи внесені вони до списків пільговиків.

Якщо і це не переконує в приблизності всіх підрахунків, то зіставимо ще такі дві цифри: 1,7 мільйона проданих квитків і 1,5 мільйона гривень компенсації за минулий рік — невже одна поїздка коштує менше гривні?

В управлінні промислового розвитку ОДА розповіли, що область просить суму приблизно удвічі більшу, ніж отримує. Однак самостійні розрахунки управління не веде. Його завдання — забезпечити мережу транспортних перевезень у краї. Причому кількість перевізників уже важко регулювати адміністративно, тут здебільшого спрацьовує ринковий попит: водій надає перевагу тому маршрутові, де йому працювати вигідно (зауважте, навіть без урахування державних субвенцій). Останні потрапляють до адресата через управління соціального захисту. Тому спробували шукати всі вихідні цифри саме тут.

Начальник управління Роман Білик був відвертий: на його службу покладено стільки функцій, що стежити за транспортними проблемами вона просто не в змозі. Справді, її завдання — надати соціальний захист найуразливішим верствам населення. Було б логічно, якби виплати здійснювалися саме пільговикам. Тоді точно можна підрахувати їх кількість, визначити суму потреби. Однак у справі перевезення акценти змiщено: тистика. Але оскільки квиток безкоштовний, то підрахування витрат йде за певною схемою.

Для початку місцева влада визначає спеціальний коефіцієнт, на який перемножується кількість таких квитків. Коефіцієнт передбачає, що пасажир, який узяв квиток, повинен повернутися назад. А ще на кожного припадає від 0,5 до 1 такого ж пасажира, підібраного водієм у дорозі. От і виходить, що кількість проданих квитків одразу збільшується у 2,5 — 3 рази. Після цього отриману цифру треба ще помножити на середню вартість проїзду. У такий спосіб і була вирахувана цифра в півтора мільйона, якою оперували страйкарі та їх колеги. Навіть побіжний аналіз схеми нарахувань викликає чимало сумнівів стосовно її точності. А прокоментувати, чи справді реальним пасажирам продано квитки в касі, практично неможливо. Перевізники стверджують, що за такими квитками торік в області було перевезено майже 1,7 мільйона пільговиків із 5,3 мільйона загальної кількості пасажирів. Утім, перевірити, чи справді пільговики становили тре-

Як платити

Не дивно, що не надто прозора система обчислення суми субвенції призводить пізніше до конфлікту вже між самими перевізниками, під час її розподілу. Петро Тернавський наводить факти, коли районна влада виділені кошти спрямовує не лише на транспорт і зв'язок, а ще й на інші потреби. Були випадки, коли ці «інші» забирали до 50 відсотків виділених сум. Намагання рівно поділити гроші між всіма теж не дає добрих результатів. У ВАТ «Хмельницькавтотранс» наводять цифри, коли районні автотранспортні підприємства отримують нарівні або ще й менше, ніж приватні перевізники. Водночас, приміром, кам'янець-подільське підприємство сплачує до бюджету майже півтора мільйона гривень податків, а більшість приватників працюють на спрощеній системі оподаткування, відраховуючи мінімальні суми податків. Отож рівна допомога — це наче сплановане створення нерівних умов для конкурентів.

Знайти оптимальний варіант розподілу за цієї системи практично неможливо. Перевізники і всі, хто пов'язаний із транспортною службою, переконані в одному: проблему може хоча б частково вирішити адресна допомога самим пільговикам. А останніми така пропозиція далеко не завжди сприймається однозначно. Адже зрозуміло, що сума адресних виплат буде за теперішніх бюджетів доволі скромна. Тим, хто звик до частих безкоштовних поїздок, вона навряд чи допоможе.

«Зате вона сприятиме встановленню соціальної справедливості, — переконаний Роман Білик. — Адже є чимало пенсіонерів, котрі не користуються транспортом узагалі, а значить, і своїм правом на пільги. Зате із приміських сіл жителі можуть курсувати в обох напрямках по кілька разів на день. Зрозуміло, це обурює водіїв. Коли ж кожен адресно отримає гроші, він зможе розпорядитися ними на свій розсуд і розробить власний оптимальний графік поїздок».

Якщо врахувати, що в області є 463 тисячі людей, які мають право на безкоштовний проїзд, стає очевидно, що адресна допомога потребуватиме чималих фінансів. Але тоді всі цифри будуть чіткі й прозорі. Якщо ж і надалі ділити гроші на умовних пасажирів, право на безкоштовне місце в автобусі багатьом доведеться просто відвойовувати. А водіям укотре доводити, що вони не мають ніяких зобов'язань перед державою безкоштовно будь-кого возити.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: страйкуючі водії Хмельницького району.

Фото автора.

(Продовження теми в наступному номері).

«ГУЦУЛЬЩИНУ» НЕ ВДАСТЬСЯ ЗНИЩИТИ

Це засвідчили результати районного референдуму, яким фактично передбачалася ліквідація цього національного парку. Вони наштовхують і на ще один висновок...

■ ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

У номері за 1 лютого цього року в нашій газеті було надруковано тривожний матеріал під заголовком «Гуцульщину» підпалюють» і підзаголовком: «А на директора чинять шалену психологічну атаку і погрожують фізичною розправою». Нагадаємо, в ньому йшлося про підпали (останній був 11 січня) будівель національного природного парку «Гуцульщина», створеного відповідно до указу Президента України від 14 травня 2002 року в Косівському районі Івано-Франківської області.

На спротив громадських екологів — жодної реакції, протест прокуратури району — відхилили

Утім наведені дії не є несподіваними і випадковими. Вони виникли, як коментував цю історію начальник Державної заповідної справи Мінохорони природи Ігор Іваненко, одразу після організації і документального оформлення цього парку. Власне, ініціатори спротиву — окремі представники місцевої влади і бізнесу — виступили проти оформлення в постійне користування НПП 7606 гектарів земель.

Йшлося у згаданому матеріалі й про те, що 27 грудня минулого року (за кілька днів до підпалу) V сесія райради прийняла рішення про припинення діяльності парку і проведення районного референдуму з приводу передавання громадам земель парку. Ініціатори цього заходу, мабуть, були переконані, що мешканці району підтримають їх, як це відбулося у 2004 році, коли на референдумах, проведених у кількох селах, 90 відсотків людей висловилися проти функціонування парку.

Зазначу: проти призначеного на 4 березня районного референдуму висловилися не лише Мінприроди, а й 60 неурядових організацій та окремих громадян України, Росії і Білорусі. «На знак протесту проти свавілля косівських чиновників» вирішив припинити свою діяльність етнічний фестиваль «Шешори», заснований п'ять років тому обласною благодійною екологічною громадською організацією «Зелене досьє», що працював на території парку. Свій протест висловили також туристичні фірми «Торсінг-Тур» і «Тріумфальна арка», які направляли туристів до «Гуцульщини». Адже збільшення в останні роки притоку до Косівського району відвідувачів, а також надходжень до місцевого бюджету пов'язано саме із заснуванням парку.

Та районна рада не зреагувала не лише ні цю незгоду, а й на протест прокуратури району — відхилила його. А ось позиція суду поки що залишається незрозумілою. На попереднє слухання, яке відбулося 28 лютого, не були допущені представники парку та громадської організації «Опора». Суд дію референдуму не призупинив, розгляд справи відклав.

Про те, як тривала підготовка до референдуму, свідчить лист засобам масової інформації голови районної громадської організації «Спадщина Гуцульщини» Л. Держипільського. Він, зокрема, повідомляв, що межі дільниць для голосування не доведені до відома громадян, не опубліковані у ЗМІ. Відсутні відповідні вивіски, комісії з референдуму сформовані з порушенням термінів та процедури. Всі списки виборців населених пунктів формувалися в райцентрі й не уточнені на місцях. Мешканці не мали змоги перевірити достовірність даних списків, більшість людей не отримала запрошення для участі в голосуванні.

І найдивовижніше — бюлетені, невідомо де надруковані, в якій кількості, з мокрими печатками районної ради, гуляють по району. І ми в редакції заздалегідь мали змогу ознайомитися з хитромудрим змістом бюлетеня. Ось він.

«Чи згодні Ви, щоб Косівська районна рада прийняла рішення (надала висновок) про погодження надання земель лісового фонду 32271 гектар національного парку «Гуцульщина»?»

Це після того, як парк було утворено згідно з Указом Президента ще від 14. 05. 2002 року! Чому тепер, через п'ять років успішного функціонування парку, мешканці району мають висловити свою згоду про «погодження надання земель...» І чиїх? Лісового фонду, що належить не громаді району, тим більше окремим громадянам, а Держкомлісгоспу України. А ще більше, що, як стверджує директор НПП «Гуцульщина» Василь Пророчук, цей природний парк був створений ще у 1998 році — рішенням Косівської райради. А в 2002 році йому було надано статус національного.

Викликає подив і листівка коаліції демократичних сил у Косівській районній раді до мешканців району. Ось її зміст дослівно.

«Чи маємо право 4 березня 2007 р. на районному референдумі віддати із 43 тис. гектарів районних лісів 32 тис. гектарів земель лісового фонду, а саме ту частину, яка становить 74 відсотки лісових площ району, Міністерству екології, якому піпорядковується НПП «Гуцульщина»?.

Чи згодні ви, щоб дідівські толоки, царини, ліси та землі стали власністю київських чиновників, до яких ні сільська, ні районна, ні обласна влада не матиме жодного відношення?

Будьмо господарями на власній землі, скористаймося нашим конституційним правом, скажімо своє вагоме слово».

Яке сказати своє вагоме слово, автори листівки підказали, закресливши слово «так».

На відміну від кількох сільських, районний референдум не відбувся взагалі

Голова Косівської районної комісії з референдуму **Леонід Процюк** так прокоментував його підсумки нашому власному кореспонденту в Івано-Франківській області.

— Референдум не відбувся, — повідомив Леонід Миколайович. — Причина — низька явка виборців. Однак 90 відсотків тих, хто прийшов висловити свою думку, були проти передавання землі під парк. Інші, мабуть, утрималися за принципом «моя хата скраю».

А директор парку **В. Пророчук** додав:

— Наші працівники спостерігали за підготовкою до референдуму та самим голосуванням і зафіксували низку фальсифікацій та порушень. Людей обманюють, лякають, що коли парк стане національним, то сюди прийдуть «донецькі» і розграбують його. Так кажуть люди, які самі не проти його розтягти по частинах і яким державний статус парку заважає це зробити.

Мінприроди налаштоване зберегти НПП «Гуцульщина»

Усі крапки в процесах довкола збереження чи руйнації парку планує розставити його власник — Міністерство охорони навколишнього природного середовища України (а не Мінекології, як вказано у листівці демократичних сил району. — **Авт.**).

У заяві прес-служби міністерства з приводу «спроби проведення районного референдуму» наголошено:

«За відносно короткий час існування НПП «Гуцульщина» за показниками наукової та освітньо-виховної діяльності, рекреаційного благоустрою увійшов до числа кращих національних природних парків України.

Мінприроди зазначає, що категорія «національний природний парк» є передовою світовою формою природно-заповідної установи. У такий спосіб забезпечується і відповідна охорона заповідних територій, і залучається місцеве населення до різних видів господарської, рекреаційної, туристичної та інших видів діяльності на території парку, що не порушує інтересів місцевої громади.

Події довкола парку є шокуючим виявом неповаги до законів України та рішень вищих органів державної влади. Те, що відбувається на Косівщині, суперечить державній природоохоронній політиці та курсу України на розвиток рекреаційних територій, збільшення площ природно-заповідного фонду (на що Мінприроди з бюджетних коштів виділило додатково 23 млн. грн.)...

Мінприроди висловлює обурення, що інструментом у досягненні мети стали сільські громади, прості селяни, яких цинічно використовують через недостатню правову обізнаність, а то й відверто залякують тим, що через природний парк вони позбудуться лісів та землі, не зможуть на ній господарювати... Підбурення селян до референдуму — це пряме свідчення маніпулювання громадською думкою...

Найближчим часом буде проведено спільну виїзну нараду Івано-Франківської облдержадміністрації, Мінприроди, МВС, Генпрокуратури, СБУ, Держкомлісгоспу із залученням секретаріату Президента України з метою розв'язання цієї проблеми».

Мудрі селяни не допустять дикого захоплення парку

Висновок. Спроба домогтися згоди мешканців Косівського району на перегляд райрадою рішення про погодження надання земель лісового фонду НПП «Гуцульщина» нагадує рейдерство — поширений нині процес перерозподілу, дикого захоплення промислових, торговельних й інших підприємств та чужого майна. Але в даному випадку йдеться про безцінне природне загальнонаціональне надбання, яке має залишитися недоторканним, перейти у спадок майбутніх поколінь. А намагання підбурити людей виступити проти його збереження треба розцінювати як злочин проти нашого безцінного природного середовища. І добре, що, ті, хто вирішив не брати участі у референдумі, керувалися, певно, не лише принципом «моя хата скраю», а вищими життєвими критеріями та селянською мудрістю.

Яків ГАЛЬЧЕНКО, Дарина НАЗАРЧУК.
Фото з архіву парку.

Район, з якого починається Україна

■ ПРОБЛЕМА

Почуте на сесії Шацької районної ради змусило замислитися над проблемами цього чарівного куточка України, окрасою якого є понад два десятки озер і найбільше серед них — Світязь.

Чотирнадцять років тому, коли створювали район, нікого з обласного керівництва, ні колишнього, ні нинішнього, всерйоз його розвиток не турбував. Це підтвердила й моя розмова з головою районної ради Ольгою САХАРУК.

— Знаєте, лише на перший погляд Шацький район здається райським куточком, — зітхає господиня не вельми просторого кабінету. — Озера, ліс, чисте повітря. Таким його бачать улітку відпочивальники. Для них це справді Едем: вугрі, чорниці, красень-Світязь, приємні знайомства. Приїжджого мало хвилює, як живеться тут людям, коли минає тепле літечко, небо затягують сірі хмари, дмуть холодні вітри... Куди піде місцевий поліщук, якщо захворіє? До руїни-поліклініки з дірявим дахом, до найгіршої в області районної лікарні — колишньої панської конюшні, яку добрий господар давно б розвалив? Нікого не цікавить, чому смертність у районі з прекрасними кліматичними умовами й екологією на 19 відсотків вища за середньообласний показник, а його населення з року в рік скорочується. Споживчу кооперацію ще десять років тому поставлено на коліна. Сучасний бізнесмен у село не дуже поспішає. Бар відкрити — то інша річ. А що робити людям, якщо від колишніх підприємств тільки назви зосталися, а все сільське господарство — це кілька напівживих кооперативів? Скільки обіцянок звучало з трибуни Верховної Ради в 1993 році, коли відновлювали район. Покажіть, де ті доброчинці, де їхні золоті гори?

Наша розмова з Ольгою Сахарук відбувалась після сесії районної ради.

— Як можна ставитися так до району, з якого починається Україна?! На ремонт доріг виділено лише 52 тисячі гривень. Що за ці копійки зробиш? До нас приїздять туристи з усього світу: Польщі, Німеччини, Італії, Португалії. З якими враженнями вони покидатимуть район? Наші дороги будь-кому зіпсують настрій. А Шацький національний природний парк? Нещодавно його передали обласному управлінню лісового господарства. Я, та й усі депутати, категорично проти такого реформування. Свою позицію ми висловили у прийнятому сесією зверненні до обласної ради. Головне тут не ліси, вони в інших районах і кращі є, а наші неповторні озера з найчистішою в Європі водою, місцеві унікальні флора й фауна. Мала зустріч із начальником цього управління Богданом Колісником. Він каже: «Не переживайте, Ольго Петрівно, нічого ми вам не зробимо». У тім і біда, що нічого. Бо й справді, не лісівники, а вчені та екологи тут повинні керувати. Парк нарешті повинен стати солідною науковою й дослідною установою. Поки що цього немає. Забули, що, власне, для того й район відновлювали: як рекреаційну зону, як унікальну перлину України. А не тому, що він житниця чи індустріальний край.

Над цим думалося й на сесії, коли слухав доповідь голови районної держадміністрації Леоніда Кислюка про програму економічного й соціального розвитку Шацького краю на 2007 рік. Надто дріб'язковими видавалися озвучені ним плани. Та й що може зробити район, який планувався як відпочинковий і природоохоронний? Торік, наприклад, тут реалізовано промислової продукції лише на 1,9 млн. гривень (в області — 0,5 млрд.). Між тим за доброго менеджменту тут багато можна було б зробити. Однак зусилля попередньої влади, і місцевої, і обласної, були спрямовані не в той бік. Виконувалися лише забаганки високих посадовців, багатіїв. А в розвиток району вкладалися копійки. З новобудов можна відзначити хіба що очисні споруди в Шацьку. Та й ті вже потрібно розширювати, зводити другу чергу. Зате приватних «хатинок» на берегах озер виросли сотні. Ділитися з місцевою громадою, як це заведено у світі, їхні власники не поспішають.

— Хочемо, щоб кожна з дев'яти сільських рад району мала свій напрям діяльності, заробляла на себе гроші — говорить Ольга Сахарук. — Світязькій, Пульмівській сільським, Шацькій селищній радам це зробити неважко. Вони мають кошти бюджету розвитку від продажу земель несільськогосподарського призначення і можуть їх використовувати на свої потреби. Хоча і тут є обмеження. Можна, наприклад, вести капітальне будівництво, однак забороняється витрачати гроші на його проектування, на купівлю основних засобів. Саме тому гальмується розробка проектів генерального забудови населених пунктів району, спорудження музею у Світязі, створення у цьому само селі комунального підприємства. Істотно поповнити бюджети могли б і податки осіб, які займаються зеленим туризмом. Маємо в районі вже чимало приватних баз відпочинку. Однак усі вони працюють на єдиному податку. Бажано прийняти закон, який би чітко регламентував: за скільких відпочивальників ти платиш такий податок, а за скількох — удвічі більший.

Чому так важко живеться у цьому чарівному куточку людям, чому цей перспективний для розвитку туризму й оздоровлення край залишився поза увагою обласної влади, уряду України?!

Микола ЯКИМЕНКО.

смт Шацьк
Волинської області.

Розмір соціальної допомоги на дитину-інваліда

Моя дитина з двох років хворіє на цукровий діабет. Раніше в Пенсійному фонді дружина отримувала на неї пенсію з інвалідності та на надбавку для догляду. Цього року (дитині вже виповнилося 8 років) нам сказали, що оплату проводитиме не районний пенсійний фонд, а соцзабез. Скажіть, будь ласка, з чим це пов'язано? І чи не вплине це на вчасність та розмір виплат?

І ще. Догляд за дитиною-інвалідом зараховувався дружині до робочого стажу, проте останні два роки стаж не йде. Поясніть, будь ласка, чи законно це.

Олексій МАКАРОВ.

Київ.

Відповідає директор Департаменту у справах інвалідів Міністерства праці та соціальної політики України Ірина ТАРАБУКІНА:

— Згідно із Законом України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» передбачено державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, виплата якої проводиться органами праці та соціального захисту населення.

Розмір державної соціальної допомоги таким дітям, а також надбавки на догляд визначаються у відсотках від прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, та прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку.

Державна соціальна допомога на дітей-інвалідів віком до 18 років призначається у розмірі 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Крім державної соціальної допомоги, дітям-інвалідам може бути призначена надбавка на догляд. Надбавка на догляд за дитиною-інвалідом віком до 6 та від 6 до 18 років становить 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку і призначається одному з батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які не працюють і фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом. Ця надбавка призначається без урахування середньомісячного сукупного доходу сім'ї, в якій виховується така дитина.

Розмір державної соціальної допомоги на дитину-інваліда з 01.01.2007 року становить 266 грн., з 01.04.2007 року — 270,9 грн., з 01.10.2007 року —276,5 грн.; розмір надбавки на догляд за дитиною-інвалідом віком від 6 до 18 років з 01.01.2007 року становить 279 грн., з 01.04.2007 року — 284 грн., з 01.10. 2007 року — 289,5 гривні.

Якщо інвалід з дитинства або законний представник дитини-інваліда перебував на обліку в органах Пенсійного фонду, то відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» та Закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» з 1 квітня 2005 року по 31 грудня 2006 року інвалідам з дитинства та законним представникам дітей-інвалідів, які перебували на обліку в органах Пенсійного фонду України як отримувачі пенсії, Пенсійний фонд з коштів державного бюджету виплачував різницю між розмірами державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам та пенсії, яку вони отримували.

Отже, незалежно від того, де перебував інвалід з дитинства та дитина-інвалід у 2005—2006 роках на обліку — в органах Пенсійного фонду чи в органах праці та соціального захисту населення, загальна сума виплати була не меншою, ніж розмір державної соціальної допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» для цієї категорії громадян.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» нинішнього року не передбачено виплати отримувачам пенсій з числа інвалідів із дитинства та дітей-інвалідів різниці між розмірами державної соціальної допомоги згідно із Законом України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» і пенсії. У зв'язку з цим інвалідам з дитинства та законним представникам дітей-інвалідів, які отримували різницю між розмірами державної соціальної допомоги та пенсією, рекомендовано звернутися до органів праці та соціального захисту населення за місцем проживання для призначення державної соціальної допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам».

Якщо інваліди з дитинства та діти-інваліди, які раніше перебували на обліку в органах Пенсійного фонду як отримувачі пенсії та різниці між розмірами державної соціальної допомоги та пенсії, звернуться по призначення державної соціальної допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» до органів праці та соціального захисту населення до 1 квітня 2007 року, то згідно з погодженням Кабінету Міністрів України цій категорії громадян зазначена державна соціальна допомога призначатиметься з 1 січня 2007 року, з урахуванням сум виплаченої пенсії.

Про питання зарахування до стажу роботи періоду із догляду за дитиною-інвалідом повідомляємо таке. Статтею 56 Закону України «Про пенсійне забезпечення» передбачається, що до стажу роботи, який дає право на трудову пенсію, зараховується також час догляду за інвалідом I групи або за дитиною-інвалідом віком до 16 років.

Слід також зазначити, що згідно з пунктом 14 статті 11 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» один з непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікун, піклувальник, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом, а також непрацюючі працездатні особи, які здійснюють догляд за інвалідом I групи або престарілим, який за висновком медичного закладу потребує стороннього догляду або досяг 80-річного віку, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу або компенсацію відповідно до законодавства, підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню. Внески до Пенсійного фонду за зазначену категорію осіб сплачуються з державного бюджету України.

Наймасштабніша екологічна катастрофа на воді

Прочитав у пресі, що 40 років тому, 18 березня 1967 року, на англійському узбережжі відбулася наймасштабніша екологічна катастрофа на воді. Розкажіть, що це була за катастрофа і які її наслідки?

Петро МИРОНЕНКО.

Житомир.

Як повідомили в пресслужбі Міністерства охорони навколишнього природного середовища, 18 березня 1967 року назавжди увійшло у світову історію як трагічний день. Погожої днини нафтоналивний танкер «Торрі Каньйон» компанії «Брітіш Петролеум», який рухався зі швидкістю 17 вузлів сів на риф Севен-Стоунз, що на північному сході від островів Сіллі. В результаті пробоїн і ушкоджень в море вилилося більш як 100 тисяч тонн сирої нафти. Нафтова пляма розтяглася на тисячу квадратних кілометрів, що більше площі сучасного Києва. Пляма вкрила 120 миль англійського узбережжя і 55 — французького.

Це була перша катастрофа, що спричинила жахливі екологічні наслідки. Не принесли успіху спроби рятувальників ні зняти судно з рифів, ні підпалити нафту напалмом силами британських військово-повітряних сил.

Унаслідок цієї аварії загинули сотні тисяч морських мешканців, 50 тисяч водоплавних птахів, майже цілком — ікра європейської сардини.

З того «чорного дня» минуло 40 років, але екологічні наслідки аварії досі відчутні. Це лихо спонукало світове співтовариство серйозно задуматися над екологічною безпекою морських перевезень. У результаті в систему Морського права були введені нові строгі вимоги з дотримання екологічних норм.

Згадуючи ці сумні події, міністр охорони навколишнього природного середовища Василь Джарти зазначив: «Уроки історії людство має пам'ятати і робити з них відповідні висновки. Адже запобігти екологічному лихові значно дешевше, ніж ліквідувати його наслідки. Саме на такі попереджувальні дії націлено Минприроди. Прикладом може служити позиція міністерства з дотримання природоохоронного законодавства на київському смітнику побутових відходів «Полігон №5», що значною мірою запобігла масштабній екологічній катастрофі». Василь Джарти завірив, що Мінприроди і надалі буде жорстке і принципове до порушників екологічного законодавства.

Пального для посівної достатньо

Скажіть, чи достатньо палива в Україні для цьогорічної посівної?

Богдан ДАНИЛЮК.

Миролюбівка
Братського району
Миколаївської області.

Як повідомили в Міністерстві палива та енергетики України, станом на 5 березня 2007 року ресурси нафти і нафтопродуктів на ринку наявні в достатній кількості.

З початку 2007 року на нафтопереробні підприємства надійшло 2,53 млн. тонн нафти, з якої вироблено 753 тис. тонн бензину та 717 тис. тонн дизпального, що на рівні відповідного періоду минулого року.

Згідно з прогнозним балансом переробки нафти і виробництва нафтопродуктів у березні цього року передбачається переробити 1 млн. 84 тис. тонн нафти і газового конденсату і виробити 322,5 тис. тонн бензину (в тому числі 99,5 тис. тонн А-76/80) та 339 тис. тонн дизельного пального.

Технологічна потреба сільгосптоваровиробників на весняно-польові роботи становить 609 тис. тонн дизпального та 206 тис. тонн бензину, з чого в березні — 82 і 35 тис. тонн відповідно. Станом на 2 березня в наявності у сільгосптоваровиробників є 81 тис. тонн дизпального (98,5 відсотка від потреби на місяць) та 31 тис. тонн бензину (91 відсоток).

Державні служби та комітети України

Державна служба зайнятості
Україна, Київ, вул. Еспланадна, 8/10, 16-й поверх.
Телефон громадської приймальні: 284-38-94.

Державний комітет архівів
01001, Україна, Київ, вул. Солом'янська, 24.
Телефон: 275-27-77, 275-26-66.
Електронна пошта:
mail@archives.gov.ua

Державний комітет телебачення і радіомовлення
01001, Україна, Київ, вул. Прорізна, 2.
Телефон: 278-53-49.

Національне агентство України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів
04112, Україна, Київ, вул. Гонти, 1, оф. 311.
Телефон: 455-57-10.

Державний комітет лісового господарства
01023, Україна, Київ, вул. Шота Руставелі, 9-А.
Телефон: 235-55-06, 226-32-53.
Електронна пошта:
dklg@dklg.gov.ua

Державний комітет статистики
01023, Україна, Київ, вул. Шота Руставелі, 3.
Телефон: 287-24-33.
Електронна пошта:
office@ukrstat.gov.ua.

Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики
Україна, Київ, вул. Горького, 174.
Телефон: 268-84-19.

Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту
01023, Україна, Київ, вул. Еспланадна, 42.
Телефон: 289-03-66.

Державний комітет України по земельних ресурсах
03151, Україна, Київ, вул. Народного ополчення, 3.
Телефон: 249-96-91.

Державний комітет України по водному господарству
01601, Україна, Київ, вул. Червоноармійська, 8.
Телефон: 226-26-07, 235-31-92.
Електронна пошта:
scwm@scwm. gov. ua.

Державний комітет України у справах національностей та міграції
01025, Україна, Київ, вул. Володимирська, 9.
Телефон: 278-17-18.
Електронна пошта:
mail@scnm. gov. ua

Департамент у справах релігій
01601, Україна, Київ, вул. Прорізна, 15.
Телефон: 279-37-16.
Електронна пошта:
ddeprelig@kv. ukrtel. net

Національне космічне агентство України
03680, Україна, Київ, вул. Боженка, 11.
Телефон: 226-25-55, 529-50-58.
Електронна пошта:
yd@nkau.gov.ua,
inform@nkau.gov. а

Державна служба автомобільних доріг України
03680, МСП, Київ-150, вул. Фізкультури, 9.
Телефон: 287-24-05.
Електронна пошта:
kae@ukravtodor. gov. ua

Державна служба туризму і курортів
01034, Україна, Київ, вул. Ярославів Вал, 36.
Телефон: 272-45-15, 272-58-14.

Державний Департамент з питань зв'язку та інформатизації
01001, Україна, Київ, вул. Хрещатик, 22.
Телефон: 278-15-00.

Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду
01023, Україна, Київ, вул. Еспланадна, 8/10.
Телефон: 226-20-83.

Державний комітет України з державного матеріального резерву
01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28.
Телефон: 226-22-64, 234-01-18.

Головне контрольно-ревізійне управління України
04070, Україна, Київ, вул. П. Сагайдачного, 4.
Телефон: 417-82-22, 425-80-26.

Вища атестаційна комісія
01001, Україна, Київ, вул. Хрещатик, 34, пов. 4.
Телефон: 254-10-41, 234-11-04.

Державіаслужба
01135, Україна, Київ, просп. Перемоги, 14.
Телефон: 461-54-01, 226-31-63.
Електронна пошта:
vdz@avia.gov.ua

Державний комітет ядерного регулювання України
01011, Україна, Київ, вул. Арсенальна, 9/11.
Телефон: 254-33-47.
Електронна пошта:
pr@hq.snrc.gov.ua

Листи із запитаннями надсилайте на адресу редакції. На конверті вкажіть: «У рубрику «Діалог». Відповіді — лише на сторінках газети.

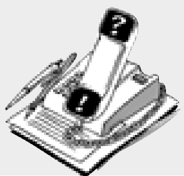

Звичайні пригоди українок в Італії

«Море-аморе»

Пригоди трапляються мало не з усіма, хто приїжджає на роботу до Італії. Одна моя знайома, Ольга з Тернопільщини, якось розповіла, що сталося з нею, коли вона тільки-но прибула до Брешії.

Зійшла на вокзалі, зустріли її землячки, повели до центрального скверу і радять дочекатися вечора, щоб піти разом на нічліжку. Журяться, що по два-три місяці сидять без роботи — людей наших наїхало забагато. Біля вечірнього «Карітасу» є кладовище, то коли там когось зі старих чи хворих ховають, то дівчата зітхають: «Он, моя робота накрилася...». Або: «Ще на одну безробітну більше стало...» Наша ж Ольга мала приховану думку.

— Не треба мені ніяких нічліжок! То ви працювати не хочете, тому місяцями і висиджуєте. А я ще вдома трохи мову вивчила, то сама собі роботу знайду!

Під вечір біля дівчат став крутитися підтоптаний італієць.

— Чого він тут шукає? — здивувалася Ольга.

— Хоче на роботу взяти, напевно...

— Ей, сеньйор, коза че вольо? — вичитала зі словника Ольга.

— О, ки белла донна, бонджорно, сеньйора вольо а ме лаворо?

— Сі-сі, сеньйор, вольо-вольо — зраділа Ольга. Мовляв, так-так, хочу працювати.

— Ті вольо аморе пер ме? — з неабияким інтересом запитав її чоловік.

— На море, так на море, аби гроші платили! — гордо вигукнула Ольга і попрямувала з валізами до його машини.

Хазяїн жив сам. Показав, де її кімната, нагодував, жестами порадив прийняти ванну. Нарешті Ольга, як та панна, розляглася на ліжку в новій нічній сорочці. Коли чує — двері рип! Дід у піжамі заходить до кімнати і йде прямісінько до неї.

— Що сеньйор хоче? — запитала Ольга.

— О, сеньйора, ті вольо аморе пер те! — промуркотів сеньйор, а в самого очі аж горять, навіть на ліжко вилазити почав.

— Та ви що, сеньйоре, яке море серед ночі? Дочекаємося ранку та й поїдемо хоч на море, хоч у гори! Ідіть, спати лягайте. — Ольга про всяк випадок замоталася у покривало. Але сеньйор і не думав відступати, бо «аморе» — то не що інше, як любов. А слово «амаре» означає море.

Зіскочила наша подруга з ліжка, вибігла на вулицю і ну волати:

— Орисю! Колежанко! Де ти?! Рятуй мене! Людоньки, допоможіть хто-небудь, бо дід сказився!!

Почула її одна з наших, що вже давненько працювала неподалік, вибігла, забрала до ранку землячку, потай від сеньйори. А наступного дня наша героїня знову з'явилася на тому самому місці у скверику. Тільки вже дуже обережно прислухалася, хто яку роботу їй пропонує.

П'яні кози

Про іншу українку навіть в італійській газеті написали. Влаштувала одна наша колежанка на роботу свою подругу, яка щойно приїхала з Чернівецької області. У містечку неподалік від Риму жила сеньйора — її діти взяли на роботу «страньєрку», щоб за нею доглядала. Сеньйора зовсім не виглядала старою, але мала клопіт зі здоров'ям.

Італійці, як відомо, — довгожителі, тож наша героїня раділа, що вдасться їй довше на одному місці попрацювати. Але пройшло два тижні — сеньйора серед ночі помирає. Молодиця швиденько знаходить номер телефону її дочки, яка в столиці жила.

— Алло, алло! Приїжджайте швидше, бо ваша мама померла! — кричала вона у слухавку, але українською, бо італійської ще не знала. Звичайно, донька нічого не зрозуміла. Тож повторювала у слухавку:

— Пронто, пронто! Коза че сеньйора? Коза сучессо? Мі діспʼяче нон капіско! Скузі. Сей парлати л'італьяно, сеньйора! П'яно, п'яно, — що означало: «Алло, що трапилося? Не розумію, перепрошую. Говоріть італійською! Помалу, помалу!».

А наша колежанка своєї:

— До чого тут кози?! Хіба я п'яна? Майте совість, швидше приїжджайте, ваша мама дуба врізала! — і кинула зі злості слухавку. Вирішила зателефонувати до сина покійної, який живе аж у Неаполі.

— Алло, сеньйор, прошу вас приїхати, бо померла ваша мама! Я не знаю, що робити, а сестрі вашій вже дала знати! Зрозуміло?!

У відповідь те саме:

— Пронто! Сеньйора, ке коза сучессо?! Дімі піано, пор фаворе, нон капіско.., — син сеньйори теж нічого не розібрав і губився в здогадках.

— І ви мене п'яною обзиваєте? Які ще кози? При чому тут якісь кози?? Перепрошую, але ваша мама... Гітлер капут! — випалила бідна жіночка і поклала слухавку. Трохи згодом діти сеньйори приїхали. Через одну з українок, котра вже знала італійську, пояснили: вони лише тоді втямили в чому справа, коли почули «Гітлер капут!».

Марія ДАЦЮК.

Житомир.

(Закінчення. Початок у № 48 за 20 березня 2007 року.).

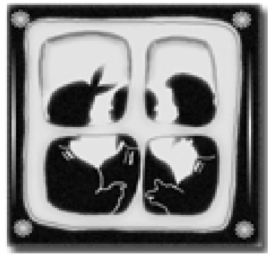

■ ОТАКОЇ!

Замість вудки — руки, замість золотої рибки — акула

В Австралії, на одному з пляжів відпочивальник Філіп Керхофф зловив голими руками... акулу, що заплила на мілководдя. Цікаво й водночас небезпечно те, що сміливець був геть п'яний! «Рибка», що потрапила йому до рук, билася і намагалася покусати чоловіка, що її упіймав, та що там півтораметрова риба проти нетверезого австралійця! Він тримав її мертвою хваткою і не випустив навіть тоді, коли вона вчепилася зубами в його джинси.

Добре, що інцидент закінчився лише порваними штаньми Філіпа. Щоправда, куди поділася потім акула (пішла на суп, або все-таки назад у море), невідомо. Зате відомо, що сам сміливець назвав себе ідіотом, адже, як потім зізнався, чудово розумів, чим усе могло скінчитися. Але ним тоді керував, на жаль, не здоровий глузд, а спиртне, що могло мати фатальні наслідки.

■ БРАТИ НАШІ МЕНШІ

Розсерджений лось збив вертоліт

На південному сході Аляски розсерджений лось напав на завислий поруч з ним вертоліт, ушкодивши його хвостовий гвинт і змусивши здійснити вимушену посадку, **повідомляє Associated Press.**

Перед нападом біолог Кевін Уайт, який перебував на борту вертольота, вистрілив у тварину дротиком із транквілізатором. Пілот став маневрувати, намагаючись не дати тварині, що засинала, впасти у воду і потонути, але замість того, щоб утекти, лось атакував вертоліт. Ні пілот, ні біолог під час нападу не постраждали, однак гвинт вертольота покалічив тварину, і її довелося вбити.

Як вважає інспектор регіонального Відділення з охорони живої природи Дуг Ларсен, через те, що на лося почав діяти транквілізатор, той утратив здатність раціонально мислити і повівся неадекватно.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Як я замочила телефон

■ ЖІНКА І ТЕХНІКА

Я проста жінка, з гуманітарним складом розуму, яка дуже далека від навіть скільки-небудь приблизного розуміння, як працює техніка. От, мені пояснили, на які кнопки натискати і як включати, далі я не вникаю. Навіщо? Цих сучасних технічних див стільки, що доки з одним розберешся, з'явиться десять нових і знову не уженешся.

У мене в житті, як і у всіх, щодня дві зміни: робоча і домашня. А у вихідні — на вибір: садити щось на дачній ділянці або ремонтно-будівельні роботи в будиночку. Тож на технічний прогрес часу і сил немає.

Одне погано, я дуже люблю, коли в будинку чисто. І от, коли я вийшла заміж і переїхала до чоловіка в його холостяцьку квартиру, ой, що я там побачила... Ні, я теоретично розумію, що погано організований простір — ознака високоорганізованого розуму... Але я навіть не уявляла, до якого ступеня високоорганізований цей розум... Йому абсолютно не заважають купи будівельного сміття після ремонту, який закінчився ще два роки тому. Я не така талановита людина, а тому весь час намагалася розгребти цей двокімнатний «барліг»... Виходило в мене з перемінним успіхом.

Але що мене фізично мучило, так це хронічна необхідність розмовляти по дуже брудному телефону. На ньому було все: крейда після ремонту, бруд, плями від кави і від бутербродів, напевно, з кетчупом. Щораз, коли треба було взяти слухавку, я внутрішньо здригалася від відрази.

І от одного разу, коли я нарешті добралася до того, що трохи вище за підлогу, я спробувала відмити телефон. Я терла його порошком, потім содою, потім усілякими дивами сучасної хімічної промисловості — все без особливого успіху. Після 140 хвилин цього миття, я пішла на рішучі заходи: відключила телефон з розетки, налила в тазик «Доместос» і, перевернувши телефон клавіатурою донизу, замочила. Щоб бруд вимився з усіх щілин.

Години через три телефон став абсолютно чистенький, тільки зовсім не працював. Тобто абсолютно...

Коли чоловік прийшов з роботи, він мені сказав: «Усі жінки не розбираються в техніці, але ти з нею просто несумісна».

Жоржина ШАРОВЕНКО.

■ НОВИЙ ПРОДУКТ

Пиво для… собаки

Власник зоомагазину датського міста Зельхем пан Террі створив для

свого собаки... пиво. І його основа — це екстракт яловичини і солоду.

— Ми з друзями щорічно їздимо на полювання. Після вдало проведеного дня ми сідаємо великою компанією і п'ємо пиво. От я і подумав: чому б нашим вірним собакам не зробити таку само втіху? — саме так прокоментував свій вчинок Террі Беренден.

Безалкогольний напій виготовила місцева броварня, і називається він просто — «Пиво для вашого кращого друга». Його можуть пити і люди, щоправда, цей напій коштує майже вчетверо дорожче, ніж звичайне — більше двох доларів!

Інформація підготовлена за різними інтернет-джерелами. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Хата-стрибунець

■ У СВІТІ ЦІКАВОГО

А розташувалась вона на вулиці Шевченка у Рівному. Так називають її за те, що вона стрибнула лише один раз — до метра у висоту, зі стінами, з дахом, з підвалом. Очевидцем цього був господар оселі Олександр Григорович Листопад.

Це трапилося під час війни, коли фашисти бомбардували Рівне. Особливо «привабливим» об'єктом для цього була залізнична станція, неподалік від якої розміщувалась хата Листопадів. Щойно починалося бомбування, як сім'я поспішала у льох, у такий спосіб рятуючись від смерті.

Але якось Олександра із хлопцями наліт хрестатих літаків застав не вдома, а неподалік. Вони залягли у видолинку, щоб перечекати біду.

— Раптом поблизу хати щось як бабахне, — не раз пригадував Олександр Григорович. — Піднімаю голову і бачу: наша хата від вибухової хвилі «підстрибнула» — та так, що під нею утворився чималий просвіток, а за якусь мить вона знову опустилася додолу. На щастя, у той час всередині і на подвір'ї нікого не було, тож обійшлося без жертв. А заодно без серйозних пошкоджень для хати. Щоправда, потім ми її трохи підлатали, повиймали осколки. Втім, коробка як стояла, так і продовжувала впевнено стояти на фундаменті, бо хатні стіни — із дерев'яних брусів, які надійно «зв'язані» між собою, зроблені колишніми майстрами на совість. А піднялася споруда доверху, бо так її спрямувала вибухова хвиля. Ось так і прикріпилася до нашого будинку назва «стрибунець».

Цікаво також, що цій дерев'яній хатині уже понад сто років, і вона досі вірою і правдою служить господарям. А ще фото будинку-стрибунця стало експонатом Рівненського обласного краєзнавчого музею.

Євген ЦИМБАЛЮК, Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото надане Рівненським краєзнавчим музеєм.

На знімку: господар О. Листопад з родичами біля своєї хати-стрибунця.

Дев'ять десятиліть з людьми і для людей

Сьогодні обласній газеті виповнюється 90 років

КИЇВСЬКА ПРАВДА

Як у кожної людини, в кожної газети є свій день народження. Для часопису таким днем вважається дата виходу у світ першого номера. Так склалося (з причин ідеологічних), що свій родовід «Київська правда» веде не від справжньої матері — першої губернської газети Київщини — «Киевские губернские ведомости», що виходила з 1838 року (наразі нині ми мали б святкувати 169-й день народження), а від її партійної праонуки — «Голосу соціал-демократа», перший номер якого побачив світ 14 березня 1917 року. А оскільки літочислення в тодішній Російській імперії велось за юліанським календарем, виходить, що дата народження газети припадає на 27 березня 1917 року. А це означає, що в одній з найстаріших газет України, котра, змінюючи засновників, назви та ідеологію, зливаючись зі спорідненими за духом виданнями та поділяючись на аналогічні за підпорядкуванням, проіснувала, служачи вірою і (даруйте вже за тавтологію) правдою не тільки владі, котра її підтримувала матеріально, а насамперед своїм читачам.

А про те, що це справді так, свідчить уже хоча б той факт, що газету передплачують багато поколінь упродовж багатьох десятиліть. На Київщині, приміром, є родини, котрі читають «Київську правду» понад півстоліття. Загалом за кількістю примірників газети, що поширюються передплатою (понад 90 відсотків), вона може претендувати якщо не на рядок у Книзі рекордів Гіннеса, то принаймні в аналогічному вітчизняному виданні. На сторінках газети в різні часи виступало чимало видатних людей. Серед них літератори — Володимир Маяковський, Юрій Яновський, Павло Тичина, Володимир Сосюра. Авторами газети були Олександр Довженко, Максим Рильський, Микола Бажан, Андрій Малишко, Петро Панч, Степан Олійник, а згодом — Борис Олійник, Іван Драч, Олекса Ющенко, Володимир Дрозд, Євген Гуцало, Микола Вінграновський, Валерій Шевчук, Микола Сом...

Із газетою пов'язані імена видатних діячів сцени — Гната Юри, Амвросія Бучми, Івана Козловського, Наталі Ужвій, Івана Паторжинського, Євгенії Мірошниченко, народних художників Марії Приймаченко, Ганни Собачко, всесвітньо відомих карикатуристів Бориса Єфімова та Юрія Кособукіна, композиторів Левка Ревуцького, Григорія Верьовки, Ігоря Поклада, Олександра Білаша.

Серед авторів газети були провідні науковці — Оскар і Євген Патони, Олександр Палладін, Данило Заболотний, Олександр Богомолець, Архип Люлька, Віктор Глушков, Микола Амосов та багато інших їхніх великих сучасників і послідовників.

За 90 років у газеті змінилися кілька десятків керівників (багато з них були репресовані) та кілька сотень працівників. Серед редакторів післявоєнного часу варто назвати Олексу Носенка, Дмитра Прилюка, Вадима Дубенка, Віталія Заруду, Івана Чумака.

За дев'ять десятків літ газета відкрила світу тисячі імен наших талановитих земляків — велетів духу і героїв праці. З повідомлень «Київської правди» починалася біографія сотень підприємств, господарств і організацій, фіксували тисячі відкриттів і винаходів. Газета стала справжнім часописом епохи в усіх її проявах, злетах і падіннях.

Характерною ознакою сучасної «Київської правди» є чітко окреслена державницька позиція, послідовна пропаганда серед населення Київщини суверенних засад України, виховання в людей національного самоусвідомлення і патріотизму. Девіз газети: «Ми були з вами вчора, ми з вами сьогодні, ми будемо з вами завжди!» знаходить активну підтримку читачів, до яких він звернений.

«Я іду!» — каже він собі гордо

■ ТВОРЧІ ВЕЧОРИ

У приміщенні творчої вітальні ім. І. С. Козловського з нагоди Міжнародного дня театру відбувся вечір багатогранного артиста Олександра Биструшкіна. Він працював актором Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка, начальником Головного управління культури Київської міськдержадміністрації.

О. Биструшкін — виконавець багатьох ролей в радіо- і телевізійних виставах. За його ініціативи, на Українському радіо відновлено програму «Театр біля мікрофона». Знімався у кінофільмах «Жива вода», «Ярослав Мудрий», «Війна» та багатьох інших.

Олександр Биструшкін — народний артист України, член Національної комісії ЮНЕСКО, національних спілок театральних діячів, кінематографістів. У його творчому доробку — кілька поетичних збірок, вірші з яких він читав на своєму творчому вечорі.

Також демонструвалися фрагменти з телевізійного фільму «Я йду, я йду, мамо...».

Провів концерт директор-художній керивник вітальні В'ячеслав Медведєв.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: О. Биструшкін (зліва).

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Ухвалою господарського суду Миколаївської області від 24.01.2007 року було порушено провадження у справі № 2/32/07 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Новобузький комбінат хлібопродуктів» (55600, Миколаївська обл., м. Новий Буг, вул. Ватутіна, 1, р/р 260041736 в МОД АППБ «Аваль» м. Миколаїв, МФО 300335, код ЄДРПОУ 00952083). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Максимова Андрія Анатолійовича (01030, м. Київ, а/с 85, ліцензія № 176239 серія АБ від 19.09.05 р.). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Сумської області (40030, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) від 20.03.2007 р. по справі №8/603-06 ТОВ «Сумиагроцукор» (40003, м. Суми, вул. Привокзальна, 25, код 32778725) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Солдаткіна Сергія Вячеславовича (ліцензія серія АБ №271729 від 16 березня 2006 р., адреса: а/с 30, м. Суми, 40014)

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 21.03.2007 р. у справі № 43/101 про банкрутство, Товариство з обмеженою відповідальністю «Буд-стиль проект» (04086, м. Київ, вул. Бакинська, 37; код ЄДРПОУ 33887203; р/р 26002300101610 в АКБ «Східно-Європейський банк», МФО 322658) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Агафонова Олега Юрійовича - ліцензія серія АА № 779171 від 26.07.2004 р. (01024, м. Київ-24, а/с 88). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 21.03.2007 р. у справі № 43/100 про банкрутство, Товариство з обмеженою відповідальністю «Елоїд Плюс» (01033, м. Київ, вул. Жилянська, 26; код ЄДРПОУ 33098741; р/р 26006300101360 в АКБ «Східно-Європейський банк», МФО 322658) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Агафонов Олег Юрійович - ліцензія серія АА № 779171 від 26.07.2004 р. (01024, м. Київ-24, а/с 88). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ «Горлівське АТП 11432», м. Горлівка, вул. Інтернаціональна, 83, повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються активи ВАТ «Горлівське АТП 11432», які знаходяться за адресою: м. Горлівка, вул. Інтернаціональна, 83: 1. Автобус IKARUS-250, рег. № 04-199ЕА, 1988р., початкова ціна продажу - 14892,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 744,60грн. 2. Автобус ПАЗ 672, рег.№ 012-53ЕА, 1992р., початкова ціна продажу - 6165,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 308,25грн. 3. Автобус ПАЗ 3205, рег.№ 012-51 ЕА, 1992р., початкова ціна продажу - 8400,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 420,00грн. 4. Автобус ЛИАЗ 677М, рег.№ 041-29ЕА, 1991р., початкова ціна продажу - 9990,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 499,50грн. 5. Автобус IKARUS-260, рег.№ 012-68ЕА, 1986р., початкова ціна продажу - 12794,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 639,70грн. 6. Автобус IKARUS-260, рег.№ 012-37ЕА, 1986р., початкова ціна продажу - 7537,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 376,85грн. 7. Автобус ПАЗ 672, рег.№ 012-78 ЕА, 1986р., початкова ціна продажу - 8000,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 400,00грн. 8. Автобус ПАЗ 672, рег.№ 012-54 ЕА, 1986р., початкова ціна продажу - 1560,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 78,00грн. 9. Автобус ПАЗ 672, рег.№ 012-52 ЕА, 1986р., початкова ціна продажу - 1560,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 78,00грн. 10. Автобус ЛАЗ 699, рег.№ 038-66 ЕА, 1993р., початкова ціна продажу - 3220,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 161,00грн. 11. Автобус ЛАЗ 699, рег.№ 038-42 ЕА, 1992р., початкова ціна продажу - 3220,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 161,00грн. 12. Автобус ЛИАЗ 677, рег.№ 012-90 ЕА, 1991р., початкова ціна продажу - 3220,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 161,00грн. 13. Автобус ЛАЗ 695, рег.№ 041-65 ЕА, 1990р., початкова ціна продажу - 1060,00грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 53,00грн. З фіксованими умовами аукціону та технічною характеристикою майна, можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону - 17,00 грн. перераховуються на р/р 26000301001855 в ДФ АКБ «Мрия», МФО 335571, ОКПО 30832518, Регіональній товарній біржі «Классик». Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних днів до 1300 год. 11 квітня 2007р. включно. Аукціон відбудеться після 15 календарних днів із дня публікації інформації 12 квітня 2007р. об 1100 год. на Регіональній товарній біржі «Классик» за адресою: м. Донецьк, пр-т. Ілліча,89, оф.36,37. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ «Горлівське АТП 11432». Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 05.03.2007 р. (справа № 27/36Б) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру СТОВ «Світанок» (с. Гродівка, Красноармійський р-он, Донецької обл.). Ліквідатором підприємства призначено арбітражного керуючого Гумбакова С. О. (ліцензія серії АА № 783188 від 26.05.2004 р.), конт. тел. (06239) 6-14-61.

Арбітражний керуючий Пилипенко С. В. (ліцензія №158473) повідомляє, що господарським судом Донецької області боржника ТОВ «Гранд-Авто», м. Маріуполь (87517, м. Маріуполь, пер. Дніпропетровський, 5/26) визнано банкрутом і введена процедура ліквідації (Рішення господарського суду Донецької області від 02.03.2005 р. Справа №33/4Б).

Дійсним повідомляю вас, що реалізація майнових активів підприємства-банкрута ТОВ «Гранд-Авто», м. Маріуполь (87517, м. Маріуполь, пер. Дніпропетровський, 5/26) не проводилась.

ДТГО "Південно-Західна залізниця" інформує

про введення з 01.04.2007 року нових роздрібних тарифів на електроенергію згідно Постанови НКРЕ України від 23.03.07р. № 385 з врахуванням граничних рівнів тарифів при поступовому переході до формування єдиних роздрібних тарифів, без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО "Південно-Західна залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	248,50	333,20	Електрифікований залізничний транспорт	248,50	333,20
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	248,50	333,20	Непромислові споживачі	248,50	333,20
			Виробничі с\г споживачі	248,50	333,20

Для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти:
3-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,25; напівпіковий період - 1,02; піковий період – 1,80.
2-х зонний тариф – Постанова НКРЕ від 19.07.05р. №529 нічний період – 0,35; денний-1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:		
Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період, грн./Мвтгод	229,68	Постанова НКРЕ № 315 від 19.03.07
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35-110 кВ) %	2,12	Постанова НКРЕ № 312 від 15.03.07
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4-10 кВ) %	11,11	Постанова НКРЕ № 312 від 15.03.07
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35-110 кВ) грн./МВтгод	13,56	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4-10 кВ) грн./МВтгод	68,99	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	1,96	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	9,82	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03

1. Замовник торгів
Відкрите Акціонерне Товариство "Енергопостачальна компан-я "Севастопольенерго", ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 05471080
1.1. Поштова адреса замовника
99040, м. Севастополь, вул. Хрустальова, 44
2.Інформація про предмет закупівлі
Закупівля послуг по страхуванню для ВАТ "ЕК "Севастопольенерго"
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у газеті "Голос України" ***від 01 лютого 2007 року № 18***
4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою ***12 березня 2007 р.***
5. Інформація про переможця торгів ***Закрите акціонерне товариство "Страхова компанія "Провідна", код за ЄДРПОУ 23510137***
6.1. Поштова адреса переможця
м. Київ, проспект Повітрянофлотський, 25
6.2. Телефон/факс **(044) 492 18 18**

Керуючий санацією
Первомайської харчосмакової фабрики
(вул. Промислова, 13-а, смт. Первомайське, код ЄДРПОУ 00378885) та Регіональне агентство з питань банкрутства у АРК та м. Севастополь оголошують пошук інвестора для Первомайської харчосмакової фабрики.
За довідками звертатись за тел.:
8 (050) 917-74-84.

Зміни та доповнення до порядку денного загальних зборів акціонерів ВАТ «Маріупольський універмаг «Україна», які відбудуться 11 квітня 2007 р.

1. Вибори нового складу Правління ВАТ.
2. Вибори нового складу Ревізійної комісії ВАТ.
3. Внесення змін у «Положення про Правління ВАТ «Маріупольський універмаг «Україна».
4. Внесення змін у Статут ВАТ «Маріупольський універмаг «Україна».

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушено провадження у справі про банкрутство: Державного підприємства радгосп «Колодіївський» (справа №4/257-Б). 32300, Кам'янець-Подільський район, с. Колодіївка, код ЄДРПОУ 22779099, р/р-ки: 26049308230016, 26048309230016, 26002301230016, 26046301230016, 26045302230016, 26044303230016, 26043304230016, 26042305230016, 26001302230016 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Кам'янці-Подільському Хмельницької області», МФО 315416; 26044303230016, 26043304230016, 16060028051013 у Кам'янець-Подільській філії АППБ «Аваль», МФО 315171; 37129001002543 у УДК у Хмельницькій області, МФО 815013.

Розпорядником майна призначений Побережний Володимир Трохимович (ліцензія від 16.10.2006 р., серія АВ №158285, 29000, м. Хмельницький, Староконстянтинівське шосе, 22, кв. 64.

ЗАТ ВБФ «Берест» повідомляє, що 11 травня 2007 року об 11 годині дня відбудуться загальні збори акціонерів товариства за адресою: м. Київ, вул. Олекси Довбуша, 35. Реєстрація акціонерів (їх представників) з 9:00 до 10:45.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2006 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту і балансу підприємства, розподіл прибутку.
4. Колективний договір на 2007-2008 рік.
5. Довибори членів правління, спостережної ради, ревізійної комісії.
6. Різне.

СТзОВ «Сільське життя», код 30713729, повідомляє про самоліквідацію товариства. Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців з дати опублікування оголошення за адресою: с. Просіка Глибоцького району Чернівецької області, індекс 60424, тел.: 4-85-49.

Ухвалою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 27.02.2007 р. порушено провадження у справі №5/54/07 про банкрутство Сільськогосподарського виробничого кооперативу «Лиманський» (с. Лимани Жовтневого району Миколаївської області, код 00857363).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Захарченко Ірину Вікторівну (54052, м. Миколаїв, пр. Октябрьський, 325/4, кв. 53, тел.: (0512) 63-57-72, ліцензія серії АВ №081053 від 19.05.2006 р.).

Претензії та заяви санаторів приймаються протягом тридцяти днів з моменту опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 04.12.2006 р. по справі №Б29/328-06 Суб'єкта підприємницької діяльності - фізичну особу Волкозуба Віталія Анатолійовича, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, мкр-н 7-й Зарічний, буд. 11, кв. 72, ІПН 2878305018, р/р 26007366717001 у Криворізькій філії ЗАТ КБ «Приватбанк», МФО 305750, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Лукашука Миколу Васильовича, ліцензія АБ №271537, 50051, м. Кривий Ріг, а/с 2558, тел.: (0564) 929-698.

Господарський суд Кіровоградської області (25006, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу за №10/283 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Долинська агропромислова фірма ім. Сичова М. І.» (28500, Кіровоградська область, м. Долинська, вул. Чкалова, 126, код ЄДРПОУ 20651739), р/р 2604309350290 в Філії «Відділення Промінвестбанку в м. Долинська», МФО 323077.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Салатова Сергія Володимировича, ліцензія серії АБ №216837 від 17.03.2005 р.; адреса: м. Кіровоград, вул. Свердлова, буд. 87.

Ухвалою господарського суду Кіровоградської області від 07.03.2007 р. по справі про банкрутство №10/283 припинено щодо Відкритого акціонерного товариства «Долинська агропромислова фірма ім. Сичова М. І.» ліквідаційної процедури відсутнього боржника за ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Шановні акціонери
ВАТ КБ «Надра»!

ВАТ КБ «Надра» запрошує Вас взяти участь в роботі Загальних зборів акціонерів - учасників, що відбудуться 14 травня 2007 року о 15-00 за адресою: м. Київ, вул. Артема, 15.
Реєстрація акціонерів - з 14-00 до 14-45.

Порядок денний:

Затвердження звіту щодо результатів фінансово-господарської діяльності ВАТ КБ «Надра» за 2006 рік.
1. Затвердження звіту Ревізійної комісії за 2006 рік.
2. Затвердження звіту зовнішнього аудитора щодо перевірки фінансово-господарської діяльності ВАТ КБ «Надра» за 2006 рік.
3. Затвердження розподілу прибутку ВАТ КБ «Надра» за 2006 рік.
4. Затвердження основних напрямків діяльності ВАТ КБ «Надра» на 2007 рік.

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства (тис. грн.)

Найменування показника	Період	
	2006 рік	2005 рік
Усього активів	10293707	5922497
Основні засоби	353755	211343
Довгострокові фінансові інвестиції	0	0
Запаси	7369	7679
Сумарна дебіторська заборгованість	51536	22747
Грошові кошти та їх еквіваленти	282364	210125
Нерозподілений прибуток	228	5
Власний капітал	1324555	551324
Статутний капітал	389863	240000
Довгострокові зобов'язання	0	0
Поточні зобов'язання	8969152	5371173
Чистий прибуток (збиток)	186604	26421
Середньорічна кількість акцій (шт.)	26141672	8185654
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	0	0
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	0	0
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	6142	5005

Для участі у зборах учасникам необхідно мати із собою паспорт, представникам учасників - доручення, оформлене відповідно до вимог чинного законодавства України, та паспорт.

З документами, пов`язаними з порядком денним зборів, можна ознайомитись за місцем розташування ВАТ КБ «Надра»: м. Київ, вул. Артема, 15, з 14-00 до 17-00, 13 травня та у день проведення зборів.

З повагою, Правління банку

28 березня в Україні без опадів. Вітер східний, 7—12 м/с. Температура вночі 1—4; вдень 9—14 градусів вище нуля

Вісті звідусіль

Хокей. Кубок України. Попередній етап. **Група А**. «Сокіл» (Київ) — «Донбас» (Донецьк). 18:2. АТЕК (Київ) — «Донбас». 10:3. «Сокіл» — АТЕК. 9:1. «Сокіл» — 6 очок, АТЕК — 3, «Донбас» — 0. **Група В**. «Беркут» (Бровари) — ХК «Львів». 22:5. «Компаньйон» (Київ) — ХК «Львів». 14:1. «Беркут» — «Компаньйон». 4:3 (Б). «Беркут» — 5, «Компаньйон» — 4, ХК «Львів» — 0. **Фінал.** Бровари. Спортивний комплекс «Термінал». «Сокіл» — «Беркут». 7:3.

Футбол. Провінція Удіне в Італії приймає елітний раунд чемпіонату Європи 2007 серед 17-річних. У цих змаганнях участь бере юнацька збірна України під керівництвом Юрія Калитвинцева. На старті наша команда перемогла збірну Словаччини — 2:0. Дубль на свій рахунок записав капітан команди Кирило Петров з київського «Динамо». Матч іншої пари нашої групи закінчився перемогою збірної Італії над Чехією — 2:1.

***

Відбулося засідання апеляційного комітету ФФУ, на якому розглядали апеляцію ФК «Карпати» на рішення КДК ФФУ про скасування ухвали бюро ПФЛ про перенесення матчу 19-го туру проти «Металіста» через хворобу десяти футболістів львівського клубу. Апеляційний комітет постановив визнати чинним рішення КДК ФФУ. А це означає, що скаргу львів'ян не задовольнили. Ситуацію з незіграним матчем «Карпати» — «Металіст» розглянуть на засіданні бюро ПФЛ. Є два варіанти: або «Карпатам» зарахують технічну поразку у зв'язку з невиходом на поле, або матч зіграють пізніше.

Спортивна гімнастика. Шостий міжнародний турнір на Кубок олімпійської чемпіонки Стелли Захарової відбудеться у столичному Палаці спорту 31 березня — 1 квітня. За традицією турнір буде представницьким. До Києва завітають гімнасти таких держав, як Росія, Китай, Японія, Австралія, Ізраїль, Канада, Словаччина, Білорусь, Азербайджан, Італія, Німеччина, Іспанія, Великобританія, Угорщина, Казахстан, Катар. Вийдуть на поміст, зрозуміло, також гімнасти України.

Змагання проходитимуть за звичною програмою — серед сеньйорів і юніорів у командній та абсолютній першостях. А ще — фінали в окремих видах багатоборства. Крім того, головний організатор змагань Стелла Захарова **(на знімку)** обіцяє глядачам барвисті церемонії відкриття й закриття турніру.

Учора в розважальному комплексі «Гранд Плаза» відбулася прес-конференція, участь в якій взяли олімпійська чемпіонка Стелла Захарова, заслужена артистка України Тетяна Пєскарьова.

Лижі. Фалун (Швеція). На завершальному етапі Кубка світу в сезоні 2006/2007 наша Валентина Шевченко посіла одинадцяте місце в 15-кілометровому пюрсьюіті.

У загальному заліку Кубка світу українка набрала 479 очок і здобула високе дев'яте місце. Двічі в цьому сезоні Шевченко фінішувала у призерах. Валентина була другою в німецькому Оберсдорфі і третьою — в індивідуальних перегонах в естонському Отепя.

Вільна боротьба. Красноярськ (Росія). Фінал Кубка світу. Збірна України посіла останнє, шосте місце. Наші спортсмени по черзі поступилися суперникам із Грузії, Росії і США. А переможцями стали росіяни, котрі у фіналі перемогли збірну Ірану (5:2).

...І три очки в кишені

Футбол. Відбірний раунд Євро—2008. 24 березня.

Група А. Польща—Азербайджан. 5:0. Казахстан—Сербія. 2:1. Португалія—Бельгія. 4:0. Польща — 13 очок, Фінляндія — 11, Португалія, Сербія — по 10, Бельгія — 7, Казахстан — 5, Вірменія, Азербайджан — по 1.

Група В. Шотландія—Грузія. 2:1 (Бойд, 11, Бітті, 89 — Ш. Арвеладзе, 41). Литва—Франція. 0:1 (Анелька, 73).

Фарери—Україна. 0:2. Голи: Єзерський, 21, Гусєв, 58.

Фарери: Мікельсон, С. Ольсен (Хансен, 74), Юрхус, Ат. Данільсен, С. Самуельсен (Хольст, 67), Р. Якобсен, Беньямінсен, Томассен (С. Йєнсен, 78), Борг, К. Якобсен, Йоханнесен. **Тренер** — Йогван Мартін Ольсен.

Україна: Шовковський, Несмачний, Тимощук (Шелаєв, 82), Єзерський, Русол, Гусєв (Воробей, 65), Воронін (Назаренко, 71), Чигринський, Михалик, Калиниченко, Бєлік. **Тренер** — Олег Блохін.

Попереджено: Ат. Данільсена, 9.

Арбітр — Дамір Скомина (Словенія).

Тофтір. Стадіон «Свангаскард». 717 глядачів.

	В	Н	П	М	О
1. Франція	4	0	1	12—2	12
2. Шотландія	4	0	1	11—4	12
3. Україна	3	0	1	7—4	9
4. Італія	2	1	1	7—5	7
5. Литва	1	1	2	3—4	4
6. Грузія	1	0	4	10—11	3
7. Фарери	0	0	5	0—20	0

Група С. Молдова—Мальта. 1:1. Норвегія—Боснія. 1:2. Греція—Туреччина. 1:4. Туреччина — 12, Греція — 9, Боснія — 7, Норвегія — 6, Мальта — 4, Угорщина —3, Молдова — 2.

Група D. Ірландія—Уельс. 1:0. Кіпр—Словаччина. 1:3. Чехія—Німеччина. 1:2. Німеччина — 13, Чехія, Ірландія — по 10, Словаччина — 9, Кіпр — 4, Уельс — 3, Сан-Марино — 0.

Група Е. Хорватія—Македонія. 2:1. Ізраїль—Англія. 0:0. Естонія—Росія. 0:2. Хорватія — 13, Росія — 11, Англія, Ізраїль — по 8, Македонія — 7, Естонія, Андорра — по 0.

Група F. Ліхтенштейн—Північна Ірландія. 1:4. Іспанія—Данія. 2:1. Швеція — 12, Північна Ірландія — 10, Данія — 7, Іспанія — 6, Латвія, Ісландія — по 3, Ліхтенштейн — 0.

Група G. Люксембург—Білорусь. 1:2. Албанія—Словенія. 0:0. Нідерланди—Румунія. 0:0. Нідерланди —11, Болгарія, Румунія — по 8. Білорусь — 7, Словенія — 4, Албанія — 2, Люксембург — 0.

Про те, що у складі господарів грають рибалки, слюсарі, поліцейські і навіть директор школи, ми знали заздалегідь. Однак, якщо відверто, невелика тривога не полишала нас протягом останніх днів. Адже погодні умови на Фарерах, м'яко кажучи, були не найкращі. Що могло стати певним козирем у руках суперника. Однак не такий страшний чорт, як його малювали. Наша команда впевнено переграла збірну маленької країни на краю світу, що розмістилась на вісімнадцяти островах у Норвезькому морі Атлантичного океану. Це була п'ята поспіль «суха» поразка фарерців.

Хоча й після переможного рахунку знайшлися охочі покритикувати нашу команду. Але вони це роблять завжди. Тим часом українці досягли чимало корисного. Скориставшися шансом, вони на два пункти випередили Італію в турнірній таблиці. Й одночасно наздогнали лідерів, Францію та Шотландію, за втраченими очками.

Гості відкрили рахунок після удару Володимира Єзерського **(на знімку)** метрів з двадцяти. У першому таймі зручні моменти розвинути успіх змарнували Тарас Михалик і Максим Калиниченко. А от господарі ніяк не могли організувати гру в атаці. Лише на 50-й хвилині фарерці вперше загрожували воротам Олександра Шовковського. Маємо на увазі неточний удар здалеку Сімуна Самуельсена. Невдовзі Україна відзначилася вдруге. Андрій Несмачний скинув головою м'яча під удар Олегові Гусеву, і той не схибив.

Хоча, як уже зазначалося, поле на місцевому стадіоні у другому таймі нагадувало розмоклий вигін, українці мали ще безліч моментів збільшити перевагу. Втім, вони зі шкури не пнулися, пам'ятаючи про наступний поєдинок проти литовців.

А ось як події на Фарерах прокоментував півоборонець збірної України Анатолій Тимощук:

— Ми мали забивати більше, але нам перешкодив жахливий газон. Деякі хлопці, котрі володіють швидкістю і технікою, просто не могли показати свій справжній клас на такому набряклому і мокрому полі. На ньому важко зупинитися чи побігти, навіть нормальну передачу не можна було зробити. Головне, що в нас у кишені три очки. І тепер усі наші думки пов'язані із зустріччю в Одесі. Сподіваюся, проти Литви покажемо футбол вищого рівня.

Фото Павла КУБАНОВА.

Про користь набитих «гуль»

Товариський матч молодіжних збірних (U-21). **Нідерланди—Україна. 2:0**. Гросбек. Міський стадіон. Арбітр — Бас Нійхіус (Нідерланди). **Голи:** Еліа, 48, 51.

Нідерланди: Вельтхузен, Тімісела, Маруньяя, Кондерс, де Йонг, Брама, Ківуву, Луйчк (Давидс, 60), Мартіна (Зійлер, 61), Агустин (Ворм, 80), Еліа (Влуг, 73). **Тренер** — Ганс Шрівєс.

Україна: Рибка, Полянський (Ярошенко, 60), Мандзюк, Федорів, Допілка (П. Пашаєв, 75), Олійник (Гладкий, 60), Фомін (Прийомов, 59), Яковенко (Мілько, 58), Коротецький, Кравченко (Зельді, 75), Степанець. **Тренер** — Олексій Михайличенко.

Це було своєрідне повторення фіналу молодіжного Євро—2006. Той матч завершився також успіхом помаранчевих. Наші задовольнилися «сріблом». Однак то вже порівняно давня історія. Варто говорити про те, що для українського колективу випала чудова нагода у грі з сильним суперником на його полі перевірити власні можливості (зробивши шість замін), побачити недоліки, провести ретельний аналіз помилок. І потім попрацювати над їх усуненням. Нарешті, і досвід міжнародних зустрічей дуже цінний здобуток.

Ця наша команда нового скликання ще не вступила до офіційного змагального циклу. Тепер готується до нього. Як відомо, часто-густо набиті «гулі» в товариських зустрічах приносять більше користі, ніж перемоги. Тож не надаватимемо події надто великого значення.

До речі, пригадується, як перед фінальним турніром Євро—1988 збірна колишнього Союзу в лютому програла товариський матч італійцям у Барі — 1:4. А вже влітку на європейській першості чудова команда Валерія Лобановського здолала «Скуадру адзурру» — 2:0. До речі, в тій команді грали нинішні наставники «молодіжки». Олексій Михайличенко — в переможному, Геннадій Литовченко — в обох, і в кожному забив по м'ячу. Гадаємо, це прекрасний приклад для наслідування.

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

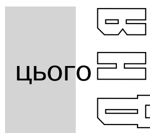

цього ДНЯ

27 БЕРЕЗНЯ

■ 1817. Народився геолог, професор Харківського університету Никифор Борисяк.

■ 1927. Народився віолончеліст і диригент Мстислав Ростропович. За підтримку Солженіцина був позбавлений радянського громадянства.

■ 1944. Ухвалено постанову Раднаркому УРСР та ЦК КП(б) У про організацію Софійського заповідника.

■ 1962. У Відні на IX конгресі Міжнародного інституту театру при ЮНЕСКО встановлено Міжнародний день театру.

■ 1968. Загинув перший космонавт планети Юрій Гагарін.

■ 1990. У Лондоні, на Бейкер-стріт, відкрито музей Шерлока Холмса.

■ 1992. Утворення Міжпарламентської асамблеї держав — учасниць СНД.

Редактор номера
Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

▸ Рукописів не повертаємо.

▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(Р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 10,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ТОВ «Преслайн» м. Харків, вул. Північна, 12
Зам. 9-1-19

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1033

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»